

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 11 (2246) 1993 KOVAS-MARCH 16

LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS — LITHUANIAN WEEKLY

2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA

NUMERIO KAINA — \$1.00

Ką nuvežti?

Pavasariui artėjant, daugelis išeivių vėl planuoja keliones į Lietuvą, kur jų laukia giminės, seni mokslo draugai ar naujai atrasti tautiečiai, su kuriais jau ne vienas išeivis yra užmezgęs artimesnius, gal ir abipusės naudos teikiančius ryšius.

TOLYDŽIO vis dažnėja klausimas: ką nuvežti? Kiek anksčiau, atrodo, tokio klausimo nebuvo — sunkūs, lagaminai viską išsprendavo. Negalima būtų pasakyti, kad jų dabar nebereikia. Anaipol. Bet reikia jau ir kitų gėrybių, reikia tikros valiutos, už kurią tenai jau beveik viską galima įsigyti. Ta naujoji galimybė palengvina ir sumažina lagaminus ir pačią kelionę padaro malonesne. Tačiau kaskart vis plačiau šnekama ne vien tik apie medžiagines gėrybes. Tiesa, jos padeda spręsti ekonominių nepriteklių problemas, bet dažnėjantys ir iš anapus išeiviją pasiekiantys tvirtinimai atveria ir kitą stygiaus pusę: tenai reikia ir dvasinio peno, kurio parduotuvėse už dolerius dar nenupirksi. Ši trūkumą labiausiai jaučia augantis ir bręstantis jaunimas, tarp visų ekonominių reformų, kombinacijų ir nepriteklių praktiškai paliktas vienas tarsi kokia viešumon išstatyta medžiaga įvairių "vakarietišku" grupių pasirinkimui. Apsauga nuo vilionių ir tampymo dar labai silpna. Nei šeima, nei mokykla, nei beatsisteigiančios ideologinės jaunimo organizacijos tuo tarpu, atrodo, dar negali turėti pakankamos įtakos, nes ir joms pačioms tie naujieji posūkiai gana migloti arba iš viso nesuprantami dėl stokos pasirušimo. Taigi, kiek įmanoma, išeivių pagalba tuo tarpu reikalinga ir skatintina, žinoma, jei ji išteka iš tokių šaltinių, kurie padeda sudaryti požiūrį į žmogaus paskirtį gyvenime ir apamai to gyvenimo tikslą. Tos srities išeiviai talkininkai liudija Lietuvoje suradę apšėlį jaunimo, besidominčio gyvenimo klausimais ir krikščionybės pagrindų samprata. Ne vienas mastytojas savo straipsniuose cituoja A. Maceiną ir pabrėžia sugrįžimo iš netikėjimo kaip esminį momentą.

PAGALBA šia linkme turėtų būti platesniu būdu telkiama, įsijungiant visiems. Grįžtame prie klausimo: ką nuvežti? Pasirinkimas iš tikrųjų nemažas. Abipusė nauda būtų, jei savo giminėms bei pažįstamiems užprenumeruotume bent vieną išeivijoje leidžiamą laikraštį ar žurnalą, jei parinkę patys nuvežtume atitinkamų leidinių. Angliškai besimokančiam jaunimui galėtume parinkti lengvesnio skaitymo religinio turinio knygeles. Įsipareigojimas ir išankstinis pasirušimas dvasinės pagalbos misijai vis dėlto neliktų be rezultato, jei į tai kreiptume rimtą dėmesį. Tokia plati, necentralizuota veikla galėtų sukelti sąjūdį eiti žmogui prie žmogaus, šeimai prie šeimos, grupei prie grupės. Iš apatios kylančios judėjimas šiuo atveju ir šiuo labai įvairiai sudėtingu laikų palengvintu orientacija, ieškant dvasinius pokyčius bent kiek patenkinančių kelių; taipgi paruoštų visuomenę priimti tai, kas jau su dideliu rūpesčiu, tik ne visada sėkmingai, bandoma atlikti organizuotai. Laikas bėga. Kiekvienas užsėdintis gali nusidriekti nemalonių šešėlių ateitį. Todėl visų sutelktinė talka vežti į Lietuvą ir dvasinių lobių lagaminus gali prisidėti prie tautos atgimimo, apie kurį šiandien tiek daug kalbama — iš tikrųjų daugiau padėjusiam nei planuojama. Jauskimės reikalingi ir pajėgūs būti šios srities talkininkais. Č.S.

KANADOS ĮVYKIAI

Galvosūkis Ontario socialistams

Ontario parlamento rinkimus 1990 m. rugsėjo 6 d. pirmą kartą šios provincijos istorijoje laimėjo socialistinė Naujųjų demokratų partija ir jos vadovas Bob Rae. Netikėtą laimėjimą Ontario NDP socialistams tada atnešė šios provincijos gyventojų nusivylimas valdžioje įsitvirtinti pradėjusiais liberalais ir jų premjeru D. Petersonu. Socialistų džiaugsmas neilgai truko. Mat greit paaiškėjo, kad D. Petersono liberalų vyriausybė jiems paliko trijų milijonų dolerių deficitą, sparčiai augantį nedarbą ir ekonominį sulėtėjimą.

Dienraštis "The Toronto Sun" specialiu vedamuoju š. m. vasario 24 d. skaitytojams primena drąsius, bet klaidingus pirmojo NDP socialistų 1991-92 m. biudžeto planus. Finansų ministeris Floyd Laughren, vadovaudamasis socialistinėmis idėjomis, pasirinko net 9,7 milijono dolerių deficitą. Jis tikėjosi tokiu būdu parūpinti daugiau darbų, padidinti mokesčių valdžios pajamų įplaukas. Biudžetinius 1992-93 m. F. Laughrenas žadėjo užbaigti su 8,9 milijono dolerių deficitu, 1993-1994 m. — su 8,4 milijono dolerių. Tada turėjo prasidėti subalansuoti biudžetai, deficitų atneštų skolų išmokėjimas.

Ontario finansų ministerio F. Laughreno planai begi at-

nešė kitokius rezultatus. Pradinis pirmojo biudžeto beveik dešimties milijonų dolerių deficitas neparūpino daugiau darbų, neišjudino sulėtėjusios ekonomijos. Iš tikrųjų jo net neužteko išlaidoms padengti. F. Laughrenas dido-ka dalį 1992-92 m. biudžetinių išlaidų turėjo perkelti į 1992-93 m., kuriems savo plane buvo numatęs mažesnę 8,9 milijono dolerių deficitą. Dabar staiga paaiškėjo, kad tiems biudžetiniams metams užbaigti iki š. m. kovo 31 d. reikės trylikos milijonų dolerių deficito ir turbūt dar didesnio deficito 1993-94 m. biudžetui, kuriam jį buvo tikėtasi sumažinti iki 8,4 milijono dolerių.

Pastarųjų trejų metų biudžetiniai deficitai Ontario vyriausybės skolas padidins iki 75 milijonų dolerių. Už skolų palūkanas Ontario gyventojai dabar jau pradeda mokėti penkis milijonus dolerių per metus. Tad žengiamo Kanados vyriausybės pramintu keliu. Joms dabar reikia beveik trečdalis visų biudžetinių išlaidų liberalų ir konservatorių vyriausybės deficitinių skolų palūkanoms padengti. Socialistinė premjere Bob Rae vyriausybė taipgi yra atsakinga ir už valstybinės elektros bendrovės "Ontario Hydro" skolas, siekiančias 34 milijonus dolerių. Ši bendrovė dabar nori sumažinti elektros (Nukelta į 9-tą psl.)

TAIP ATRODĖ LIETUVOS PARLAMENTO RŪMAI Vilniuje 1991 metais, kai reikėjo ginti Lietuvos nepriklausomybės atstatymą, paskelbtą 1990 m. kovo 11 d., nuo karinės okupacinės Rusijos grėsmės. Nuotr. A. Sutkauskas

Estija, Latvija, Lietuva

Politiniai dabarties vingiai

Iškilmės Seimo rūmuose

Kovo 11 d., ELTOS žiniomis, Lietuvos seimo rūmuose įvyko iškilmingas posėdis. Į jį buvo pakviesti visi Kovo 11-sios akto "Dėl Lietuvos nepriklausomybės atstatymo" signatarai, užsienio valstybių ambasadoriai, generaliniai konsulai, laikinieji reikalų patikėtiniai, vyriausybės nariai, Lietuvos Bažnyčių hierarchai bei jų atstovai, seimui atsakingų institucijų vadovai, Lietuvos politinių partijų bei politinių organizacijų atstovai, žuvusių už Lietuvos nepriklausomybę giminės bei artimieji. Dalyvavo ir svečiai iš užsienio.

Viltis žadino pagrindžio spauda

Pagrindinį pranešimą padarė seimo pirmininko pavaduotojas, 1990 m. kovo 11 d. akto signataras, A. Sakalas apžvelgęs 800 metų Lietuvos valstybės istoriją. Jis pažymėjo, kad klasikinio aneksito pavyzdžiu galima laikyti 1940 m. liepos 21 d. Liaudies seimą bei įstojimą į Sov. Sąjungą. Marionetinė valdžia nuo 1944 m. keitė Lietuvos valdymo struktūrą, vykdė Lietuvos piliečių turto nusavinimą, gyventojų deportacijas, prievartinę kolektyvizaciją.

Tuo metu Sov. Sąjunga efektyviai Lietuvas dar nekontroliavo — vyko partizaninė kova. Tik nuo 1954 m. pasirodė Sov. Sąjungos valdymo pasekmės: buvo statomos sąjunginės gamyklos, įjungtas susisiekimas, įvesta energetikos sistema, kėlėsi Lietuvos vis daugiau kolonistų. Keitėsi Lietuvos žmonių rezistencinės kovos pobūdis. Jų politinę sąmonę gaivino aktyvi išeivių veikla — VLIKas, PLB ir draugijos, veikiančios tarptautinėse organizacijose.

Krašte viltis žadino pogrini-

dinė spauda — "Lietuvos Katalikų Bažnyčios kronika", "Aušra", "Perspektyvos", 1965-jų Prahos pavasario aidas, disidentų Sąjūdis, folklorinis sąjūdis "Romuva", 1972 m. Romo Kalantos auka, Žmogaus teisių Helsinkio grupės veikla. Okupacinis režimas visą laiką turėjo koncentruoti KGB pajėgas Baltijos valstybėse.

Dar jis pažymėjo 7-jo ir 8-jo dešimtmečio literatūrą, filosofiją, teatralų vaidmenį, keliantį Lietuvos politinės bendruomenės pilietinę sąmonę, kuri nuo 1988 m. įsiliejo į Lietuvos persitvarkymo sąjūdį.

Šimtmetinė kova

Baigdamas pranešimą, A. Sakalas sakė:

"Lietuvos taryba, pirmininkaujant dr. J. Basanavičiui, paskelbė Vasario 16-sios aktą. Lietuvos respublikos aukščiausioji taryba, pirmininkaujant 'Aušros' gadinės atgimimo veikėjo Gabriėliaus Landsbergio-Zemkalnio atžalai prof. V. Landsbergiui, paskelbė Kovo 11-sios aktą. Ir tai simboliška šimtmetės Atgimimo epochos sąsąuka.

Vytautas Landsbergis prisiminė 1990 metų pavasario akimirkas, primindamas, kad tarp Kovo 11-sios signatarų buvo rusų, lenkų ir vienas žydas — tai ne vien tautinis bet pirmiausia pilietinis moralinis apsisprendimas.

Jis taipogi priminė — dangus rytuose vėl naujais. Pavojus Rusijos demokratijai yra pavojus Lietuvos laisvei. "Galim nebeišsaugoti sveikatos, galim neišsaugoti galvų, bet Lietuvą turime išsaugoti" — baigė savo žodį buvęs Lietuvos vadovas Vytautas Landsbergis.

Bronislovas Genzelis, Kovo 11-sios akto signataras, kalbėjo, kad rinkimai parodė

aukštą piliečių intelektualų tvirtą demokratinį nusiteikimą nepasiduoti demagogijai. Jie, sakė jis, "mėgino suabejoti tautos valią, kaltinti piliečius abejingumu, savo veiksmais paralyžavo Aukščiausiosios tarybos darbą".

Stebint iš toliau, neatrodo, kad tokia kalba derinosi prie iškilmių nuotaikos!

Kitas kalbėtojas, Kovo 11-sios signataras, Rolandas Paulauskas paminėjo, kad Kovo 11-sios aktas yra ne signatarų nuopelnas — tai likimo dovana signatarams. Jiems teko išimtinė teisė savo parašais vainikuoti tuos 50 laukimo metų.

Po pranešimų prezidentas Algirdas Brazauskas parodė visiems Kovo 11-sios akto originalą, pareiškė padėką trejus metus jį saugojusiam kardinolui Vincentui Sladkevičiui ir perdavė visalaimiam saugojimui į valstybinį archyvą.

Kovo 11-sios minėjimai vyko visuose Lietuvos miestuose ir rajonuose. Buvo uždegti laužai, skambėjo patriotinės dainos.

Naujas premjeras

Lietuvos ministerių pirmininku prezidento A. Brazausko pasiūlytą kandidatą Adolfą Šleževičių seimas kovo 10 d. patvirtino. Pastarasis per 15-ką dienų turi sudaryti vyriausybę.

Naujasis premjeras gimė 1948 m. vasario 2 d. Baigęs vidurinę mokyklą, studijavo Kauno politechnikos institute, įgydamas inžinieriaus mechaniko specialybę. 1977-1981 m. buvo mėsos ir pieno pramonės ministerio pavaduotojas; 1981-1983 m. neakivaizdinio būdu mokėsi sąjunginiame ekonomikos-finanų institute (Nukelta į 2-ą psl.)

TELEFAKSU IŠ VILNIAUS

Savaitė Lietuvoje

Prezidento iniciatyva įvyko susitikimas su V. Landsbergiu. Pokalbis truko beveik dvi valandas, buvo aptariami santykiai su Lenkija, Rusija, Vokietija, svarstyta tolesnė žemės ūkio, bankų ir švietimo sistemos reformų padėtis, taip pat kt. dalykai.

Patvirtintas šeštas ministras pirmininkas — Adolfas Šleževičius, gimęs 1948 m., už balsavo — 70, prieš — 13, susilaikė 23.

Pas prezidentą įvyko pasitarimas žemės ūkio ir kainų klausimais. Dalyvavo B. Lubys, A. Šleževičius, žemės ūkio ministras P. Karazija, ekonomikos ministras J. Veselka, finansų ministras E. Vilkelis, kai kurių seimo komitetų pirmininkai, grupės seimo narių. Pas prezidentą įvyko taip pat pasitarimas koordinacinės darbo grupės kovai su organizuotu nusikalstamumu ir korupcija. Dalyvavo M. Lošys, aukščiausiojo teismo pirmininkas, V. Bulovas, ekonominių nusikaltimų tyrimų komisijos pirmininkas. Išklausyti P. Liuberto — policijos departamento generalinio komisaro, A. Paulausko — generalinio prokuroro, kitų pranešimai.

Svarstytas politinės konsultacinės tarybos (PKT) sudarymas prie respublikos prezidento. Pasitarime dalyvavo A. Brazauskas, Č. Juršėnas — LDDP, Sąjūdžio, krikščionių demokratų, socialdemokratų, demokratų partijos ir lenkų sąjungos atstovai.

Pasiūlyti prezidento trys konstitucinio teismo teisėjai — Kęstutis Lapinskas, Vladas Pavilonis, Stasys Šedbaras — patvirtinti seime.

Baltijos šalių narystė Europos taryboje (ET) — apsauga nuo rusų okupacijos. Apie dalyvavimą Europos tarybos darbe (Paryžiuje) papasakojo V. Landsbergis, atstovavęs Lietuvos seimo delegacijai. Lietuva atitinka ET nariams keliamas sąlygas, todėl ET asamblėja rekomenduoja kviešti Lietuvą tapti ET nare. Nėliko abejonių ir dėl Estijos priėmimo — abi valstybės gali būti priimtos dar šį mėnesį.

Šiaurės taryba deda pastangas įtvirtinti Baltijos šalių nepriklausomybę — pareiškė, grįžęs iš Osle pasibaigusios Šiaurės tarybos 42-sios sesijos, seimo delegacijos vadovas E. Bičkauskas. "Tik gaila, kad jų noras padėti dažnai nueina niekais per mūsų pačių neorganizotumą".

Prezidentas priėmė Lietuvos respublikos generalinį garbės konsulą Norvegijoje Leo-

ną Bodą Pažymėta, kad Lietuvai būtų labai naudinga norvegų specialistų pagalba žemės ūkyje, taip pat energetinei būklei, bankų veiklai pagerinti.

Taline Lietuvos, Latvijos ir Estijos užsienio reikalų ministrai — P. Gylys, G. Andrejevas ir T. Velistė — svarstė užsienio reikalų ministerijų bendradarbiavimo kryptis, jų koordinavimą; tokius susitikimus nutarta kviešti du sykius per metus.

"Inovacinėje mugeje — 93", Leipcige, dalyvauja šešios Lietuvos bendrovės, o j "Muba 93" — Bazelis, Šveicarija — su produkcijos (audinių, avalynės, kilimų, šampano, dviračių) pavyzdžiais iškeliavo penkiolikos Lietuvos įmonių atstovai.

Katalogą visų Lietuvos įmonių — jų yra apie 80 tūkst. — vokiečių kalba rengia Lietuvos ekonomikos ministerijos skaičiavimo centras, Vokietijos bendrovė "Plankonto" ir bendra įmonė "Nagra". Jame bus informacija ir apie Lietuvos mokesčių, kitus įstatymus.

Buvusios KGB padalinio patalpos (Vilnius, Gedimino pr. 40) su baldais ir kitomis vertybėmis, premjero B. Lubio potvarkiu, perduotos kurti Genocido aukų muziejui.

Dailės muziejuje (Rotušėje) įvyko Lietuvos architektūros patriarcho Vytauto Landsbergio-Zemkalnio 100-jų metinių minėjimas, jo kūrybos paroda. Sukaktuvinką sveikino ministeriai, miestų organizacijų vadovai. Sveikinimo telegramą atsiuntė Respublikos prezidentas.

Tradicinis studentų mitingas Nepriklausomybės aikštėje. Keli tūkstančiai studentų kelė socialinius reikalavimus; dabar stipendijos dydis yra nuo 1200 iki 2000 talonų. Su mitinguojančiais kalbėjosi seimo narys A. Sakalas, pasakęs: "Lietuva be studentijos, Lietuva be ateities".

Kovo 11-osios iškilmių renginiai: 12.30 v.p.p. laikytos Mišios, kurias koncelebravo arkiv. A. J. Backis, iškilmingas seimo posėdis, 6 v.v. Mišios katedroje ir Šv. Kazimiero šventovėje, 7 v.v. eisena iš Katedros aikštės į Nepriklausomybės aikštę, 7.30 v.v. mitingas Nepriklausomybės aikštėje.

Pasaulio vyrų šachmatų čempionatas Vilniuje. Lietuvai jame atstovauja V. Malisauskas, D. Ruželė, A. Butnorius, G. Piešina. Tolygus moterų turnyras vyksta Taline; jame žaidžia keturios Lietuvos šachmatininkės K. Baginskaitė, M. Kurkul, I. Rudaitytė, R. Dambavaitė. G. Gustaitė

Šiame numeryje:

Ką nuvežti?

Lietuvoje reikia ir dvasinio peno

Didžiosios Lietuvos kunigaikštystės palikuonys

Pasizymėjusi Milošų giminė

Už dolerį bučiuojamos rankos

"TŽ" bendradarbio kelionės įspūdžiai Lietuvoje

Praeitį pasirinkus

Reportažinės nuotraukos apie prezidentinius rinkimus

"Gyvenk taip, kaip mokiai"

Pastabos atsiliepiantį ir straipsnį apie iškūniją J. Ragauską

Būki pasveikintas, monsignjore

Laiškas iš Čikagos mons. Kazimierui Vasiliauskui

Skraja žvilgsniu į praeitį ir dabartį

Į "Tėviškės žiburių" klausimus atsako rašytoja Birutė Pūkelevičiūtė

Grėsmingi eilėraščiai

Dėl "TŽ" išspausdintų sibirinių eilėraščių autorius buvo tardomas

Vasario šešioliktoji Jaunimo centre

Išpūdinga Nepriklausomybės šventės Čikagoje meninė programa

Pusė milijono lietuviškai veiklai

Prisikėlimo parapijos Toronte kredito kooperatyvo 30-metį minint

TEVIŠKĖS ŽIBURIAI
THE LIGHT OF HOMELAND

2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3, Canada.
Tel. (416) 275-4672. FAX (416) 275-1336.

Canada Post Canadian Publications Mail Sales Product Agreement nr.1001760
LEIDĖJAS: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija "Žiburiai"
REDAGUOJA: kun. dr. Pr. Gaida, Vyt. Kastytis, J. Andrulelis, Vyt. Balčiūnas, Č. Senkevičius. Metinė prenumerata – \$35, pusmetinė – \$20, mėnė – \$40, garbės – \$50 (Amerikoje – JAV dol.) oro paštu – \$110. Pavieniai nr. – 1 doleris. Adresų keitimo reikalų kreiptis į "TŽ" administraciją. Skelbimai ruošiamam nr. priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Bendradarbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

Tėviškės žiburiai (The Lights of Homeland, USPS 740-550) is published weekly, except 1st a. 2nd week in August and 4th week in December by Lithuanian Canadian R.C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc., 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3. Phone: (416) 275-4672. U.S. office of publication, Lewiston, NY 14092. Subscriptions: regular \$35.00, supporter \$40.00, honorary \$50.00 per year. Second Class Postage paid at Lewiston, NY. US POSTMASTER: send address changes to: "Tėviškės žiburiai", P. O. Box 1195 Lewiston, NY 14092. CANADA POST: send address changes to 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3. Printed in Canada.

Politiniai dabarties vingiai

(Atkelta iš 1-mo psl.)

te; 1983-1989 m. — Lietuvos komunistų partijos Centro komiteto agropramoninio komplekso skyriaus vedėjo pavaduotojas; 1989-1990 m. — pieno pramonės gamybinio susivienijimo "Pienocentras" pirmininkas, nuo 1991 m. — Lietuvos-Norvegijos bendros įmonės C. Olsen-Baltic pirmininkas; ekonomikos mokslų kandidatas, docentas. 1992 m. stažavosi JAV Iowos universitete; nuo 1992 m. Lietuvos pienininkų organizacijos pirmininkas.

Lietuvos demokratinės darbo partijos narys nuo jos įsteigimo. Žmona Birutė baigusi Kauno politechnikos instituto mechanikos fakultetą. Turi dvi dukras: 21 metų Kristiną ir 8 metų Aistę.

Vis kaltinami

Rusijos užsienio reikalų ministras A. Kozjrevas, ITAL-TASS pranešimu, įtaria estus rusų mažumos diskriminacija. Jis, lankydamasis Kopenhagoje vasario 27 d., apkaltino Estijos vyriausybę, remiančią mažas organizacijas, kurių tikslas padėti Estijoje rusams, kurie nori iš šio krašto išvykti. Tai esąs Estijos vyriausybės noras rusus deportuoti. Tokia estų valdžios politika galinti pakenkti Rusijos-Estijos santykiams. Tuo tarpu Estijos vyriausybės pareigūnas pakartotinai pabrėžė, kad nėra jokių planų deportuoti nepiliečius Estijos gyventojus. Priešingai, visi nepiliečiai yra drąsinami pasirinkti Estijos pilietybę, Rusijos ar kitos valstybės pilietybę.

Rengiasi rinkimams

Rygos radijas vasario 28 d. paskelbė, kad yra sudaromos dvi naujos politinės grupės, kurios status kandidatus į Latvijos parlamento rinkimus, įvyksiančius birželio mėnesį. Viena grupė, vadovaujama S. Dimanio, rūpinasi teisų gynymu rusiškai kalbančių Latvijos gyventojų. Jų tikslas — kurti naują Latvijos valstybės tipą, skirtingą nuo praeities nepriklausomos Latvijos.

Kitoje grupėje (Latvijas Cels), darbuojasi Aukščiausiosios tarybos pirm. A. Gorbunovs, užsienio reikalų ministras G. Andrejevs. Šiai grupei pritaria latviai, gyvenantys Vakaruose.

Įvedami pinigai

Latvijos ministras pirmininkas I. Godmanis kovo 1 d. paskelbė, kad Latvijoje kovo 5 d. pradėdami įvesti Latvijos pinigus — lats. Rinkoj pirmiausia pasirodys 5 latai, verti 1000 latviškų rublių. Dar nenustatytame laikotarpyje kirsuos latai ir latviški rubliai. Vienas lats — 200 latviškų rublių.

Parama Estijai

Švedijos ministras pirm. C. Bildt vasario 19 d. Stockhol-

me susitiko su Estijos ministru pirm. M. Laar. C. Bildt išreiškė pasitenkinimą Estijos ekonomine politika. Abu ministrai kalbėjosi apie Švedijos paskolą Estijai atgaivinti pastarosios ekonomiką ir sustiprinti krašto gynybos reikalus. Šių metų antroje pusėje Švedija gali suteikti Estijai 10.5 mil. JAV dolerių.

Estijos premjeras taip pat kalbėjosi su Švedijos premjeru dėl rusų kariuomenės išvedimo ir gamtos saugos reikalų Estijoje.

Švedija taipogi pažadėjo padėti Estijai išspręsti susidariusius pavojus dėl minų ir kitų sprogstamųjų medžiagų, kurias palieka rusų kareiviai, pasitraukdami iš krašto. Estija gavo pažadą, kad Švedija paruos programas treniruoti jos policiją. Abu kraštai veiks kartu išvengti nelegalios imigracijos.

Lietuvos misijos veikla

Lietuvos nuolatinės misijos prie Jungtinių Tautų pranešimu, ambasadorius A. Siutis ir misijos patarėjai G. Damušytė, A. Gureckas ir D. Sužiedelis kovo 2 d. priėmė Lietuvos vyriausybės tautybių departamento vedėją H. Kobekaitę. Buvo tartasi, kaip su mažumų teisėmis Lietuvoje supažindinti Jungtinių Tautų narius.

Misijos patarėja G. Damušytė dalyvavo Baltijos valstybių misijų susitikime su Jungtinių Tautų taikos palaikymo departamento vyresniojo patarėju Christian Harleman. Jie aptarė kaip Baltijos kraštų atstovai galėtų įsijungti į taikos palaikymo veiklą.

G. Damušytė kalbėjo Klivlando lietuvių visuomenei apie pagalbą Lietuvai. Susitikimą organizavo lietuvių katalikų religinei šalpai remti komitetas.

Baltijos kraštų ministerių susitikimas

BNS pranešimu, Baltijos valstybių užsienio reikalų ministrai Taline sutarė siekti, kad kuo greičiau išeitų iš jų kraštų Rusijos kariuomenė.

Susitikime daug dėmesio buvo kreipta santykiams su Rytų kaimynais. Pasak ministrų, Baltijos valstybės neturi esminių nesutarimų, tačiau Rusijos požiūris į jas nesikeičia. Ypač kariuomenės išvedimu yra susirūpinę Estijos ir Lietuvos ministrai. Estijos užsienio reikalų ministras T. Velliste pabrėžė, kad Rusijos kariuomenės daliniai dar tebėra Estijos bei Latvijos sostinėse ir kelia grėsmę.

Lietuvos užsienio reikalų ministras P. Glybs neatmetė pažiūros, kad Rusija, išvesdama kariuomenę iš Vilniaus, laikėsi principo "skaldyk ir valdyk".

Susitarta, kad Baltijos kraštų užsienio reikalų ministrai susitikinės du kartus per metus: pavasarį ir vasarą. J.A.

A+A

ANTANUI VERBICKUI

mirus,

jo sesutei TERESĖLEI ir visai VERBICKŲ giminei
reiškiame gilią užuojautą —

Hamiltono Aušros Vartų parapijos choras

Didžiosios Lietuvos kunigaikštystės palikuonys

Milošo knygų daugiau ir rankas neimsiu, pareiškė Lietuvos lenkų veikėjas

STEPAS VARANKA

Pernai gegužės pradžioje ir birželio pradžioje Lietuvoje ir lankėsi žymus lenkų poetas-rašytojas, Nobelio premijos laureatas Česlovas Milošas (Czesław Miłosz). Oraustyje jį su gėlėmis pasitiko aukšti Lietuvos pareigūnai ir Lietuvos lenkų sąjungos atstovai. Lankantis giminėje prie Nevėžio, Sateiniuose, prie Kėdainių jam buvo suteiktas tos apylinkės kraštiečio garbės piliečio vardas ir įteiktas pasas. Kauno Vytauto Didžiojo universiteto 70-ties metų suakties proga jam Kaune buvo suteiktas garbės daktaro laipsnis. Vilniuje iškilmingo susitikimo metu, dalyvaudant Vytautui Landsbergiui, švietimo ir kultūros ministeriui, rašytojų sąjungos pirmininkui, Sąjūdžio atstovui Juozui Tumeliui, Lietuvos vyriausybės nariams, Lenkijos ambasadoriui Lietuvoje J. Widackiui, Lenkijos konsuliui iš Minsko, Lenkijos PEN klubo atstovui ir daugeliui kitų įvairių svečių, Milošui buvo suteiktas Lietuvos garbės piliečio vardas ir privilegijos. Tos iškilinės vyko Bazilijonų vienuolyne patalpose.

Milošų giminė yra kilusi iš Didžiosios Lietuvos kunigaikštystės bajorų. Kronikoje yra minimi 13-tame šimtmetyje. Viena giminės atšaka buvo persikėlus į Gudijos žemes. Milošų proseneliai, seneliai aktyviai reiškėsi tuometinės Lietuvos gyvenime.

Lietuviams iš Milošų giminės artimiausi yra žymus prancūzų poetas-filosofas-diplomatas Oskaras Vladislovas ir jaunesnis jo giminaitis, taip pat žymus poetas Česlovas Milošas. Oskaras gimė 1877 m. Gudijoje, Mogiliovo gubernijoje, Čerėjoje. Jo tėvas Vladislovas, keliaudamas Varšuvoje susipažino su jauna žydaite Rosalija Rosenthal, kuri nelegalioje santuokoje pagimdė jam sūnų Oskarą Vladislovą. Jis bu-

vo pakrikštytas tik po 9 metų. Žmona Rosalija po 17 metų perėjo į katalikybę. Pasirinko Marijos vardą. Oskaro tėvas ją oficialiai vedė Paryžiuje 1893 m.

Oskaras vaikystėje ir jaunystėje jautėsi labai vienišas. Skausmingai pergyveno vietos kaimynų dvarininkų, bendramyžių ir net giminių požiūrį į jo tėvus gyvenančius nesantukoje, jį vadinant žydės ir bepročio vaiku. Piktinosi lenkų šlektų nesutarimais, intrigomis, antisemitizmu, pajuto, kad jis tam luomui nepriklausos...

Oskaras jau buvo subrendęs, žinomas poetas, filosofas, būdamas 42 metų amžiaus apsisprendė būti lietuviu ir Lietuvą pasirinko savo tėvyne. Tapo jos piliečiu, išmoko lietuvių kalbą ir įsijungė į diplomatinę kovą dėl jos laisvės ir nepriklausomybės. Lietuvai kovojant tarptautinėje arenoje, Taikos konferencijoje dėl valstybinių sienų nustatymo, kaip Lietuvos atstovas su tarptautiniu pripažinimu, prisidėjo prie sėkmingų rezultatų. Už jo darbus ir nuopelnus Lietuva suteikė jam Kauno Vytauto Didžiojo universiteto garbės daktaro laipsnį. Jo vardas ir asmenybė Lietuvos istorijoje, įrašyta aukso raidėmis.

1919 m. kovo 29 d. Paryžiuje vienoje paskaitoje Oskaras Milošas pasakė: "Aš ilgai ieškojau, iš kur kyla tas gilus jausmas, kuris mane apima prisiminus šią šalį, tokią tolimą ir taip nepažįstamą Vakarams — Lietuvą... Savo kilme, kalba, kultūra ir ypač charakteriu visai svetima triukšmingiems slavam, taip ilgai ją engusiems... Oskaras Milošas smerkė Lenkiją, kad ji atplėšė nuo Lietuvos Vilnių ir Vilnijos kraštą. Veikė, kad 1920 m. Prancūzija Lietuvą pripažintų de facto ir de jure. Oskaras Milošas mirė 1939.3.2. Paryžiuje. Paminklo įrašė pažymėta, kad jis sąmoningai

savo tėvyne pasirinko Lietuvą, ir po mirties liko ja.

Czesław Miłosz (Česlovas Milošas) gimė 1911 m. Lietuvoje. Mokėsi Vilniuje. Baigė Vilniuje universitetą. Pirmaisiais eileraščiais pasirodė 1930 m. "Alma Mater Vilnensis" leidinyje. Tuometiniam lenkų okupuotame Vilniuje priklausė studentų klubui "Włocze-gi" — valkatų ir literatų susibūrimui "Žagary". Aktyviai reiškėsi tradiciniuose "literatų trečiadieniuose". Buvo pravaržuojamas "Jajo". Draugavo su lietuviu Pranu Ancevičiumi. Nelegaliai su motina kartais aplankydavo savo gimtinę...

Po Antrojo pasaulinio karo Č. Milošas išvyko į Varšuvą, tikėdamas, kad Lenkija bus laisva ir demokratinė. Dirbo diplomatinėje tarnyboje. Greitai pajuto, kad toji Lenkija nėra laisva. Pajutęs pavojų, pasitaikius progai, pasitraukė į Vakarus. Vėliau persikėlė į JAV, kur ilgus metus profesoriau Berkeley universitete ir šiandieną gyvena Kalifornijoje.

Vilniuje pas lenkus

Poetas Česlovas Milošas viešnagės metu, susitikęs su Lietuvos lenkų veikėjais, poetais ir rašytojais, išklausė jų skundus. Pinigine dovana parėmė lenkų laikraštį "Znad Wili" ir laikraščio "Kurier Wilenski" žurnalistę Alwidą Bajar už jos siekimą suartinti lenkų-lietuvių kultūras.

Ne visi Lietuvos lenkai žavėjosi poetu. Vienas žymus Lietuvos lenkų veikėjas, buvęs jų sąjungos pirmininkas, vienas iš žurnalo "Magazyn Wilenski" redaktorių Jan Sienkiewicz, tam žurnale 1992 m. 11-12 nr. straipsnyje "Pogłos-kac kota pod wlos" — "Paglostyti katę prieš plauką" savo pasipiktinimą išsako užgaunamaisiais poetą Milošą žodžiais. Jam nepatiko Milošo pasiūlymas, kad reikia bendromis jėgomis imtis išlyginti tas skriaudas, kokiais lenkų šlektą yra padariusi Lietuvai ir lietuviams. Labiausiai užsigavo, kai poetas Milošas primetė Vilnijos lenkams "sztuczne pielęgowanie polskosci" — dirbtiną lenkiškumo palaikymą. Jan Sienkiewicz rašo, tik poeto amžius sulaikęs jį nuo rusiško keiksmažodžio. Esą nereikia stebėtis — Milošas studijuodamas Vilniuje smerkė lenkų "nacionalistus", kurie engė lietuvių, žydų ir gudų mažumas. Save laikęs Didžiosios Lietuvos kunigaikštystės palikuonių. Juokai ima iš tokių kalbų. Norisi verti. Jan Sienkiewicz savo nepasitenkinimą su pykčiu išreiškė: "Szkoda tylko, że książek Miłosza już więcej nie będzie bral do ręki z takim jak dotychczas nabożentwem..." — Gaila, daugiau Milošo knygų į rankas neimsiu su tokiu pamaldumu kaip iki šiol...

Čia galima paminėti, kad prieš daugelį metų, Česlovui Milošui aplankius savo vyresnį giminaitį poetą Oskarą Parzyžių, jis iš jo išgirdo: "Atsimink, kad visoje Europoje nieko nėra kvailesnio ir žiauresnio už smulkmeniškos neapykantos kupiną lenkų šlektą".

Dar negirdėta

Torono lenkų laikrastyje "Związkowiec" 1993 1.21., 7 nr., straipsnyje užvardintame lietuviškai "Lietuva Tėvyne Mūsų", autorius Dariusz Witold Kulczynski gana plačiai rašo apie Lietuvą, Vilnių ir lietuvius. Straipsnis pradėdamas teigimu, kad Vincas Kudirka, kurdamas Lietuvos himną, tikriausiai sėmėsi įkvėpimo iš poeto Adomo Mickevičiaus knygos "Ponas Tadas" įvado. Autorius mini — V. Kudirka siekė išsilavinimo lenkų gimnazijoje ir stengėsi kalbėti tik lenkiškai...

Suprantama, nemalonu yra išgirsti senas "nuodėmes". Praeities istorijos su pykčiu nepakeisime. Taip pat ir jo straipsniai spausdinami Lietuvos lenkų spaudoje pilni Lietuvai ir lietuviams neapykantos neprisideda prie lenkų-lietuvių santykių išlyginimo. Tai klaidingas kelias.

Metinė "TEVIŠKĖS ŽIBURIAI" prenumerata oro paštu — 110 dolerių višose pasaulio kraštuose, įskaitant ir Lietuvą.

A+A

EMILIJAI GRUODIENEI

mirus,

jos sūnų VYTAUTĄ, dukras — DALIĄ SCOTT ir IRENĄ NISSEN, jų šeimas nuoširdžiai užjaučia bei kartu su jais liūdi —

*Čuplinskų šeima
Aniceta Matulionienė*

A+A

PETRUI VAITIEKŪNUI

užbaigus žemišką kelionę,

nuoširdžią užuojautą reiškiamė tetai DANUTEI, puseserėms — VIDAI ir RITAI VAITIEKŪNAITĖMS bei kartu liūdimė —

Charles ir Victor Jasys

A+A

PETRUI VAITIEKŪNUI

mirus,

jų giliai liūdinčiai žmonai DANUTEI, dukroms — VIDAI ir RITAI su šeima reiškiam nuoširdžią užuojautą ir kartu liūdim —

*Aldona ir Vytautas Kvedarai
Raimundas Kvedaras
Ramunė ir Andrius Bražukai*

A+A

ANTANUI VERBICKUI

iškeliavus amžinybėn,

žmoną STASĘ, brolius — VINČĄ ir STASĮ, seseris — ANGELE, ONĄ, MARYTĘ, STASĘ, TERESĘ ir LINĄ bei jų šeimas nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdimė —

R. H. Konteniai

H. J. Otto

F. A. Pietrantonio

Z. A. Stanaičiai

I. J. Jokubynai

PADĖKA

A+A

STASIUI ŠALKAUSKUI

mirus 1993 m. vasario 24 d.,

nuoširdžiai dėkojame kun. J. Staškui už laidotuvių apeigų atlikimą. Ačiū draugams ir pažįstamiems, atsilankiusiems į Rožinį ir dalyvavimą laidotuvių Mišiose bei palydėjusiems velionį į Šv. Jono lietuvių kapines, užprašiusiems Mišias ir aukojusiems jo vardu labdarai. Dėkojame už gėles, užuojautas laiškais ir asmeninę paguodą.

Nuliūdę dukros — Irena Turutienė, Nijolė Lihs
ir sūnus Kęstutis su šeimomis

A+A

PETRAS VAITIEKŪNAS

mylimas vyras, tėvas ir senelis.

Nuoširdi padėka, Aušros Vartų parapijos klebonui kun. J. Liaubai, OFM, už atlaikytas Mišias, Rožinį laidotuvių koplyčioje. Dėkojame A. V. Paulioniams už gražų giedojimą Mišių metu, Vyt. Kvedarui už skaitymus.

Padėka karsto nešėjams, visiems dalyvavusiems gedulinėse Mišiose, už užprašytas Mišias, atsiųstas nuostabiai gražias gėles, užuojautas žodžiu bei raštu, asmenišką paguodą. Nuoširdus ačiū P. Sakalui, už atsisveikinimo žodžius. Dėkojame už aukas organizacijom, D. B. Mačiams už paruoštus pusryčius, pagalbininkams ir ponioms už pyragus.

Liūdesyje likę —

žmona Danutė, dukros — Vida ir Rita su šeima

PADĖKA

A+A

mūsų mylima mamytė, senelė ir sesutė

ELENA ASTRAUSKIENĖ

mirė 1993 metais vasario 11 dieną.

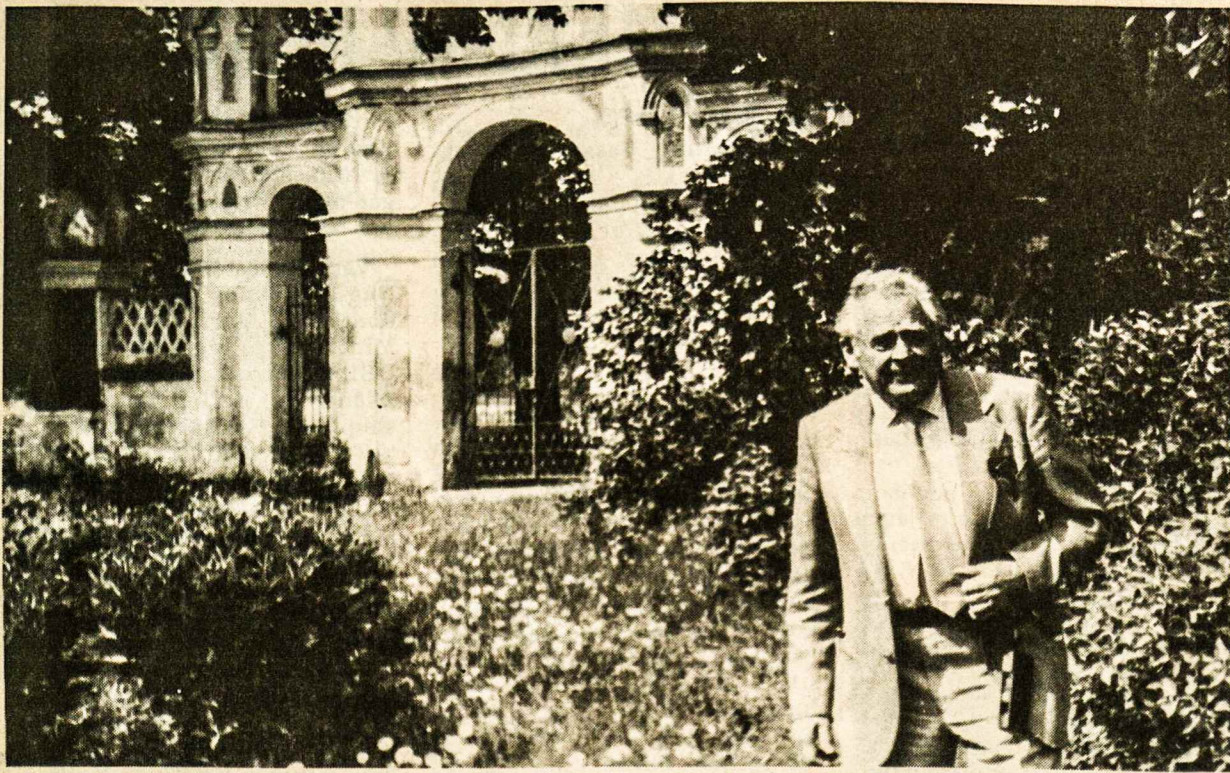
Nuoširdžiai dėkojame klebonui kun. J. Staškui už maldas koplyčioje ir kapinėse. Ypatinga padėka kun. E. Putrimui už maldas koplyčioje, Mišias ir palydėjimą savo brangios tetos į amžino poilsio vietą. Dėkojame A. Vitkienei už skaitymus šventovėje ir jautrų atsisveikinimo žodį.

Dėkojame karsto nešėjams, giminėms, draugams ir pažįstamiems už užprašytas Mišias, gėles, aukas — "Tėviškės žiburiams", Slaugos namams, užuojautas žodžiu ir raštu bei visiems prisidėjusiems prie šių laidotuvių.

Jūsų visų nuoširdumas palengvino mūsų skausmą. Ačiū visiems.

Nuliūdusios dukterys —

*Vida Kazlauskienė, Irutė Vitkienė su šeimomis,
Elenutė Astrauskaitė, sesuo Sofija Putrimienė,
brolis Stasys Laurinavičius su šeimomis*

Kiekvieną kartą, atvažiuojant iš Kanados į Kupiškio kraštą, JONAS ADOMONIS pirmiausia aplanko Palėvenės šventovę, kur buvo krikščionys, kur gražiausi jaunystės prisiminimai

IS KELIONIŲ DIENORAŠČIO

Už dolerį bučiuojamos rankos

ALFONSAS NAKAS

Rugsėjo 17 d. vakare sugrįžome į Panevėžį, pas dukterėčią, jos vyrą Algį ir sūnų Aurimą. Visą naktį lijo, tad žemė nebetaps pelenais. Rugsėjo 18 rytą, dangui šviesėjant, Algis mus išvežė į Jonavos apylinkę aplankyti dar vieną Bronės dukterėčią, Vidą. Iš laiško žinojome, kad ji su šeima gyvena pavyzdiniame kolūky. Ji, rodos, zootechnikė, vyras Vytautas – kolūkio pirmininkas. Jie augina tris sūnus, tarp 10 ir 17 m.

Nors privatizacija ir apie Jonavą akivaizdi, bet buvęs kolchozas tebegyvuoja. Tik dabar jis vadinamas kooperatyvu. Visoje Lietuvoje žemės ūkio kooperatyvai atpažįstami iš besiganančių didelių bandų ragučių. O jau ten, kur žemė atsiėmė, matysi vieną ar dvi prištūtas karves, telyčaitę, kai kur vieną prištūtą arklį ir nuo pusės iki viso tuzino avių. Karvė, kelios avys, improvizuotame tvartelyje pora kiaulių, na ir būrys vištų – visas gyvasis naujųjų (ne jaunųjų) ūkininkų inventorių.

Vytautas – kooperatyvo pirmininkas. Mažai jo valdos pasikeitusios, nes jo šeimininkauta protingai ir sumaniai. Kur pievos – pievos, kur arimai – arimai. Nėra tuščiai dirvonuojančių plotų. Ir sausros metu kažkaip išvengta didelių nuostolių. Nukentėję tik miežiai (gauta apie 65% normalaus derliaus). Kviečių derlius – kaip kasmet.

Pakeliui ir raštinę sutikome vieną, tai kitą darbininką. Praeidamas Vytautas kiekvienam ištiesė ranką, pakalbino apie darbą, pajaukavo. Kaip amerikietis „bosas“... Raštinėje radome buhalterę ir vy-

lą, Vytauto padėjėją. Patalpoje šalia raštinės keli vyrai taisė ūkio mašinas. Jutau, kad visi Vytautą gerbia, bet nesivaržo. Vienas papasakojo porą anekdotų.

Gyvenvietė (neužsirašiau jos vardo) išplitusi į kelias ar keiolika gatvių. Namukų dauguma standartiniai, dauguma baltų. Ventos fabriko, arba raudonų (Palemono?) plytų. Yra ir ne standartinių. Vytauto su Vida namas didesnis, erdvesnis. Šalia jo baigiamas kitas, mūrinis pastatas, su siena ir kitokiais patogumais. Vaisių neaprašinėsiu. Jos buvo karališkos. Bet gimines iš Amerikos karališkai vaišina ir nepasiturintys.

Kai už kelių dienų susitikime Bronės giminės suvažiuojo Vento ir visi dejuos dėl blogo bulvių derliaus, iš Vytauto gaus pasiūlymą. Rytą ar poryt suvažiuokite į mūsų kooperatyvą. Mūsų derlius neblogas ir bulviakasis jau prasideda. Už du maišus priklausys kooperatyvui, trečias kasėjui. Aš, sako, visiems kasėjams taip moku. Kai kurie giminės žadėjo važiuoti.

Kai sugrįžome į Panevėžį, Birutė su Algium prikabinėjome pirauti restorane. Vaziavom į užmiestį, plačią, berods Kėdainių, keliu. Algis sakė, – į karčemą. Pasirodo, užteigęs vardas „Karčema“. Kai statėmės automobilį, už poros simtų metrų išvydom girtutėlį viduramžį vyrą, visom keturiom besirodžiantį ant status asfaltuoto vieškelio, bet vis nusištantį žemyn. Ačiū Dievui, kad nuslysdavo, nes vieškely judėjimas buvo nemažas. Manėme, turėsia šiam nelaimin-gajam girtuokliui suteikti pagalbą. Bet štai iš žvyruoto kelių, nuo sodybos, atbildejo

dviem arkliais pakinkytos vežėčios, du, atrodo, taip pat nebelaivūs vyrai šį begėję išvertė ir nudūmė atgal į tą sodybą. Kai už daugiau kaip valandos, jau prieblandoje, „Karčemą“ paliksim, tie patys važnyčiotojai, kažkaip netoli „Karčiamos“ atsiradę, arklius plakdami varys juos su vežėčiomis į statų plento krantą, vargais negalais užvarys ir vėl „nukicens“ į tą pačią sodybą. Momentai, naudingi filmo scenarijui...

„Karčemoj“, prie dviejų stalių, radome tik keturis žmones. Mes atėjome šeši, tad pelnėm vedėją, ar padavėją, daug dėmesio ir pagarbos. Pagarba dar pakilo, kai sužinojo, kad trys iš mūsų. Prisipažino esąs žemaitis ir įrodymui pažemaitė. Tai buvo aukštas, stambaus sudėjimo, gal 50 m. vyras. Kadangi, kaip visur, pasirinkimas tik iš dviejų patiekalų, visi šie pasirinkom po „gaspatoriaus kepsnį“ (kokie pavadinimai!). Tai lyg cepelinai, įvyniotas į ploną jautienos bryzą, įdarytas kopūstais ir visokiais kitokiais priedais, daugiausia pjaustyti troškinti daržovės. Užkandant juoda duona, skanu, sotu. Dar gerėm tris butelius alaus, šotį sulčių ir porą puodelių kavos. Šaskaita – 528 r. (dolerio-rublio kaina jau buvo 1:200 santykiu!). Labai dėkojo, kai iš šešių simturblių neemiau grąžos. Nuo stalo kildamas, kai vaistintojas tiesė ranką atsiveikinti, padavėjas dolerį, kaip visiems kitiems, kur tik valgėme. Jis abiem rankom griebė mano dešinę ir – prie lūpų. Staigiai ranką ištraukiau, bet jis vėl bandė sugriebti. Besigindamas jį apsikabinau, tai pabučiavo į žandą.

Sekančią dieną, rugsėjo 19, praleidome Kaune. Palikę moteris Laisvės alėjoje „šapintis“ (nieko įdomaus nenušipirko), mudu su Algium apžiūrėjome Karo muziejų. Rodos dar nesakiau, kad ar Vagnoriaus valdymo saulėlydis, ar Abišalos valdymo pradžioje paskelbtas dekretas trečią dieną išliudiję leisti veltui į visas valdiškas kultūrinės vietas. Nors mums, dolerininkams, keiolika rublių nieko nereiškia, bet taip atsitiko, kad ne kartą, lyg tyčia, pataikydavom ką apžiūrėti trečią dieną. Tai ir Karo muziejų apžiūrėjome nemokamai, o po pietų dar pasigrožėsim Čiurlionio galerija. Bet prie jos dar grįšiu.

Pietauti užėjome į kavinę „Tulpę“. Mums ją gyrė. Sakė, kad Laisvės alėjoje viena iš geresnių. Dabar penkiese, vietą 13-tą valandą išsirinkom kokią norėjom, bet už keiolikos minučių visa erdvė, pamušni patalpa prisipildė iki paskutinės kėdės. Gavau mažytį kepsnį su priedais, gerėm kavą su pyragaičiais, aš ir alų. Šaskaita 460 r. Daviau 500 r. ir tradicinį dolerį. Padavėjas tik labai meiliai nusišypsojo. Ačiū Dievui!

Iš smalsumo užėjau į tualetą. Virš kriauklės nė vieno dangtelio. Be dangčio ir vandens bakelis. Iškilęs, lėtai srovėno vanduo ant grindų. Be tualetinio popieriaus. Lankė savo tualetą ir moters. Jų išpūdziai visiškai panašūs. Abu tualetai vestibuly, priešais (Nukelta į 5-tą psl.)

Praeitį pasirinkus

Kelios reportažinės nuotrupos apie prezidentinius rinkimus

ANTANINA GARMUTĖ

Sunku suprasti, kaip mūsų Lietuva, pirmoji taip gaivalin-gai išsiveržusi iš Rusijos imperijos varžtų, vėl pirmoji pasuko atgal į narvą.

Mano pašnekovas – Kauno technologijos universiteto profesorius, technikos mokslų daktaras Zigmantas Tamutis apgailestauja:

– Pasirinkę praeitį nebeturim ateities. Blogiau nei akmenis amžiuje, nes tuomet žmonės žiūrėjo į priekį. Išniekin-tas partizanų atminimas. Pasityciota iš vargo, kančių ir aukų. Absolutus negalvojimas! Ir koks cinizmas iš kitos pusės: įteikinėjami Gedimino ordina, net asmeniui, nieko į tautos Atgimimą neįnešusiam... Kur dėsim akis iš gėdos prieš pasaulį?

– Antrą kartą gėda mažesnė. Prie visko galima priprasti. – Vis tiek gėdos svoris švinišnis. Šikart galutinai išryškėjo, kas stovėjo parlamento barikadose ir Baltijos kelyje: tie 800.000, kurie balsavo už Lozoraitį. Anie niekur nestovėjo ir niekuo nerizikavo. Buvo stebėjimai, o situacija pasinaudojo.

Kudirkos Naumiesčio gyven-tijos pareiškė:

– Jums kauniečiams begigu, Kaunas visai Lietuvai pavyzdys. Galėtumėt atskirą respubliką skelbti. Su savo prezidentu. Valstybė valstybėje – kaip Vatikaną...

Rytprūsių lietuvis Edmundas Pečiulis jį pertraukia:

Kitaip galvoti, geriau dirbti

Amerikiečių spaustuvinkai Estijoje, Rusijoje ir Vengrijoje

Amerikiečių spaustuvininkai iš Kalifornijos – 14 asmenų lankėsi Taline. Norėjo iš-tirti galimybes padėti estų spaustuvininkams. Nuo ryto iki vakaro lankė tenykštes spausuves, kalbėjosi su vedėjais, apžiūrėjo spaus-tuves.

Krašte galioja Rusijos rublis, kuris užsienyje bevertis. Rusija nepajėgė pristatyti spaustuvėms reikalingų reikmenų. Estai neturi tvirtos valiutos, todėl negali pirkti užsienyje. Dėl to spaustuvės veikia tik 4 dienas savaitėje.

Visos aplankytos spaus-tuvės turi per daug tarnautojų, darbininkų. Taline viena aplankyta spaustuvė turėjo 180 tarnautojų, kurių dauguma stovėjo ar sėdėjo be darbo. Direktorius sakė, kad lengvai šiandien galėtų atleisti 40 darbininkų, nesumažindamas spaustuvės pajėgumo. Paklausus, kodėl taip nepadarė, atsakė esąs geras socialistas, rūpinasi darbininkų šeimomis. Tada amerikiečiai paklausė, ar geriau 140 dirbančiųjų, ar geriau 180 bedarbių? Spaustuvės direktorius negalėjo suprasti. Aiškinome, kad su 180 darbininkų jie neatsilaikys spaustuvės varžybose, galvojant vakarietiška, o su 140 galėtų. Jis atsakė, kad taip nepagalvojęs. Ten per mėnesį spaustuvininkas uždirba apie 35-40 dolerių. (Amerikoje apie tiek per dieną. Vertėjas).

Iš Talino nuvyko į Maskvą. Grafiško meno mokykloje – apie 7.000 studentų. Vartoja mažas, senas mašinas, panašias į „A-B Dick“ presus. Rusijoje apie 80% spaudos darbų atliekama senuoju „letterpress“ būdu.

Moskvoje visose aplankytose spaustuvėse per daug darbininkų, visur nešvaru, netikslu, lėta. Spaustuvės gauna mašiną, pagamintą Maskvoje. Visos panašios. Jei spaustuvė 3-5 aukštų, labai brangi pastatyti, reikalauja daug šildymo. Kai kurios neturi keltuvų. Amerikiečiai negalėjo suprasti, kaip iš vieno aukšto į kitą nugabena įvairius reikmenis.

Neturi čekių, mokestis – grynais. Dažnai bankai neturi 50 rublių. Tarnautojai laukia, kol gaus iš banko. Maistas, drabužiai labai brangūs. Kaip ten žmonės gali gyventi?

Po 70 komunizmo metų tie žmonės pamiršo dirbti, laimėti tarptautinėse varžybose. Jie vis laukia, nenorėdami pasikeisti, laukia, kad vyriausybė padėtų.

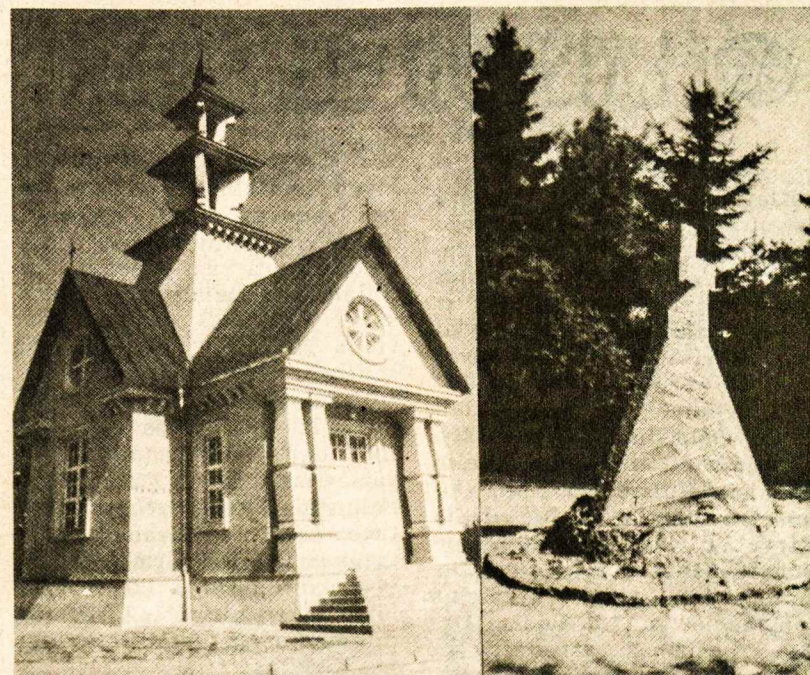
Po to amerikiečių grupė lankėsi Budapešte, Vengrijoje. Žmonės, krautuvės daugiau

– Juokai čia menki. Komunizmas Rusijoje kelia galvą. Pas mus Krasnoznamenske (Lazdynuose) įvyko KPSS-inin-gai suvažiuojimas. Tai, kas dedasi Lietuvoje, jiems prie „dūšios“. Sako, buvome drauge, Sąjūdis atskyrė, dabar vėl reikia būti kartu.

– O mes žiūrime kitaip – tai paskutinė buvusių komunistų galimybė reabilituotis.

Kauniečiai, šio beveik pusmilijoninio ir labai lietuviško miesto gyventojai, prezidento rinkimus sutiko be jokio blaškymosi.

Jie turėjo savo nuomonę. Tiesa, populiariame miesto laikraštyje filosofas A. Juozaitis dar išspausdino straipsnį, kuriame bandė suvirpinti kauniečių širdis elgtis ne įprastai – kauniečiaiškai, – bet tai įtakos neturėjo. Miesto centre, be daugybės S. Lozoraičio portretų, teko matyti tik vieną gėrb. A. Brazauską atvaizdą (jį savo darbovietelėje iškabino viena moteris, kuri neperseniausiai grįžo iš kelių mėnesių viešnagės užatlantėje). Tai nereiškia, kad mes, daugiausia inžinerinės minties žmonės, būtume negerbė A. Brazauską, mūsų mieste įgijusio inžinerinį išsilavinimą. Jo kompetencijos. Santūrumo. Kitų dalykinių ir žmogiškų savybių. Tačiau, mūsų nuomone, konsoliduoti tautą, telkti ją kūrybai ir be didesnių nuostolių vesti nepriklausomybės keliu būtų įmanoma buvę tik S. Lozoraičiui.

Rainių miškelyje 1941 m. birželio 24-25 dienomis žiauriausiu būdu nukankintų 73 politinių kalinių atminimui, Lietuvai nepriklausomybę atgavus, pastatyta koplyčia (kairėje) ir kankinimo vietoje kryžius-paminklas

Nuotr. M. Vasiliauskienės

Kalinių įmonė „Žemėgala“

Lietuvoje veikia humaniška organizacija – Lietuvos kalinių globos draugija. Ji savo įstatuose yra įrašiusi: globoti kalinius, padėti iš pataisos namų išėjusiems pradėti naują gyvenimą, rūpintis kalinių teisių ir sveikatos apsauga, jų švietimu, materialiniu ir dvasiniu gyvenimu bei paruošimu būti naudingais visuomenės nariais, atlikus bausmę.

Praeitų metų rugsėjo 7 d., kaip rašoma draugijos leidinyje „Kryžkelė“ 1992 m. spalio mėn., buvo valdybos posėdyje nutarta įsteigti draugijos įmonę kaliniams. Tų metų rugsėjo 27 d. Vilniaus miesto valdyboje įregistruota Lietuvos kalinių globos draugijos įmonė „Žemėgala“.

Rekomendavus vidaus reikalų ministerijos ir pataisos reikalų departamento vadovybei, nutarta pirmiausia įsteigti „Žemėgalos“ įmonę Lukiškių kalėjime. Pasisekus būsią galima tokių įmonių įsteigti ir kitose kalininio vietovėse. Numatoma gaminti suvenyrus ir platus vartojimo buitines prekes. Įmonėje galės dirbti ir įvairių specialybių buvę kaliniai.

Darbas esą pradėdamas nuo nulio. Nėra įrengimų, pinigų, patyrusių specialistų, nei pagaliau patyrimo tokiai įmonei organizuoti. Bet yra iniciatyva, šimtai ryžtingų, talentingų norinčių dirbti nuteistųjų ar atlikusių bausmę buvusių kalinių.

Visuomenė ir organizacijos nori padėti dabartiniam ir buvusiems kaliniams tapti reikalingais žmonėmis nepriklausomai Lietuvai – rašoma leidinyje.

Nepriklausomoje Lietuvoje anais laikais buvo kalinių gamybos įmonės. Pvz. kalinių pagaminti suvenyrai ir įvairūs dirbiniai buvo rodomi pasaulinėse parodose. Būdavo ir ap-

dovanojimų. Yra patirta, žmogus tampa laimingas, kai darbas suteikia dvasinę bei moralinę paramą – išmoko gyventi geriant įstatymus.

Įmonės generaliniu direktoriumi paskirtas Algirdas Augulis, Vilniaus miesto nuteistųjų švietimo konsultacinio punkto vedėjas. Jis ir su juo dirbantys asmenys viltin-gai žvelgia į ateitį, tikėdamiesi, kad įvairios įmonės ir organizacijos padės, atsiras rėmėjai, pavyks užmegzti ryšius su panašiomis užsienio įmonėmis. Tikimasi pagalbos ir iš tautiečių išvių.

Įmonės „Žemėgala“ direktorius Algirdas Augulis, buvęs mokytojas, dabar III-sios grupės invalidas, būdamas Vilniaus miesto nuteistųjų švietimo punkto vedėju, kalinius moko ir lietuvių kalbos. Jis savo laisrę rašo:

... Gimtasis kraštas, nors ir labai sunkiai, tačiau bunda iš to kosmariško sovietinių laikų pragaro... Tik meilė Dievui, Lietuvai, dorovingumas, susiklausymas padarys savo – vėl gyvensime pilnakraujį ir dorovingą gyvenimą...

Būtina pagalba nuteistiesiems, kurie atlieka bausmę įvairiuose miestuose. Tam pritaria ir miesto taryba, ir kalinių globos draugija, ir dvasininkai, ir daug dorų žmonių. Bet vien entuziazmu visko neišsprendi. Reikalinga ir materialinė pagalba. Vilniaus ir kitos respublikos įmonės teiks gamybos atliekas, kad iš jų nuteistieji gamintų suvenyrus, būtiną paklausą turinčius daiktus. Žodžiu, labai, labai reikalinga parama ir pinigais, ir įrengimais, ir popierumi, ir religine literatūra...

Rašyti bei siųsti šiuo adresu: A. Augulis, Lietuvos kalinių globos draugijos įmonė „Žemėgala“, Jaskšto 9-205, Vilnius 2001, Lithuania. A.

AMBER GLOBUS UNITED TRADE INC.

Giminių pervežimas iš Montrealo Mirabel oro uosto į Torontą ir atgal.

- Lėktuvų bilietai į Baltijos kraštus ir atgal skrendant STERLING AIRWAYS – Toronto-Kopenhaga-Vilnius nuo \$799 įskaitant mokesčius. Kaina priklauso nuo sezono.
- 21st Century Travel Insurance Co. Drauda Kanados lankytojus – \$1.15 dienai.
- Dolerių pristatymas iš rankų į rankas per 2 savaites.
- Automobilinių pristatymas laivais į Baltijos kraštus.
- Naujų „Bielarus“ traktorių, naujų automobilių „Lada“ pristatymas.

Mūsų adresas:

257B Willard Ave., 2nd floor, Toronto, Ontario M6S 3R1
Tel. (416) 604-8446 FAX (416) 604-9436

MEDELIS CONSULTING

1407 Sarcee St., Oshawa, Ont. L1G 4N2

Tel. 1-416-434-1847

- Visos paslaugos atskleidžiant jūsų gimines iš Lietuvos: iškvietai, bilietai, drauda. • Telefaksu perduodam laiškus, žinutes jūsiškams per trumpiausią įmanomą laiką. • Iš mūsų valitines sąskaitas Vilniuje išmokami paramą jūsų giminėms Lietuvoje amerikietiška doleriais arba dažnai skirsdami perduodam asmeniškai. Kreipkitės į ALGĮ ar STEFĄ MEDELIS visomis savaitės dienomis, išskyrus trečiadienius. Reikalui esant atvažiuojame į namus.

KELIONĖS Į LIETUVĄ

Kelionės per Kopenhagą: Užsisakę šiems metams skrydį prieš gegužės 4 – sutapysite \$50! Naudokitės gera progą!

Pradedant birželio 22 iki rugsėjo 8 nuo \$899

Giminė iš Lietuvos tuo pačiu laiku \$799

NAUJA LINIJA: Torontas-Amsterdamas-Vilnius:

KLM oro linija, patogūs lėktuvai, puiki kaina. Teiraukitės!

Kelionės krotomis linijomis: be abejonės geriausios kainos!

Kelionės į kitus kraštus: Kennedy Travel Bureau Ltd.

296 Queen Street West

Toronto, Ontario M5V 2A1

Tel. (416)593-0600 FAX 593-0604

kreipkitės asmeniškai

“TORVIL”

PASIŪLA

Nauja vadovybė

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Lėktuvu \$1.81 už sv. (\$3.99 už kg)

Laivu \$0.90 už sv. (\$1.99 už kg)

NĖRA PAPILDOMŲ MOKESČIŲ!

Taip pat

- Standartiniai siuntiniai iš katalogo
- Skubūs siuntiniai iš katalogo
- Drauda

Puikūs patarnavimas

Kviečiame nauji prekiautojai

Skambinti tel. (416) 798-3320

LAISVOJE TĖVYNĖJE

ŽEMAITIJOS KELIAI

Klaipėdos rajono Vėžaičių gyvenvietė sujungė su Plunge ten nutiestas asfaltuotas kelias. Jis padės šio Žemaitijos miesto gyventojams tiesiai ir greitai automobiliais atvykti Klaipėdon ir į kitas Lietuvos pajūrio vietas. Susisiekimo palengvinimu pasirūpino Klaipėdos valstybinė kelių statybos įmonė, atnaujinusi kelio Vėžaičiai-Kuliai septynių kilometrų atkarpą, padengusi ją tvirta ir lygia asfaltbetonio danga. Asfaltuotas ir nemažas ruožas kito kelio, Vėžaičius jungiančio su Gargždais. Dabar ruošiamasi išlyginti keliuką tarp Veiviržėnų ir Pėžaičių.

PREZIDENTO PAŽADAI

Sėmimo konferencijų salėje vasario 18 d. Algirdui Brazauskui, laikinai ėjusiai Lietuvos prezidento pareigas, buvo perskaitytas rinkiminės komisijos pranešimas apie jo išrinkimą prezidentu, įteikti Lietuvos prezidento ir prezidentinio darbo pažymėjimai. Spaudos konferencijoje Lietuvos prez. Algirdas Brazauskas padarytais pažadais atskleidė dalį artimiausių savo darbo planų, kuriuos "Tiesos" vasario 19 d. laidoje paskelbė šio dienaščio atstovė Raimonda Ramelienė. Prez. A. Brazauskas įsipareigojo girdėti ir suprasti visus Lietuvos žmones, neapvilti jų lūkesčių. Jis taipgi sakėsi tikis, kad jo kartai pavyks sukurti geresnį ir gražesnį gyvenimą. Ypatingų gerovės aukštumų gal ir nebus pasiekta, bet priekini pasistūmėta. Tas žingsnis bus žengiamas ne deklaracijomis, o tiesioginėmis vyriausybės ir Lietuvos seimo pastangomis. Kalbėdamas apie naujos vyriausybės sudarymą, prez. A. Brazauskas pasisakė už jos koaliciją. Esą, nepaisant įvairių politinių pažiūrų, vyriausybėje privalo dirbti kompetentingi žmonės. Jiems labiausiai turi būti svarbus padomumas, nes dabar per daug priripomė prie melo ir įžeidinėjimų. Artimiausiu laiku bus rimtai nagrinėjamas atlyginimų didinimo klausimas. Galimybės, tiesa, labai kuklios, bet joms reikėtų panaudoti ir užsienio kreditus bei finansinę pagalbą. Prez. A. Brazauskas pritaria opozicijos vadov. V. Landsbergio pasiūlytam patariamiosios komisijos sudarymui Lietuvos prezidentūroje. Pasikeitimų savo asmeniniame gyvenime Lietuvos prez. A. Brazauskas nenumato, nes juk dieką teks dirbti, o naktį miegoti. Pirmosios išvykos užsienin šiuo metu dar neplanuoja.

LDDP III SUVAŽIAVIMAS

Lietuvos prez. Algirdas Brazauskas, vasario 19 d. dalyvavęs LDDP tarybos posėdyje, pasirašė ir paskelbė pranešimą Lietuvos gyventojams: "Brangūs ir mieli Lietuvos žmonės! Tautos valia išrinktas Respublikos Prezidentu laisvuose ir demokratiškuose rinkimuose bei vykdydamas Lietuvos Respublikos Konstitucijos nuostata, apibrėžtą jos 83 straipsnyje, sustabdau savo veiklą Lietuvos demokratiniame darbo partijoje, pasitraukiu iš visų jos organizaci-

nių struktūrų. Tai atitinka ir mano įsitikinimą, kad valstybės vadovas negali atstovauti tik vienai politinei jėgai, jis privalo atliepti visų piliečių politiniams bei socialiniams interesams. Taip mes žengiamė dar vieną žingsnį į visų siekiamą santarvę mūsų visuomenėje". LDDP tarybos posėdyje buvo nutarta III-įj Lietuvos demokratinės darbo partijos atstovų suvažiavimą sušaukti Vilniuje š.m. balandžio 17-18 d.d. Naująjį Lietuvos prez. A. Brazauską, pasitraukusį iš LDDP pirmininko bei visų kitų pareigų iki suvažiavimo pakeis pirmasis LDDP pirmininko pavaduotojas Gediminas Kirklilas.

ŪKININKŲ PROBLEMOS

Lietuvos ūkininkų problemos buvo sprendžiamos vasario 19 d. Kaune įvykusiame jų suvažiavime. Beveik 300 Lietuvos ūkininkų sąjungos atstovų iš visų Lietuvos rajonų savo penktajam suvažiavimui susirinko Lietuvos žemės ūkio akademijoje. Suvažiavimas atvyko ir apie 100 svečių, kurių eilėse buvo ir Danijos, Norvegijos, Švedijos, Suomijos ūkininkų organizacijų oficialūs atstovai. Jie sveikino suvažiavimo dalyvius, džiaugėsi stiprėjančiais ryšiais su Lietuvos ūkininkais. Su dartinėmis Lietuvos ūkininkų problemomis skaitytojus supažindino Lietuvos spaudoje paskelbtas ELTOS pranešimas: "Dabar Lietuvoje yra beveik 73.000 ūkininkų, nemažai žmonių dar ruošiasi ūkininkauti. Jų problemos ir aptartos suvažiavime. Akcentuota, jog trūksta technikos, sunku gauti kreditą, menka ūkininkų rėmimo fondo parama. Blogai organizuota prekyba kuru, trąšomis, statybinėmis medžiagomis. Perdirbimo įmonės delsia sumokėti už parduotus gyvulius, pieną, kitus žemės ūkio produktus. Ūkininkai negali laisvai parduoti savo produkcijos, nes dar tebėra tvirtas perdirbimo pramonės monopolis. Delegatų nuomone, ūkininkams daugiau galėtų padėti valstybė. Būtina kooperuotis, padėti vieni kitiems perkant ir naudojant technika, steigiant nuosavas perdirbimo įmones, parduotuves".

KALTOS NE TIK REFORMOS

Lietuvos ūkininkų sąjungos pirm. J. Čiulevičius pabrėžė, kad dėl žemės ūkio gamybos sumažėjimo negalima kaltinti vien tik vykdymo reformų. Jis priminė daugelio užmirštą faktą, kad dar 1989 m. ir anksčiau kolektyviniai sukolchoziniai Lietuvos ūkiai per Maskvą gaudavo beveik du milijonus tonų pašarinio grūdų iš JAV ir Kanados. Nenuostabu, kad dabar, netekus jų pašarinio grūdų, turėjo sumažėti gyvulių skaičius. Ūkininkus smaugia ir žemos jų produkcijos supirkimo kainos, kai kurą ir trąšas tenka pirkti pasaulinės rinkos kainomis. Suvažiavimo dalyviai priėmė rezoliucijas Lietuvos prez. A. Brazauskui, seimui ir vyriausybei, primenantias, kad vykdyt reformas kaime išgrobstyta daug turto, įsigalėjo netvarka. Tikroji priežastis betgi yra ne žemės ūkio reforma, o jos vykdytojų aplaidumas ir netgi nusikalstama veikla. V.Kst.

1992 m. spalio 10 d., švenčiant Panevėžio mergaičių gimnazijos 60-ties metų sukaktį, dvi Hamiltone gyvenančios buvusios gimnazijos mokinės susitiko su savo mokytoja ir klases drauge. Iš kairės į dešinę: JANINA ŽILINSKAITE - MASILIŪNIENE (Panevėžys), REGINA TIKNIŪTĖ - BAGDONIENE (Hamiltonas), mokytoja IRENA MOIGYTĖ (Panevėžys) ir GRAŽINA KAZEMKIELENĖ (Hamiltonas)

Sudbury, Ontario

GAVENIOS SUSIKAUPIMAS Sudbury apylinkės lietuviams bus Kristaus Karaliaus šventovėje kovo 27, šeštadienį. Išpažinčių bus klausoma 6.30 v.v., o Mišios bus 7.30 v.v.

Sault Ste. Marie, Ont.

GAVENIOS SUSIKAUPIMAS Sault Ste. Marie apylinkės lietuviams bus Švč. Sakramento šventovėje kovo 28, sekmadienį. Išpažinčių bus klausoma 6 v.v., o Mišios bus 7 v.v. Šiose vietovėse priesveikinius susikaupimus praves Lietuvos kankinių parapijos klebonas kun. J. Staškus. Inf.

Hamilton, Ontario

A.a. ANTANAS VERBICKAS, mirė kovo 6 d., eidamas 73-sius metus. Liko žmona Stasė, brolių ir sesučių Verbičkų šeimos Hamiltone ir apylinkėse. Lietuvių kolonija nustojo dar vieno tylaus, geraširdžio rėmėjo.

PAGERBDA MI RUSIUS ir reikšdamai užuojautą artimiesiems, aukdojo Kanados lietuvių fondai: **A.a. Antano Mingėlos** atminimui: \$50 – B. A. Grinius; \$30 – A. D. Janikūnai, Hamiltono dramos teatras "Aukuras"; \$25 – Hamiltono pensininkų klubas, J. G. Kazemėkai, St. Dalius; \$20 – A. M. Garkūnai, L. E. Klevai, P. Žulys, X.Y., J. E. Bajoraičiai, J. Kažukauskas, A. Petraitienė, J. G. Kristolaičiai, P. S. Kapanopai, St. Domeikienė, P. G. Breichmanai, S. N. Aleksos, P. Z. Sakalai, V. M. Leparskai, A. Bungardienė; \$15 – J. R. Pleinai; \$10 – K. S. Karasokos, P. M. Šiuliai, A. G. Repčiai, P. Vitenė, E. Gužienė.

A.a. Petro Vaitiekūno atminimui: \$30 – L. E. Klevai, A. D. Janikūnai; \$20 – Z. Kazemėkai, J. G. Kristolaičiai; A. Petraitienė, P. Žulys, P. Kazemėkas, B. G. Grajauskai, M. I. Repečkos, J. R. Pleinai; \$10 – A. Didžbalis, P. M. Šiuliai, K. S. Kareškos.

A.a. prel. Juozo Tadausko atminimui: \$50 – N. H. Otto; \$30 – Urbonavičių šeima, Hamiltono dramos teatras "Aukuras".

A.a. Veronikos Stanaitienės vienerių metų mirties prisiminimui aukdojo: \$100 – duklė Nijolė Otto ir sūnus Zenonas Stanaitis; \$30 – K. L. Meškauskai; \$20 – J. M. Gimzauskai.

Kanados lietuvių fondas už aukas dėkoja. KLF

"ŠIRVINTOS-NEMUNO" TUNTO skautės-tai iškilmingai paminėjo 75 m. Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo sukaktį. Po organizuoto dalyvavimo pamaldose įvyko sueiga, kurioje atsilankė ir maldą sukalbėjo klebonas kun. J. Liauba, OFM. Programą gražiai atliko gerai pasiruošusios sesės ir broliai. Skaitymais ir eilėraščiais buvo prisiminti prie Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo privedę įvykiai, pradedant 19 š. Ispūdingai pagerbti žuvusieji sausio 13 d. ir prie Medininkų. Sesės ir broliai kiekvieno žuvusio atminimui uždegė po žvakutę palydint muzikai ir poezijos žodžiams. Programai sklandžiai vadovavo sesės

HAMILTON TRAVEL BUREAU
764 Barton St. E., Hamilton, Ont.
Reg. 1035989. Tel. 549-4149 arba 549-4140. Sutvarkome keliones į Lietuvą ir iš Lietuvos. Besilankančiams Kanadoje duodame sveikatos draudą. Pristatome jūsų pačių sudarytus siuntinius į Lietuvą. Pervežame autobusu keleivius į Montrealį ir iš Montrealio.

"Dievas teikia mums meilę, kad mylėtume tą, kurį Jis mums duoda"
The Loughheed & Barnard
 šeimos ir tarnautojai
 "Žmonės, kurie atjaucia kitus"
 Sudbury, Ontario

ps. Elytė Rukšėnaitė-Tarvydienė ir ps. Angelė Vaičiūnienė. Prie pasirošimo darbų daug prisidėjo sk. vvt. Matas Stanevičius. Džiaugiamės, turėdami tokius gabius ir skautybei tarnaujančius vadovus.

KAZIUKO MUGĖ įvyks sekmadienį, kovo 28 d. Jaunimo centre nuo 10 v.-12.30 v. Veiks didžioji ir smulkioji daiktų loterijos, laimės šulinsys ir žaidimai vaikams. Skautės ir paukštystės turės savo prekystalius su pačių paruoštais darbiais. Galima bus išgyti Jubiliejinės stovyklos marškinėlių ir kt. Gera proga pasivaikinti lietuviškais valgiais ir pyragais. Lauksiame visų atsilankant.

"Širvintos-Nemuno" tunto skautės-tai

Delhi-Tillsonburg, Ont.

KLKM DRAUGIJOS PARAPIJOS SKYRIAUS SUSIRINKIMAS įvyks vasario 10 d. liks visų narių prisiminimuose kaip maloni staigmena. Valdybos narė E. Rugienienė pakvietė visas nares ir draugijos skyriaus dvasios vadą į "Auk-sinio lapo" restoraną pietums. Visos dalyvės pajuto šventišką nuotaiką prie baltomis ramunėmis papuostų stalų. Po vaišių sekė susirinkimas. Pirm. Z. Augaitienė prisegė E. Rugienienės gėlių puokštelę, kaip padėką nuo visų. E. Rugienienė paaikšino visoms šio suėjimo tikslą. Sulaukusi pensininkės gimtadienio jį norėjo padėkoti visoms už sveikinimus ir linkėjimus bei įteiktas gėles, už gražų bendradarbiavimą šioje organizacijoje. Po to sekr. T. Pargauskienė perskaitė praėjo susirinkimo protokolą. A. Aleliūnienė paskaitė gražią maldą, vėliau buvo aptarti eilėraščių reikalai. Kun. L. Kemešis papasakojo prisiminimus iš senų laikų, pasakotų jo senelės. Ši šventė užbaigta visų bendra maldą.

VASARIO 16-SIOS MINĖJIMAS vyko parapijos salėje 21 d. Po iškilmingų pamaldų šventovėje, kur buvo įneštos vėliavos, giedojo "Sutartinės" grupė ir parapijos choras, visi rinkosi į salę. Ta proga visi galėjo pasivaikinti užkandžiais ir kava. KLB Delhi apylinkės pirm. A. Ratavičienė pasveikino visus susirinkusius ir skaitė turiningą kalbą apie mūsų tėvynės praeitį ir dabarties gyvenimą. Meninėje dalyje pasirodė "Sutartinės" grupė, vadovauja-

ma Nijolės Benotienės iš Toronto. Ji linksmino visus – padainuodama kelias pramogines ir kitas įdomias liaudies dainas, kurios skambėjo maloniai ir melodingai, vadovė palydint pianinu, o kartais akordeonu. Dainininkai pajavairino savo programą pučiamą armonikele, būgneliu, o kartais plojimu įjungdami net visus žiūrovus. Jauni lietuviai dainininkai, pasipuoę tautiniais drabužiais, gražiu dainavimu, patraukė visų žiūrovų akis ir širdis. Dar vieną gražią dainelę apie voveraitę padainavo vadovės dukrelės Viktutė ir Andrytė. Pabaigai visų sugiedota "Lietuva brangi".

Pirm. A. Ratavičienė padėkojo svečiams už atsilankymą, o jauna parapijietė – K. Lukoševičiūtė įteikė "Sutartinės" vadovei N. Benotienei gėlių puokštę.

Edmonton, Alberta
VASARIO 16-TOS MINĖJIMAS įvyko vasario 13 d., šeštadienio vakare. Lietuvių namų auditorijoje. Minėjimo oficialiai daliai vadovavo KLB Edmontono apylinkės valdybos pirm. dr. V. Kadis. Pasveikinęs gausius dalyvius ir trumpai apibūdinęs minėjimo prasmę, po sugiedotų Kanados ir Lietuvos himnų pirmininkas pakvietė paskaitininkę Nijolę Karosaitę. Pastaroji, plačiau nušvietė Lietuvos įvykius, ypač 1989-1991 metais, vaizdžiai apibūdindama 1991 m. sausio 13-tos dienos įvykius Vilniuje.

Latvių ir estų organizacijų vardų sveikino jų atstovai, o iš toliau atvykę svečiai ir jų draugai buvo supažindinti su publika. Po to visi dalyviai buvo pakviesti bendrai savitarnos vakarienei, kurią ir šį kartą paruošė mūsų šaukos šeimininkės, vadovaujančios socialinių reikalų vadovė Elenai Pappley. Del gausaus dalyvių skaičiaus dalis vakarieniavo žemutinėje namų auditorijoje.

Meninėje programoje buvo gražiai padainuota, padėklamuota ir pagrota, vadovaujant Nijolei Karosaitė. Po meninės programos, vyko šokiai, grojant 5 asmenų kapelai "Stan's Dynamic", atvykusiai iš Andrew, Alta, vadovaujant lietuvių kilmės akordeonistui Stan Lapnisky. Veikė ir bufetas. Per pertrauką vyko loterija. Buvo renkamas bendruomenės nario mokestis ar kitos aukos.

Sekantį dieną, sekmadienį, už Lietuvą ir lietuvių tėvynę bei išvijoje kun. L. Bouchard atlaikė pamaldas ir pasakė pamokslą. Pamaldų pabaigoje buvo sugiedotas Tautos himnas.

NAŠLAČIŲ NAMAMS – "VAIKO TEVIŠKĖS NAMAI" Lietuvoje Petro Vaitiekūno atminimui suaukta \$330 ir a.a. Adomo Kantauto atminimui \$1899. Iš viso \$2229. Pinigai artimu laiku bus pasiųsti Torontan perduoti į Lietuvą.

PARŪPINAME salę Anapilyje. Patarnaujame Hamiltono ir apylinkių lietuviams, pagamindami maistą laidotuviams, sutvarkome gerimų (baro) reikalus, parūpiname vyną ir leidimą. Skambinti Danutė, Bernardui Mačiams tel. 632-4558.

"TALKOS" NARIŲ DĖMESIUI
1993 m. vasario 27 d. "Talkos" narių metiniame susirinkime buvo pasiūlyta įvesti kooperatyvo kredito kortelę. To siekiant būtina, kad atsirastų pakankamai narių, norinčių tokią kortelę įsigyti. Šiuo pranešame visiems nariams, kad "Talkos" raštinėje jau yra registruojami nariai, kurie pageidautų tokią kredito kortelę turėti. Kviečiame suinteresuotus kreiptis į raštinę atvykstant ar laišku pranešant savo norą turėti kredito kortelę.

"Talka" Hamiltono lietuvių kredito kooperatyvo valdyba

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje, įsikūręs nuosavyuose namuose – "TALKA" LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS
830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 544-7125
Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais – nuo 9 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais – nuo 9 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais – nuo 9 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais – nuo 9 v. ryto iki 12 v. ryto. Liepos-rugpjūčio mėn. šeštadieniais uždaryta.

AKTYVAI PER 37 MILIJONUS DOLERIŲ

MOKAME UŽ:
kasd. pal. čekių sąsk. iki...3.50%
santaupas 3%
kasd.pal.taupymo s-ta .. 2.50%
90 dienų indėlius 5.75%
1 m. term. indėlius 6.00%
1 m. term.ind.mėn.pal. 5.75%
3 m. term.indėlius 6.50%
RRSP ir RRIF (pensijos).....3.50%
RRSP ir RRIF 1 m. 6.00%
RRSP ind. 3 m. 6.50%

IMAME UŽ:
asmenines paskolas ... 12.75%
nekiln. turto pask. 1 m. ... 7.75%
nekiln.turto pask. 3 m. ... 8.75%
Nemokamas čekių ir sąskaitų apmokėjimo patarnavimas.
Nemokama narių gyvybės drauda pagal santaupų dydį iki \$2,000 ir asmeninių paskolų drauda iki \$25,000.

Sekite kasdieninę informaciją apie procentus "Taikoje"

Edmonton, Alberta
VASARIO 16-TOS MINĖJIMAS įvyko vasario 13 d., šeštadienio vakare. Lietuvių namų auditorijoje. Minėjimo oficialiai daliai vadovavo KLB Edmontono apylinkės valdybos pirm. dr. V. Kadis. Pasveikinęs gausius dalyvius ir trumpai apibūdinęs minėjimo prasmę, po sugiedotų Kanados ir Lietuvos himnų pirmininkas pakvietė paskaitininkę Nijolę Karosaitę. Pastaroji, plačiau nušvietė Lietuvos įvykius, ypač 1989-1991 metais, vaizdžiai apibūdindama 1991 m. sausio 13-tos dienos įvykius Vilniuje.

Latvių ir estų organizacijų vardų sveikino jų atstovai, o iš toliau atvykę svečiai ir jų draugai buvo supažindinti su publika. Po to visi dalyviai buvo pakviesti bendrai savitarnos vakarienei, kurią ir šį kartą paruošė mūsų šaukos šeimininkės, vadovaujančios socialinių reikalų vadovė Elenai Pappley. Del gausaus dalyvių skaičiaus dalis vakarieniavo žemutinėje namų auditorijoje.

Meninėje programoje buvo gražiai padainuota, padėklamuota ir pagrota, vadovaujant Nijolei Karosaitė. Po meninės programos, vyko šokiai, grojant 5 asmenų kapelai "Stan's Dynamic", atvykusiai iš Andrew, Alta, vadovaujant lietuvių kilmės akordeonistui Stan Lapnisky. Veikė ir bufetas. Per pertrauką vyko loterija. Buvo renkamas bendruomenės nario mokestis ar kitos aukos.

Sekantį dieną, sekmadienį, už Lietuvą ir lietuvių tėvynę bei išvijoje kun. L. Bouchard atlaikė pamaldas ir pasakė pamokslą. Pamaldų pabaigoje buvo sugiedotas Tautos himnas.

NAŠLAČIŲ NAMAMS – "VAIKO TEVIŠKĖS NAMAI" Lietuvoje Petro Vaitiekūno atminimui suaukta \$330 ir a.a. Adomo Kantauto atminimui \$1899. Iš viso \$2229. Pinigai artimu laiku bus pasiųsti Torontan perduoti į Lietuvą.

PARŪPINAME salę Anapilyje. Patarnaujame Hamiltono ir apylinkių lietuviams, pagamindami maistą laidotuviams, sutvarkome gerimų (baro) reikalus, parūpiname vyną ir leidimą. Skambinti Danutė, Bernardui Mačiams tel. 632-4558.

"TALKOS" NARIŲ DĖMESIUI
1993 m. vasario 27 d. "Talkos" narių metiniame susirinkime buvo pasiūlyta įvesti kooperatyvo kredito kortelę. To siekiant būtina, kad atsirastų pakankamai narių, norinčių tokią kortelę įsigyti. Šiuo pranešame visiems nariams, kad "Talkos" raštinėje jau yra registruojami nariai, kurie pageidautų tokią kredito kortelę turėti. Kviečiame suinteresuotus kreiptis į raštinę atvykstant ar laišku pranešant savo norą turėti kredito kortelę.

"Talka" Hamiltono lietuvių kredito kooperatyvo valdyba

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje, įsikūręs nuosavyuose namuose – "TALKA" LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS
830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 544-7125
Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais – nuo 9 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais – nuo 9 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais – nuo 9 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais – nuo 9 v. ryto iki 12 v. ryto. Liepos-rugpjūčio mėn. šeštadieniais uždaryta.

AKTYVAI PER 37 MILIJONUS DOLERIŲ

MOKAME UŽ:
kasd. pal. čekių sąsk. iki...3.50%
santaupas 3%
kasd.pal.taupymo s-ta .. 2.50%
90 dienų indėlius 5.75%
1 m. term. indėlius 6.00%
1 m. term.ind.mėn.pal. 5.75%
3 m. term.indėlius 6.50%
RRSP ir RRIF (pensijos).....3.50%
RRSP ir RRIF 1 m. 6.00%
RRSP ind. 3 m. 6.50%

IMAME UŽ:
asmenines paskolas ... 12.75%
nekiln. turto pask. 1 m. ... 7.75%
nekiln.turto pask. 3 m. ... 8.75%
Nemokamas čekių ir sąskaitų apmokėjimo patarnavimas.
Nemokama narių gyvybės drauda pagal santaupų dydį iki \$2,000 ir asmeninių paskolų drauda iki \$25,000.

Sekite kasdieninę informaciją apie procentus "Taikoje"

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

Deimantinė Vasario šešiolik-tosios sukaktis Čikagoje vasario 20 d. buvo paminėta konsulinė puota "Stouffer Riviere" viešbučio patalpose. Puoton atvyko 268 svečiai, nors tą vakarą Čikagoje siautė pūga. Puotą surengė Lietuvos garbės konsulas Vaclovas Kleiza, o ją paruošė specialus moterų komitetas, vadovaujamas Alės Keželiūnės. Puotos dalyviai jį supažindino su Vilniaus universiteto rektoriumi prof. dr. R. Pavilioniu ir dvidešimt vienu ambasadoriumi šių pasaulio valstybių: Argentinos, Barbados, Britanijos, Egipto, Ekvadoro, Filipinų, Gvianos, Indonezijos, Islandijos, Italijos, Kinijos, Lenkijos, Meksikos, Monako, Olandijos, Portugalijos, Šveicarijos, Švedijos, Ukrainos, Urugvajaus ir Vokietijos. Garbės konsulas V. Kleiza trumpa kalba priminė 1918 m. vasario 16 paskelbtą ir tarpkaryje įgyvendintą Lietuvos nepriklausomybės atstatymą, dabar šį įsipareigojimą atnaujintą 1990 m. kovo 11 d. Jis dėkojo pasaulio valstybėms už dabartinį jau antrąjį Lietuvos nepriklausomybės atstatymo pripažinimą. Ypač Islandijai, kuri pirmoji išdrįso padaryti tokį sprendimą. Sugiedojus JAV ir Lietuvos himnus, vaišėms skirtą invokaciją sukalbėjo lietuvių evangelikų lietuonių vysk. Ansas Dumps. Vaišės buvo aukšto lygio, kiekvienam asmeniui kainavusios pusantro šimto dolerių. Iš Lietuvos atsiėžė šokių melodijas grojo Gylis kapela. Gautas pilnas Lietuvos konsulatui padės įsikurti Balzeko lietuvių kultūros muziejaus patalpos.

Australija
Kruvinuosius Sausio trylik-tosios įvykius prie Vilniaus televizijos bokšto paminėjo Kanberos lietuviai, susirinkę klubo kieme, kur yra žuvusiams už Lietuvos laisvę pastatytas paminklas. Kiekvienas minėjimo dalyvis rankoje turėjo degančią žvakutę. Trylika žvakučių 1991 m. sausio 13 d. Vilniuje žuvusių atminimui buvo uždegtos ant paminklo pjedestalo. Jų pavardes perskaitė ALB Kanberos apylinkės valdybos pirm. J. Grigonytė, pridėdama ir trumpas biografijas, eilėraščių skaitė Gintautas Kaminskas. Minėjimas baigtas giedant sugiedota giesmė "Marija, Marija" ir Tautos himnų.

A. a. Vaclovas Šimkus, gimęs 1908 m. kovo 12 d. Užpelkioje prie Tytuvėnų, mirė Australijos sostinėje Kanberoje š. m. sausio 3 d. Velionis buvo profesorius muzikos mokytojas ir chorų vadovas, ilgus metus vadovavęs Adelaidės lietuvių chorui "Lituanian". Sulaukęs pensininko amžiaus, persikėlė Kanberon pas sūnų dr. Gytį Šimkų ir įsijungė vietinio ramovėnų skyriaus valdybos kultūros reikalų nario pareigoms.

Britanija
A. a. Margarita Magdalena Stei-nienė, sulaukusi septyniasdešimt devynerių metų, mirė Londone 1992 m. lapkričio 9 d. Velionė paliko liūdinčią dukrą

Italija
Lietuvos nepriklausomybės atstatymo deimantinę sukaktį Romos lietuviai paminėjo vasario 14, sekmadienį. Lietuvai skirtas iškilmingas Mišias Vatikano radijo koplyčioje Šv. Kazimiero kolegijos rektorius prel. Algimantas Bartkus ir prel. Ladas Tulaba koncelebravo su atstovais lietuviams kunigais. Tada visi susirinko lietuvių Šv. Kazimiero kolegijos svečių namuose "Vila Lituanian". Minėjimas atvyko beveik šimtas Romoje bei jos apylinkėse gyvenančių lietuvių. Tarp jų buvo ir tada Romoje viešėjęs arkiv. Jonas Bulaitis – apaštalinis Vatikano nuncijus Korėjoje ir Mongolijoje. Pagrindinį žodį tarė Kazys Lozoraitis – Lietuvos ambasadorius prie Šv. Sosto. Jo kalba buvo skirta deimantinei Vasario šešioliktosios sukaktiai, kurios aktas ir šiandien yra didelis įkvėpimo šaltinis vėl išsikovotai Lietuvos nepriklausomybei.

Gėlių parduotuvė "VICTORIA"
416 Roncesvalles Ave. (prie Turner & Porter laidotuvių namų)
Paruošiame gėles įvairioms progoms - vestuvėms, laidotuviams ir t.t. Prieinamos kainos. Pristatome Toronto mieste nemokamai.
Skambinti tel. 536-1994.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ pirmoji lietuvių agentūra Kanadoje KAIRYS BALTIC EXPEDITING, INC.
Žemos kainos, garantuotas pristatymas.
\$1.00 kg laivu arba \$6.00 už kubinę pėdą.
\$4.00 kg oro linija.
Siuntinių pristatymas laivu ar lėktuvu (vieną adresą iki 50 kg tik **\$12.00**
Pervedam JAV ir Kanados dolerius ... **4% plus pristatymas**
Siunčiant virš \$2,000.00 tik **3% plus pristatymas**

* Skambinkite dėl mūsų kubinių pėdų dežių
* 1 kub. pėdos dėžė 50 centų,
2,4 kub. pėdos – \$1.00
* Galime siuntinius paimiti iš jūsų namų
* Pristačius siuntinius į Lietuvą, pranešim telefonu
* Iš toliau siųsti per U.P.S.

* Telefakso patarnavimas
* Atveždami siuntinius galite atnešti išeivijoje spausdintas lietuviškas knygas. Kovo mėn. surinktos knygos bus pristatytos į Plungės rajoną. Taip pat reikalingos ir angliškos vaikiškos knygos, vadovėliai, spalvos ir pan.

Prieš atvažiuojant ar dėl smulkesnių informacijų skambinkite: Hamiltono rajone Bernardas ar Danutė Mačiai (416) 632-4558
Mississaugaus ir Toronto Algis ir Milda Trumpinkai ... (416) 822-1827
Delhi, Londono Andrius ir Gertrūda Ušvaltai (519) 773-8007
Fort Erie Danguolė ir Don French (416) 871-1799
Genė ir Vytas Kairiai, 517 Fruitland Road, Stoney Creek, Ont. L8E 5A6
Tel. (416) 643-3334 FAX (416) 643-8980

Optical Studio
OPTIKAS R. SCHMID
1586 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A7

Už dolerį bučiuojamos...

(Atkelta iš 3-čio psl.)

duris į gatvę (Laisvės alėją). Vestibiuly sėdi uniformuotas aukštas, labai gražios išvaizdos, maždaug mano amžiaus senukas, berods ir su baltom pirštinėmis, bet gal klystu. Mums penkiems sugužėjus, jis atsistojo, linktelėjimu pasisveikino, gestu ar ir žodžiu parodė valgomosios salės kryptį. Išeinant iš išvietės nebesistojo ir akis laikė nudelbęs. Taip norėjosi pasakyti, kad ten, už tų durų, reikia ne uniformuoto vyro, o santechniko. Ir dangtelių. Ir veidrodžių. Ir, ak ir popieriaus... Norėčiau, kad "Tulpės" savininkai mano šį skirsnį paskaitytų. Daug tokių, "tulpių" Vilniuje, Kaune, Panevėžyje, Šiauliuose ir Klaipėdoje – jos visos panašios.

Apžiūrėję Čiurlionio meno galeriją, vienai iš budinčiųjų tarnautojų skundėmės, kad turizmui labai kenkia informacinių lankstinukų nebuvimas. Išmetinėjom, skundėmės ir kituose muziejuose, parodose, galerijose, pastatuose. Sakom, tuo tarpu nieko nelaimėsime, bet gal laimės kiti, už metų po mūsų. Ta Čiurlionio budėtoja, aiškiai labai inteligentiška senyva moteris, veikiausiai pensininkė mokytoja ar panašiai, mūsų priekaištus pergryvendama, atspirsinėjo, lyg ją kaltintume asmeniškai. Kąžka atsiminusi, nuėjo į raštinę ir atnešė prastos kokybės sovietinį lankstinuką, kurių jau nebedalija. Atsidėkodamas, aš jai – dolerį. Nepajutau, kaip ji sugriebė mano ranką ir pabučiavo. Taip, pabučiavo! Jis akys sublizgo ašara. Arti ašarų galeriją palikom Bronė, Vida ir aš. Tik Birutė su Algiu nenustebė. Moteris, sako, žino dolerio vertę.

Pradėjęs pabaigsiu. Šiaulių Petro ir Povilo šventovės prieangy sėdėjo sukumpusi, nebeatspėjamai seno amžiaus moterėlė, šapėjo maldas, varstydama rožinį, bet pakeldama akis į praeivius. Priešais ją – skardinėlė su keliais rubliais. Bronė praeidama įdėjo dolerį, o mūsų palydovė pasilenkusi paaiškino, kad čia daug geresnis pinigų už rublį. Senutė mostelėjo. "Palaukit, vaikeliai, pasakykit savo vardus. Aš už jus melsiuosi visą gyvenimą..." Kas man Čiurlionio galerijoje, Rumšiškų etnografiniam mu-

ziejuje pasikartos Bronei. Ir jai vaikai dovanos nebeplatina, sovietinį lankstinuką. Kai Bronė į ranką įdės du dolerius, moteris sieks rankų, bet Bronei apsigynus, abi apsikabins ir apsisverks.

Čia pasakoti nutikimai anaip tol ne iš piršto išlaužti.

Nuėjome į Iguos šventovę (Soborą). Vitražai, kuriais gėrėjau 1988-siais, dingę. Šventovė gražinta tikintiesiems. Viduje vyksta kapitalinis remontas. Nuslaminėjęs ir būsimų altorių erdvę, dairiausi į palubėmis besikarstančius darbininkus. Priebėg lieknas, greitas vyras su kunigiška apykakle.

— Guten Tag! Wie geht es Ihnen? — ir laukia, kaip atsiveikinsiu.

— Danke, ganz gut, — sakau — bet, Jūs, kunige, turbūt suprantate ir lietuviškai?

— Na, matote, kaip galima apsirikti! — skeptai nusišluostęs, ištisia ranką — esu kunigas Mikutavičius...

— Jūs?! — šūkteliu, — kunigas — poetas Ričardas Mikutavičius?

Tuomet, linktelėjęs, jis mane apkabina. Pristatiau ir aš. Papasakoju, kad nors nedaug jo poezijos skaitęs, bet perpratau tikrą poetą. Ir, kad rašydama šis pūdzis apie "Logos" žurnalą, papeikiau popiežiaus poeziją, o jo pagyriaus. Tai jį prajuokina. Nusivedęs supažindinu su savo moterimis ir giminėmis. Ir juos visus išbučiavo. Atsipašė nubėgą ir grįžta su dviem knygom. Tai jo nauja poezijos rinktinė "Svienuos spalvos". Tik ką išspaus-tuvęs. Vieną įteikia man, mano šeimai, kitą — panevėžiečiams giminėms. Ilgai su mumis negalys užtrukti. Siūlo Lietuvą ir Iguos šventovę aplankyti kitais metais, kai ji bus pilnai restauruota. Ir dar pataria aplankyti Vytauto Didžiojo šventovę. Nesigyrė, bet iš kitų žinojome, kad Vytauto Didžiojo šventovė jo pastangomis restauruota, jam ten klebonaujant. Dabar jis klebonauja čia. Su kirviais, plak-tukais, šluotom, dažymo še-pečiais.

Su kun. R. Mikutavičium padarę porą nuotraukų, jo patarti, nuvažiuavom prie Vytauto Didžiojo šventovės. Nežinau, kaip ji atrodo prieš restauraciją, bet dabar tikrai teikia įdomios tautinės šventovės išpūdį. Dešinėje pusėje, netoli altoriaus, stovi dvigubo žmogaus ūgio Vytauto statula. Netoli durų, irgi dešinėje pusėje, įrengta memorialinė lenta su 14 aukštųjų Lietuvos karininkų, Sibiro kankinių Lamos vietovėje pavardėmis. Sakė, kad šventovė gausiai lankoma ekskursijų bei pavienių turistų. Su mumis kaip tik buvo autobusu atvežta vokiečių grupė. Juos vedžiojo neblogai vokiškai kalbanti lietuvaitė. Tik mane nuvylė jos kelių žodžių paaiškinimas prie tos memorialinės lentos. Taip atkisti-nai, nenoromis, kad, mačiau, nė vienas ekskursantas nesusidomėjo.

*1968 Bloor Street. W., Toronto, Ont. M6P 3K9
Tel. (416) 604-4400,
FAX (416) 604-9748

Pigiausi bilietai vasaros metu
TORONTAS-VILNIUS per Reikjaviką

TORONTAS-VILNIUS
antradieniai per Reikjaviką

VILNIUS-TORONTAS
trečiadieniai per Reikjaviką

Data	Kaina
Birželio 22	\$899
Birželio 29	\$929
Liepos 6 iki rugpjūčio 24	\$999
Rugpjūčio 31	\$959
Rugsėjo 7	\$899

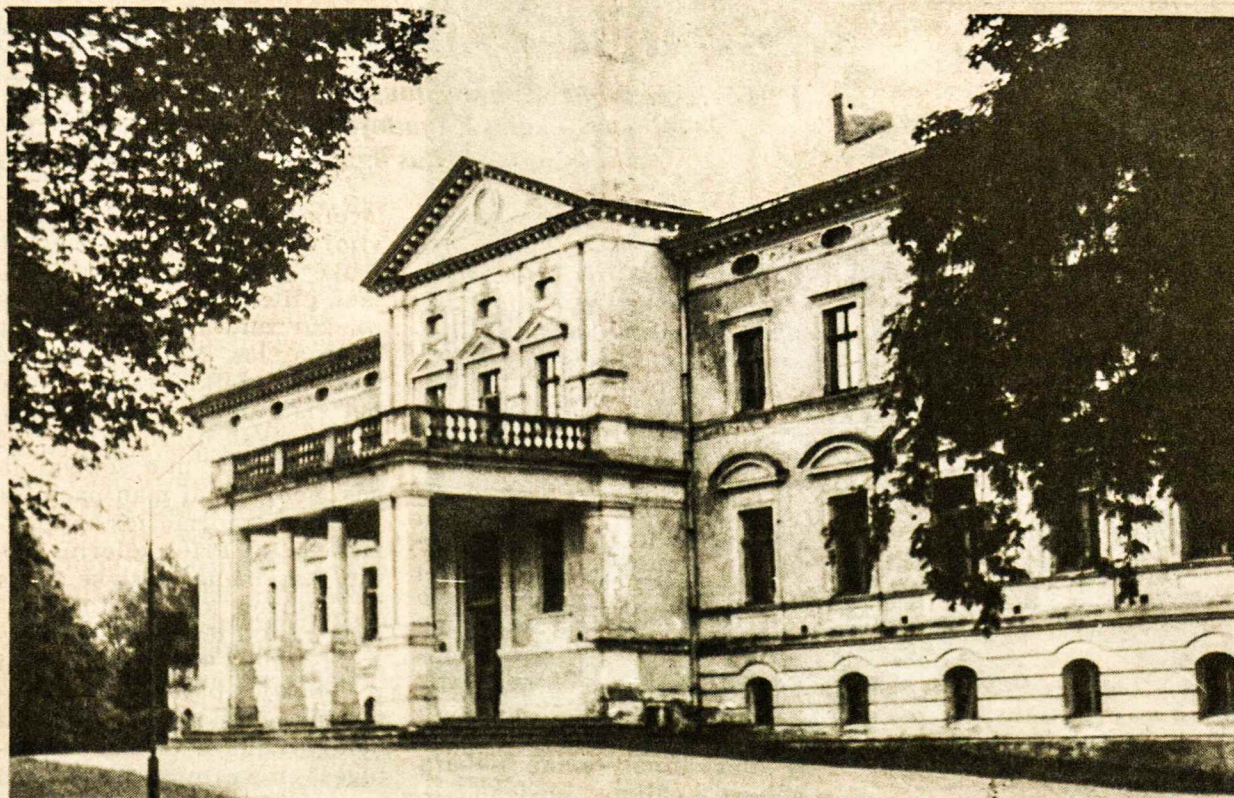
Pilus \$49 mokesčiai.
Vaikams nuo 2-15 metų \$30 nuolaida. Rekomenduotina drauda. Galimas viešbučių, (vairių bilietų ir turistinių maršrutų užsakymas.

ROYAL AIRLINES B-727
Leidžiamas багаžo svoris — 20 kg
SPECIALIOS KAINOS VASARĄ:
VILNIUS-TORONTAS \$799
Iš Vilniaus iškrenda:
Birželio 23, 30, liepos 7
Grįžta atgal:
rugpjūčio 24, 31, rugsėjo 7
Skubėkite užsisakyti — ribotas bilietų skaičius.

Dėl bilietų kreiptis:
GINTARAS EXPRESS* arba

INTRA

KRISTI:
tel. 449-0931, 1-800-265-2817
Kellonių verslo registracijos nr. 1090873
101 Duncans Mills Rd. nr. 305,
Don Mills, Ontario,
Canada M3B 1Z3

Buvęs Plinkšės dvaras Sedos valsčiuje. Nepriklausomybės metais čia veikė žemės ūkio mokykla. Dabar rūmai tušti ir viduje apleisti

PASTABOS IR NUOMONĖS

Žodžio laisvė visiems

V. SEMAŠKA

Sekant kelis didesnio tiražo išleidimo laikraščius, darosi lengviau ant "dūšios", nes jaučiamas šių laikraščių porinkimnis cenzūros atlydis: atrodo, kad jau leidžiama diskutuoti, o gal ir kritikuoti... Ai, kaip nesmagu būdavo prieš rinkiminių ir rinkimų (Lietuvoje) metu, kada redaktoriai "nepastebėdavo" gana svarbių įvykių Lietuvoje, o išleidimo "ryšinininkai", grįžę iš ten šauktė šaukė, girdi, tylėkite, nekritikuokite, leiskite jiems dirbti.

Besidžiaugdamas atlydžiu imu į rankas "TŽ" nr. 1 (sausio 5 d.). Perskaitęs kelis straipsnius, sustoju ties ant-rašte "Daugiau atlaidumo tautiečiams". Pasirodo, jog straipsnio autorius yra geras mano bičiulis Vilis Bražėnas. Taigi straipsnis pradedamas sekančiai: "Manding tu-rėtume išseivijoje pritildyti savo tautiečių Lietuvoje puo-limus dėl nelemųjų seimo rin-kimų". Štai tau, dūšele, — PRI-TILDYTI! Nejaugi šitaip rašo tas pats V. Bražėnas? Kodėl pritildyti, ar jie meluoja? Ar rinkimai buvo suklastoti? Bet gi toliau klausiamo, ar "tikrai turime moralinę teisę aštriai smerkti savo tautiečius". O ar galima įteigti ne aštriai? Ar nesumašiosmas smerkimas su fakto konstatavimu?

Betgi apologetika nesibaigia: "Pirmiausia Lietuvoje jų nebuvo 'laisvų rinkimų' tikrąja prasme". Ir pasako-jama, jog "okupacijos karių Damoklo kardas, kuro bloka-da bei gąsdinimas žiemos spei-gų akivaizdoje buvo tolygus KGB 'nagano' vamzdžiui prie daugelio balsuotojų galvų".

Čia, žinoma, V. Bražėnui reikia priminti, jog bet kokia prasme į viską žiūrint rinkimai Lietuvoje buvo laisvi, Eu-ropos tarybos žmonių prižiūri-mi, todėl lieka tik ekonominė padėtis ir dalies rinkėjų sim-patijos. Savotiška filosofija, išvedžiojimui čia nieko nepa-dės, o lietuviškas priežodis "kaip pasiklosi, taip išmiego-si" — labai tinka. Gi teigimas, kad amerikiečiai balsavo taip pat "už ekonomiją" paskutiniuose prezidentiniuose rin-kimuose, sugretinus tai su Lie-tuvoje esančia padėtimi, nebū-tinai išsprendžiamas rinkimų rezultatas, nes mes nežinome, kaip elgtųsi amerikiečiai, per-gyvenę raudonųjų smurtą, ka-linimus ir nužmoginimą.

Toliau straipsnio autorius leidžia "pykti ir prikašioti" už pralaimėtus rinkimus tik smarkiai nukentėjusiems tau-tiečiams arba jų palikuonims. Čia, žinoma, kilnus mostas, bet mažai reikšiantis žiūrint iš JAV-se gyvenančio tautie-čio taško, nes jis čia pyksta kada tik nori arba visai ne-pyksta. O kada kalbama apie nukentėjusius ar nuskriaus-tuosius, tai jų tūkstančiais atrasime Politinių kalinių ir tremtinių sąjungoje Lietuvoje. Liūdniausia, jog išseivija buvo kurčia, kai ši sąjunga buvo dešimties punktų reika-lavimuose iškėlė pageidavimą, kad du ministrai Landsber-tuosius, tai jų tūkstančiais atrasime Politinių kalinių ir tremtinių sąjungoje Lietuvoje. Liūdniausia, jog išseivija buvo kurčia, kai ši sąjunga buvo dešimties punktų reika-lavimuose iškėlė pageidavimą, kad du ministrai Landsber-tuosius, tai jų tūkstančiais atrasime Politinių kalinių ir tremtinių sąjungoje Lietuvoje. Liūdniausia, jog išseivija buvo kurčia, kai ši sąjunga buvo dešimties punktų reika-lavimuose iškėlė pageidavimą, kad du ministrai Landsber-tuosius, tai jų tūkstančiais atrasime Politinių kalinių ir tremtinių sąjungoje Lietuvoje.

Naujas pagerintas patarnavimas

Siuntinių ir JAV dolerių pristatymas
nuo durų iki durų jūsų giminėms

LIETUVOJE
V.I.M. PARCEL
EXPRESS INC.

Naujas adresas: 2100 Bloor St.W. nr. 6A,
Toronto, Ont. M6S 4Y7.

Telefonas (416) 604-8311

Mūsų agentai:

Acropolis & Baltic Travel
1125 King St., Hamilton, Ont.
(416) 545-3365

Staropolskie Delicatessy
711 Burton St., Hamilton, Ont.
(416) 578-1186

Hamilton Travel Ltd.
764 Barton St., Hamilton, Ont.
(416) 549-4149

Rainbow Printing
73 Ontario Rd., Welland, Ont.
(416) 646-9909

Polonez Deli, 38 Dunlop W., Barrie, Ont.
(705) 725-8609

Mes taip pat siunčiame naujus ir padėvėtus automobilius į Lietuvą
Nemokamas siuntinių paėmimas iš namų

Teiškės žiburiai • 1993. III. 16 — Nr. 11 (2246) • psl. 5

"Gyvenk taip, kaip mokiau"

Pastabos atsiliepiant į H. Kudreikio straipsnį apie
iškunigį Joną Ragauską

LEONAS BALTAUSIS

Minimasis J. Ragauskas — buvęs mano klasės auklėtojas ir 1942-1944 m. kapelionas I Panevėžio gimnazijoje. Apie jį ir aš esu rašęs "TŽ" 1986 m. 37 nr. Norėdamas pateikti papildomų duomenų, turiu pacituoti dr. V. Skuodžio dalį laiško, man rašyto 1991 V.I.

"(...) Kun. A. Sušinskas buvo mano klasės kapelionas 1941-42 mokslo metais. Tada buvau I-oje klasėje. Savo pamokų metu, mums prašant, dažniau skaitydavo iš savo rašomos knygos "Gyvenimas mirtyje", negu mokydavo tikėjimo dalykų. Prisimename, tų jo pergyvenimų aprašymai buvo spausdinami "Panevėžio balse". Kada jis buvo paskirtas mergaičių gimnazijos ir kalėjimo kapelionu ir apsigyveno gyd. K. Gudelio namuose, kiekvieną ankstyvą "raudonoje" bažnyčioje jam patarnaudavau jo laikomose Mišiose. Atsilygindavo jis man plunksnomis ir tuščiais sąsiuviniais, kurie tada buvo didelis deficitas.

Sekantais ir dar kitais mokslo metais tikybą dėstė kun. J. Ragauskas. Kartą pavasarį į jo pamoką per klasės lygliojo langą išlindome į vokiečių karių kapus ir laukėme kapeliono prie paminklo. Čia nekartą jis pravedė pamokas. Klasėje mūsų neradęs, atėjo šypsodamas ir, žodžio neprataręs, liepė grįžti į klasę, tačiau ne pro duris, o vėl pro tą patį langą. Klasėje susėdę ir nukabinę nosis laukėme kapeliono ateinant pro duris. Įėjęs pasisuko atgal į duris ir liepė paskui jį sekti į tuos pačius kapus, mums neprieikštaudamas ir nemoralizuodamas.

Ilgai nesupratu kun. J. Ragauskos dvasinės dramos ir tra-giško likimo (mano pabr.). Ta-čiau mirė ligoninėje su daug kartų kartotais žodžiais: "Do-mine, miserere mei, Domine, miserere mei", nors keletą dienų prieš jo mirtį buvo paskelbta, kad jis įstojo į komu-nistų partiją. Vėliau jo žmo-nios fragmentuose, paskelbtuo-se partijos laikraštyje "Tiesa", buvo parašyta, kad jau būda-mas sunkus ligonis jis savo vaikams patarė ypatingai ver-tinti Šventąjį Raštą, kuriame yra sukaupta senųjų laikų žmo-nijos išmintis. Beje, jo žmo-na po vyro mirties susirgo psi-operandi.

Kartais atrodo, jog straips-niams iš Lietuvos teikiama pir-menybė. Ir svarbiausia (galbūt ir keičiausia), niekas iš iše-ivių nereikalauja juos pritildyti. Jeigu kam Lietuvoje nepatinka Amerikos lietuviai, tegu rašo ir tašo, atseit, pasida-linsime mintimis arba, kaip anksčiau sakydavo, bus "dia-logas su kraštu"... be krau-jo ir dantų griežimo.

chiškai ir baigė gyvenimą nuo tilto nušokdama į Neries upę.

Vienas mano pažįstamas, buvęs karo metais Panevėžio gimnazistas, pokario metais pradėjo mokytis viename Kau-no technikumė. Tada Ragauskas jau buvo metęs kunigystę ir pradėjo, atrodo, ne savo valia ateistinės propagandos dar-bą. Su tokia paskaita prieš Ve-lykas jis atėjo ir į tą techni-kumą. Mano pažįstamas buvo paskirtas priiminėti apsiaustus drabužinėje. Paimdamas ap-siaustą iš svečio ir vėliau jį atiduodamas labai atidžiai ir jį žiūrėjo. Ragauskas paklausė:

— Berniuk, ko tu į mane taip atidžiai žvelgi?

— Jūs gi buvote mano kape-lionu, — atsakė drabužininkas.

— Kur? — nustebęs paklausė Ragauskas.

— Ogi Panevėžyje.

Ragauskas susimąstė ir ap-sivilkęs apsiaustą paklausė:

— Ar tu gali kitą sekmadienį ateiti pas mane? — Gavęs tei-giamą atsakymą, davė savo adresą.

O tas sekmadienis buvo Ve-lykos. Jaunasis svečias rado šventiškai paruoštą stalą. Ki-tuose kambariuose ir kažkas kitas buvo, tačiau nepasirodė. Ragauskas, pavaišinęs svečių ir jį išleidamas pasakė:

— Gyvenk taip, kaip aš jus mokiau.

Esu įsitikinęs, kad jis tapo ateistu ne pagal savo įsitiki-nimus, o gelbėdamas savo gyvy-bę. Jari dėstant Kauno kunigų seminarijoje buvo pasiūlyta: arba... arba... O tas antra-sis "arba" — 25 metai kalėjimo ir lagerių už tai, kad sutiko būti gen. Plechavičiaus armi-jos kapelionu. Žinoma, būtų priskaičiavę ir daugiau "nusi-kaltimų". Taigi toks buvo Jūsų klasės auklėtojas".

Šiandien, lygiai po 50 me-tų, noriu pasakyti tik viena. Panevėžio I gimnazijoje 1941-44 mokslo metais turėjau du ka-pelionus ir klasės auklėtojus kunigus: kun. Alfą Sušinską — rašytoją ir kun. Joną Ragaus-ką — filosofą.

Kuris geriau patiko? Sunku atsakyti, nes tuo metu buvo puikūs pedagogai ir mokinį mylimi. Kun. A. Sušinskas bu-vo gal tik linksmesnio būdo. Sutikau bebėgdamas dar Ra-seiniuose. Porą dienų daug kalbėjom, diskutavom, filoso-favom ir pagaliau išsiskyrėm... visam.

Kun. J. Ragauską atsimenu tik tokį, koks jis buvo gimna-zijoje: geras mokiniams ir la-bai įdomus žmogus. Komunis-tinė teroro sistema palaužė daug žmonių. Žmogus yra tik žmogus. Toks buvo ir J. Ragaus-kas. Mes, kurie to viso neper-gyvenome, esame nepaprastai laimingi, todėl gal geriau do-vanoti, bet neteisti.

Įvairios žinios

Konkursas Lietuvos pilie-čiams. Lietuvos nuolatinė mi-sija prie Jungtinių Tautų prane-ša, kad šios organizacijos sekre-toriatas skelbia viešą konkur-są Lietuvos piliečiams užimti vietas tarptautinėje diplomati-nėje tarnyboje. Konkurse gali dalyvauti Lietuvos piliečiai, gyvenantys užsienyje.

Sekretariate dirba per 15.000 asmenų iš 150 valstybių. Šiais metais Lietuva kviečiama daly-vauti konkursinių egzaminų pro-gramoje.

Egzaminus gali laikyti asme-nys, ne vyresnis kaip 32 metų, turintis pirmojo laipsnio aukš-tojo mokslo išsilavinimą vienoje iš šių sričių: ekonomika, fi-nansai, politiniai mokslai, sta-tistika. Norintys laikyti egzami-nus turi laisvai vartoti anglų ar prancūzų kalbą. Šiuos egzami-nus laikyti ypač kviečiamos mo-terys.

Egzaminų laikymą vyks š.m. birželio 15-16 d.d. Niujorke ir Vilniuje. Kandidatai patys turi pasirūpinti kelionės išlaidomis iki egzaminavimo vietos.

Dėl informacijos prašoma kreiptis šiais adresais: Perma-nent Mission of Lithuania to the United Nations 41 W. 82nd Street, Room 5B New York, NY 10024, tel. (212) 721-7768 arba Lietuvos respublikos užsienio reikalų ministerija Tarptau-tinių organizacijų skyrius, J. Tumo-Vaižganto 2, 26000 Vil-nius.

Supažindiname su nauja **MAGIC BOX** savoka. Tai ekonomiškiausias ir veiksmingiausias būdas pristatyti jūsų **siuntinius į LIETUVĄ.**

Mes jums parūpinsime beveik 3 kub. pedų dėžę **MAGIC BOX** (kurį jūs galėsite talpinti kiek norėsite ir jums kainuos

TIK \$6 už kub. pedą plius **\$11** pristatymas. Bet kokio skaičiaus siuntinių pristatymas (namus tuo pačiu adresu iki 50 kg **\$11**.

MAGIC BOX yra gaunama nemokamai. Mes iš jūsų paprašysime \$1 užstatą, kurį paskui grąžinsime. Klientams, gyvenantiems Jane-Dufferin-Dundas ir Lakeshore gatvių rajone, turime dar vieną malonų patarnavimą — mes atvešime jums į namus

MAGIC BOX ir paimsime jau paruoštą nemokamai.

Toronto: 141 Ronesvalles Ave., tel. 537-7914
Mississauga: 3615 Dixie Rd., Unit 11, tel. 238-6683
Scarborough: 3482 Lawrence Ave., tel. 439-7132

Čikagos kardinolas BERNARDIN Vilniuje 1990 m. Viduryje – monsinjoras KAZIMERAS VASILIAUSKAS, jo kairėje – kardinolą lydintis kun. JURGIS ŠARAUSKAS, dirbantis JAV vyskupų konferencijos įstaigoje, kuri rūpinasi R. Europos katalikų šalpa

LAIŠKAS IŠ ČIKAGOS

Būki pasveikintas, monsinjore

Su įdomumu "TŽ" perskaičiau žinią, kad š.m. Gavėnios rekolekcijoms Kanados lietuvių parapijose vadovauja iš Lietuvos atvykęs Vilniaus arkikatedros klebonas monsinjoras Kazimieras Vasiliauskas. Be abejonės, tai jo pirmoji kelionė užjūrui, nors, kiek iš spaudos žinau, jis lankėsi V. Vokietijoje bene prieš porą metų. Tai ypač Lietuvoje nepaprastai mėgstamas ir gerbiamas monsinjoras, kurį jaunystėje mes, vabalninkai, jį vadindavom Kaziuku. Vokietmečiu teko jį, atvažiuavusį atostogų į savo tėviškę Katalikių kaime, matyti jau kleriško aprangoje. O kas nesitiki jo, kad iš to jaunuolio išaugo idealistas kunigas!

1944 m. liepos mėn. priartėjus raudoniešiams, prasidėjo ir kai kurių vabalninkų sunkios lenktynės su šėtonu, kurias po visokių skaudžių pergyvenimų dalis mūsų laimėjome, išlikę gyvi. Tada, išsisklaidę po įvairias DP stovyklas angli, amerikiečių ir prancūzų zonose, nekantriai ieškojome savo kraštiečių. Po to emėm gaudyti visokias žinias iš Lietuvos, kurios Stalino laikais buvo labai šykščios. Tačiau apie 1947-48 m. iš Lietuvos savo gimtąją Ameriką tiesiog stebuklingai pasiekė Kęstutis Balčys, vėliau čia įsventintas kunigu. Iš jo, buvusio mano bendraklasio Panevėžio gimnazijoje, ir teko laiškuose sužinoti pirmąsias autentiškas žinias apie tėviškę, nes jis 1946 m. birželio 16 d. dalyvavo Vabalninko šventovėje įvykusiose savo bičiulio iš dvasinės seminarijos K. Vasiliausko primicijose. Tada jau kunigu įsventintas Kęstutis Balčys rašė, o vėliau susitikus ir pasakojo, kaip vykstant primicijoms Vabalninko turgaus aikštėje gulėjo keli paniekai išmesti partizanų lavonai. Tai buvęs nepaprastai graudus ir žiaurus vaizdas, temdęs šventės nuotaiką.

OFFORD REALTY LTD.

Member Broker, 38 Hurontario St., Collingwood, Ontario L9Y 2L6

Parduodant, perkant ar tik dėl informacijos apie namus, vasarnamius, ūkius, žemes Wasagos, Staynerio ir Collingwoodo apylinkėse kreipkitės!

Angele Salvaitytė, B.A.,
pirkimo ir pardavimo atstovė.

Ji mielai jums patarnaus.

Darbo tel. (705) 429-2121 ar (705) 445-5640
namų tel. (705) 429-6428

Taigi, pagarbuisis svečias Vilniaus katedros klebonas netrukus minės savo kunigystės 47 m. sukaktį. O tas kunigystės kelias ilgą laiką monsinjorui Kazimierui nebuvo rožėmis klotas. Po šventimų netrukus su tūkstančiais lietuvių buvo ištremtas į Sibirą, čia vargo Intoje, Vorkutoje ir kitur. Jo pavardę po daugelio metų surandam Lietuvoje 1989 m. išleistoje Sibiro tremtinių poezijos antologijoje "Benamiai". Ten vienas iš tremtinių poetų būrelio steigėjų – Jonas Kudžma-Saulėnas rašo, kad ateinančios pamainos darbas baugino, nuotaika buvo prislėgta: "Tuo tarpu į baraką įėjo Leonardas Matuzevičius ir mūsų abiejų artimas draugas Kazimieras Vasiliauskas. Tik kelis žodžius pasakęs, Kazimieras iš apatinės veltinio kišenės išsitraukė mažytį popierėlį.

— Paklausyk! – kūdikiškai šypsodamasis, Kazimieras žvelgė į mane, ir pradėjo skaičiuoti: "Raudonas obuoliukas (iš mano tėviškelio? Pietų vėjelio pūstas?, Rytų raselę gėres...". Prisimena Intos laikus ir monsinjoras Kazimieras. Interviu, paskelbtame "Literatūros ir meno" 1992.10.30 nr., jis pasakojo: "Mūsų lageris, trečiasis Intos lageris, buvo laimingas, kad jame literatų, net rašančių, buvo nemažas būrys. Ir įvairūs literatūros vakarai daug dažniau vykdavo, negu dabar Vilniuje man esant... Biblioteką gana turėjome gerą: ir Vakarų klasikų, ir rusų klasikų – šie buvo beveik visi. Man pačiam atsiųsdavo nuolatos knygų iš Lietuvos. Paskui, jau Stalinui mirus, mes gaudavom Antano Macceinos, Juozo Girmiaus knygų iš Amerikos. Geriau ateidavom ten į Intą negu į Lietuvą, ten cenzoriai nesuivokė..."

Kiek žinoma, po Stalino mirties, pradėjus paleisti nutremtusius iš Sibiro vergų lagerių, K. Vasiliauskui valdžia neleido grįžti į Lietuvą ir čia eiti kunigo pareigų. Kurį laiką jis dirbo sunkvežimio vairuotoju Daugpilyje. Retkarčiais sunkvežimį atvairuodavo į Panevėžį, kur, tuo metu Lietuvą lankiusių turistų pasakojimu, kun. Kazimieras pakrikštydavo buvusį Sibiro tremtinių ir kitų pažįstamų vaikų, sutuokdavo poras ir atlikdavo kitus religinius patarnavimus.

Pagaliau bene aštuntajam dešimtmetyje kun. K. Vasiliauskas gavo valdžios leidimą dirbti Vilniaus vyskupijoje. Pradžioje klebonavo Varėnoje, bet ilgiausiai Šv. Rapolo parapijoje Vilniuje. Jau Lietuvos atgimimo laikotarpyje

vysk. J. Steponavičius, sugrįžęs į Vilniaus arkivyskupo sostą iš tremties Žagareje, K. Vasiliauską, kaip daug kentėjusį dvasininką, paskyrė Vilniaus arkikatedros klebonu. Netrukus jis buvo pakeltas monsinjoru.

Ne kartą, ypač Vašingtone gyvendamas, girdėjau tvirtinimus, kad kai Vilniuje vyko rusos disidentų S. Kovoliovo teismas ryšium su "Lietuvos Katalikų Bažnyčios kronika", ir Lietuvos sostinė buvo atvykęs ir Nobelio taikos premijos laureatas A. Sacharovas. Kai šis visame pasaulyje žinomas kovotojas už žmogaus teises Vilniuje nerado kur galvos priglausti, jį savo kukliame kambarėlyje priglaudęs kun. K. Vasiliauskas. Ar tai tiesa, su savo buvusiu parapijiečiu dar neteko pasitikrinti. Tačiau labai galimas dalykas.

Apie K. Vasiliauską Lietuvos atgimimo laikais daug rašė ir dabar teberašo įvairi tenykštė spauda. Štai keletas ištraukų. A. Gaigalaitė žurnale "Politika" rašė: "Monsinjurą Kazimierą Vasiliauską per šiuos kasdieninius mūsų susitikimus mačiau kaip nepastebimą Arkikatedros erdvėje, nuolat skubantį, nediduką, gunktelėjusį, aprintu kostiumėliu ar padėvėta sutana. Gal ir todėl įsiminė: "Visą gyvenimą kentėjau dėl idėjos. Aš nieko neįsigijau. Turėjau kambarėlį ir dabar tebeturiu. Ir to paties man nelabai tereikia – tik pernaktį..."

Lietuvos nepriklausomybės atstatymo paskelbimo išvakarėse mons. K. Vasiliauskas laikraščio "Respublika" atstovėi B. Balikienei pasakojo: "Laisvė ir nepriklausomybė tautai reikalinga kaip maistas bei oras kiekvienam gyviui. Tik būdami laisvi mes galėsime vystytis, turtėti, atskleisti ekonomikos ir dvasios galimybes. Praėjęs ilgą tremties, kalinimų kelią, gerai suprantu, kokią žalą padarė okupacija mūsų tautai. Nesistebiu dabar girdėdamas: 'Geriau mirstime, o vėgais jau niekad nebūsimė'..."

1991 m. sausio 13 d. kruvinąjo sekmadienio Vilniuje progą "Tiesoje" Vilniaus arkikatedros klebonas viešame pareiškime taip pasisakė: "Tankistai ir desantininkai šovė į mylinčias širdis. Per laidotuves mūsų pagerbė kovotojai už Lietuvos laisvę atminimą. Kiekvienas pergyvenom netektį, gedėjome visą esybę, bet nešaukėme keršto, neliejam neapykantos. Taip elgiasi kilnūs žmonės, išskaitę Dievo ženklus..."

Su tokiu dvasininku, tauriu žmogumi ir lietuviu kankiniu šiomis dienomis sustinka ir klausosi jo pamokslų Kanados lietuviai. Ir aš iš kaimyninių JAV šia proga noriu pasveikinti kilnųjį Vabalninko parapijos sūnų monsinjurą K. Vasiliauską, atstovą tos parapijos, kuri prieškarinės nepriklausomybės metu Lietuvai davė penkis ministerius ir bene daugiau kaip tuziną kunigų.

VI. Būtėnas-Ramojus

• Turinčios spaudos laisvę tautos nėra tikros ar eina tiesos bei taikos link, bet jos neturinčios ta linkme visai neina (A. Camus)

Skraju žvilgsniu į praeitį ir dabartį

Į "Tėviškės žiburių" klausimus atsako rašytoja BIRUTĖ PŪKELEVIČIŪTĖ, pradėjusi išeivinį savo kelią Kanadoje, dabar gyvenanti Jungtinėse Amerikos Valstybėse. Nuėitas kelias ilgas, bet niekad nebuvo atsisęs nuo Lietuvos

— Kaip aktorė jau reikėtų nepriklausomoje Lietuvoje, bet išeivijoje literatūrinę bei aktorinę veiklą pradėjote Kanados Montrealyje. Kodėl pasirinkote Montreali, o ne kurią kitą vietovę?

— Kokie tolimi laikai! Kartais man atrodo, kad anas praeities dienas išgyvenau ne aš, bet visai kitas žmogus, į kurį dabar žvelgiu lyg į knygos personažą. Tą vėlyvą rudenį (prieš 45 metus...) Montrealeio laikraštis "Nepriklausoma Lietuva" paskelbė rašinį "Atvyko artistės į Winnipegą", kurį dabar tikrai linksma skaičiuoti: "Ši seansacinga žinia ejo iš lūpų ir lūpas, tačiau niekaip nebuvo galima susigaudyti, kiek jų iš tikrųjų yra ir kokios". O iš tikrųjų buvom trys merginos ir tokios: dramos aktorė Elena Dauguvietytė, baletė Šokėja Vilhelmina Radzevičiūtė ir aš. Atvykom į Kanadą darbo sutarties atlikti. Tiesa, visos Kaune jau buvom į teatrą įkėlusios koją, bet dar geltonsnapės, kaip jaunos zylės.

Kai į Winnipegą atbildejo traukinys su "tarnaičių" transportu, geležinkelio stoty įvyko scena, panaši į "Dėdės Tomo lūšnele": aplinkui oriai vaikščiojo Manibotos "ponai", mus apžiūrino ir rinkosi lyg vergus: "Štai šita!" (Kokia garbė tau, Klevo lapo šalie!) Visos trys aktorės pateko ne pas "ponus", bet Šv. Bonifaco sanatorijon, netoli Winnipego, kur merdėjo džiuvos negalį atlaikyti eskimai. Į miestą keliaudavom senovišku tramvajumi: sėdynės tamsiai žalio aksomo, atramos išpintos iš plonųjų karklų, prie išėjimo spragsi ugnis geležinėj krosnelėj. Pulkus prabėgusio šimtmečio vagonėlis... Netrukus užsingo spiginančiai skaisči žiema: viskas žydra ir balta iki skausmo – net raibsta akys ir pleišėja skruostų oda. Aš ilgesingai svajodavau apie miestus, kur debesys plaukia pažeme, kur vasara lyjį šiltas lietus, kur dažnai apsiniaukia. Gal tokių dangų atraščiau Montrealy? Be to tai prancūziškas miestas, ten tikriausiai yra Lotynų kvartalas, ten žiburiuoja gatvių kavinės su dailininkais ir poetais.

Ir štai, Winnipego lietuviai ruošia Vasario 16-tosios minėjimą, į kurį iš Montrealeio atvyksta mūsų operos primadona Elzbieta Kardelienė. Aš taipgi dalyvauju koncerte, reituoju Antano Miškinio eiles. Pasibaigus programai ir plačiau išsišnekejus, p. Kardelienė mane pakvietė: "Kai baigsi sutartį, atvažiuokit į Montreali ir pas mus gyventi; mudu su Jonučiuku turim erdvų butą!" Tad kitą rudenį į Montreali ir atvykau. Geležinkelio stoty pasiečiau taką, ir mes pasukom Verduno link. Važiudama spėliojau: kažin, ar pamatysiu į Prancūzijos Verduną panašią tvirtovę su šarvuotais fortai ir paminklais?

Bet turbūt jau atvykom – išsukam į šoninę gatvę ir pralenkiam skubančią p. Kardelienę, kuri nešasi ilgą veidrodį. Tai buvo mano kambariui... O ant stalo rado rašymą įmerkta paskutinę rudens rožę, taip melodiningai apdainuotą operoj "Marta".

— Pirmasis Jūsų poezijos rinkinys, "Metūgės" pasirodė Toronte. Ar jis susilaukė pakankamo mūsų spaudos bei visuomenės dėmesio ir kodėl nutolo poetinė Jūsų mūza?

— Ši maža žalia knygutė buvo pasitikta itin nemiiliai

(švelniai tarant). Turbūt išeivijoj šitokio sutikimo nesusilaukė joks debutantas. Laimė, į literatūrą atėjau iš teatro, kur žaidimo taisyklės yra gana aršios. Nesakyčiau, kad teatras suteikia ramią odą, bet vis dėlto dvasinį atsparumą gerokai užgrūdina. O aš buvau aktorė nuo septyniolikos metų, ir tai man pagelbėjo atlaikyti pirmosios knygos – kastingaciją. Prieš kelerius metus, kai mane pasiekė žinia iš Lietuvos, kad "Metūgėmis" imta rimtai domėtis, kad knygos ištraukų ketina paskelbti ir "Poezijos pavasaris", ir "Literatūra ir menas", į didelius džiūgavimus nepašokau. "Metūgės" man buvo atnešusios pernelyg daug sielvarto. Vieną studentė dabar rašo apie šią knygą diplominį darbą Vilniaus universitete. Jai bandau laiškais pagelbėti, bet tikrai netroksiu "Metūgių" Lietuvoj pakartoti antrąją laidą, kaip man kelis sykius siūlyta.

O anais laikais buvau jaunas ir nesunkiai sužlugdomas žmogus, tad prieš mane iškilo būtinybė skubiai keisti ir tematiką, ir žanrą. Taip gimė romanai "Aštuoni lapai", kuris nelaukiai ir netikėtai tapo skaitytųjų mėgstama knyga. Tąsyk man paaiškėjo dar ir kiti gerieji prozos privalumai. Ji ne tik suburia daug platesnį skaitytųjų ratą, bet ir leidžia savo tekstuose įvairiopa nuotykiuoti: valia ten vaikytis humoro pląstakės, valia pro mikroskopą žvelgti į buitines dulkeles, raizgyti plonyčius pasąmonės siūlus, valia domėtis vaistažolėm ar varpų liejimo istorija, žmonijos tironais, žiogais ar povandeniniais laivais, netgi pasukti į poetinius pasąžus, jeigu tokie įgeidžiai rašytoją aplanko. Kadangi medžiotojų (ir rašytojų) instinktai yra įvairūs, vieni spendžia spąstus auksinė poezijos paukšči, kiti lekia klupdami paskui prozos begemotą. Vardan didesnio grobio – prisijungiau prie pastarųjų. Juoba, kad ir paskutė tikėjauisi kartkartem nutverti: dažnai prozą pakarpau poetinėm žirkutėm ir ją pamariginu spalvotais rašalais.

Tad su tokiu "hibridiniu" žanru draugavau daugelį metų. Ir tik dabar, atsidūrusi Pajūrio šaly (kur kadaise gyveno "Annabel Lee"), vėl panorau sudaryti poezijai artimesnę knygą, kuri vadinasi "Atradimo ruduo" (1990).

— Montrealyje pradėjote gana sėkmingą aktorinę ir kitokią veiklą, kurią nutraukė nauja emigracija į JAV-bes. Kokios priežastys paskatino Jus tam naujam žygiui?

— Tarsi kas būtų mostelėjęs burtų lazda, Montrealy susibėgo pajėgi ir labai sąmoninga teatrinė grupė. Kaip išeivijoj reta, turėjom tvirtas vyriškas pajėgas. Ne tik pagrindiniai, net ir antraeiliai mūsų vyrai buvo talentingi žmonės, įdomūs tarpusavio skirtybėm, apdovanoti sceninių duomenų raiškumu. Mažiau įvairi buvo montrealiečių moteriškoji pusė, bet visados įstengdavom vaidmenis išsidalinti.

Tačiau pati Montrealeio nusedžia buvo negausi ir finansinė prasme nepajėgi kolonija. Mes niekad neįstengdavom padengti savo premjeros išlaidų. Todėl paskui vežiodavomės liksnią skolą, lyg ilgą driekianą, išvykose šimtinę-kitą vis jai nukarpydami. Tad mūsų akys nuo seno krypo į Čikagą, kuri rodėsi tinkamiausia vie-

ta scenos vieneto prieglobščiai. Deja, dėl daugelio priežasčių mūsų viltys, sudėtos į Čikagą, nepasiteisino. O žvelgiant dabar į montrealiečius iš perspektyvos, tiesiog ironiškas atrodo faktas, kad didžiausius, daugiausia kainavusius savo užmojus – pirmąsias lietuviškų vaidinimų plokšteles ("Baltaragio malūnas", Milžino paunksmė", "Žirgėnėliai") įvykdėm tada, kai darbuomės mažoj, neturtingoj Montrealeio kolonijoj.

— JAV-se išsiskleidė Jūsų talentas ir literatūrinėje, ir aktorinėje-teatrinėje srityje. Ar abiejose srityse jaučiatės vienodai pajėgi bei kūrybinga?

— Kartais tik dabar, savo "monologinių" literatūros vakarų metu, pajuntu, kad pagaliau esu perpratusi tai, ko buvau mokoma dramos studijoj: jaukiai ir džiaugsmingai bendrauti su žiūrovais. O taipgi – kad ir pomėgiais, ir savo dvasine sąranga tikrai esu "Arlecchina". Bet kur tas teatras, kur tas spindulingas teatras, kurio aktorė aš buvau? Vaidinau vokietmečių, aptemdymame Kaune, nekūrentame Jau-nimo dramos teatre; vaidinau barakinėje lagerio scenoj, vaidinau pabarstytuose išeivijos spektakliuose. Ir tiesiog

graudu: mane paviliojęs teatrinio darbo žavesys nei sumenko, nei susilpnėjo. To magiško spindėjimo niekas neužgožė. Kartais galvoju, kad savo išsvajotame teatre – turbūt vaidinsiu... amžinybėj.

— 1992 metų vasarą lankėtės Lietuvoje, iš arti stebėjote literatūrinį, meninį gyvenimą. Susilaukėte gana plataus dėmesio spaudoje ir visuomenėje. Ar tai buvo džiaugsmo dienos, reiškančios ilgamečių vilčių išsipildymą?

— Teisybė, Lietuvoj susilaukiau nemažo dėmesio; būta (Nukelta į 7-tą psl.)

1948 m. pranešė lietuvių spaudai: "Atvyko artistės į Winnipegą". Iš kairės: V. Radzevičiūtė-Gedgaudienė, B. Pūkelevičiūtė (priekyje), E. Dauguvietytė-Kudabienė

Maloniai kviečiame naudotis naujos lietuviškos įstaigos

GINTARAS EXPRESS

paslaugomis

Mūsų paslaugų kainos:

DĖŽĖS: 1,5 kubinės pėdos **\$0.90**
2 kubinės pėdos **\$1.50**

Siuntiniai į Lietuvą laivu:
mūsų ir taip pat jūsų dėžėse
1 kubinė pėda **\$6.00**
arba 1 kg **\$1.00**

Siuntiniai į Lietuvą lėktuvu:
1 kg **\$4.50**
Garantuojamas greitas pristatymas – iki 10 dienų. Siuntinių pristatymas į namus, iki 50 kg arba 5 kub. pėdų, atsiunčiant kvitą su gavėjo parašu **\$12.00**
JAV arba Kanados dolerių pasiuntimas su pristatymu į namus **4%+\$14.00**

Visi siuntiniai apdrausti be papildomo mokesčio
Automobilių ir kitos įrangos persiuntimas.
Kelionės į Lietuvą nuo \$799.00

Kiti patarnavimai
Siuntiniai Toronto mieste iš namų paimami nemokamai.
Garantuojame greitą ir sąžiningą patarnavimą.
Lietuviai pas lietuvius.

Mūsų atstovai: Kitcheneryje, Waterloo, Guelph, Cambridge
Lolita arba Armandas, tel. (519) 571-9422
Hamiltono: Alfredas Zorkus, tel. (416) 522-9966
Londono: Jonas Naruševičius, tel. (519) 657-1751
Delhi: Pranas, Teresė Pargauskai, tel. (519) 468-2163

1968 Bloor St. W., Toronto, Ontario M6P 3K9
(Prie High Park požeminės stoties).
Tel. (416) 604-4400, FAX (416) 604-9748.

GINTARAS EXPRESS

Atidaryta nuo pirmadienio iki penktadienio nuo 10 v.r. – 7 v.v., šeštadienį nuo 10 v.r. – 4 v.p.p.

VELYKINIS SIUNTINYS

(svoris 36 kg)

- Kiaušiniai 30
- Kiaušinių dažai 1 pakelis
- Šokoladiniai kiaušiniai ir zuikiai 0.4 kg
- Rūkytas kumpis 1 kg
- Mėsos konservai 1 kg
- Rūkyta dešra 2 kg
- Sprotai aliejuje 0.5 kg
- Silkės 1 kg
- Sviestas 1 kg
- Sausos mielės 3 pakeliai
- Riešutų sviestas 0.5 kg
- Malta kava 0.5 kg
- Tirpi kava 0.1 kg
- Angliška arbata 150 gr
- Razinos 1 kg
- Apelsinai 2 kg
- Bananai 1 kg
- Miltai 10 kg
- Cukrus 10 kg

* Importuotos prekės, visi produktai aukščiausios kokybės.
Kaina \$145, įskaitant pristatymą į namus bei atsiunčiant kvitą su gavėjo parašu. Pristatymas per 10 dienų.

LIETUVA LAUKIA PARAMOS

Atgavusi nepriklausomybę mūsų tėvynė, nuskurdinta ilgos sovietinės okupacijos, reikalinga ekonominės pagalbos.

AUKOKIME JAI PER TAUTOS FONDA.

Mūsų aukos, testamentiniai palikimai padės įtvirtinti atgautą nepriklausomybę ir pakelti krašto gerovę. Aukos bei palikimus siųskime Tautos fondo atstovybei Kanadoje šiuo adresu:

TAUTOS FONDAS, 310 Rathburn Road, Etobicoke, Ontario M9B 2L8

Skraju žvilgsniu į praeitį ir dabartį

(Atkelta iš 6-to psl.)

malonių valandų. Tačiau grižusi namo negalėjau nusikratyti liūdesio. Jaučiausi tarsi diagnostikas, aptikęs sunkią ligą, kuriai prognozė buvo prasta. Man atrodė, kad Lietuva neįstengs pasikelti iš vargo. Šalis neturi ypatingų turtų, o ją kasdien dar skurdina chroniškas žmonių įsitingėjimas, turto grobstymas ir keliaukš-tė "ponijos" klasė.

Bandžiau ramintis: esama ir vargingų šalių. Išgyvena net ir "Trečiojo pasaulio kraštai". Bet nejaugi toks likimas laukia mano Tėvynės?

Sykį Vilnių per radiją užgirdau chorą giedant: "Užtrauk-sim naują giesmę, broliai, ku-rią jaunimas tesupras!" Ir bu-vo geliančiai aišku, kad ši dai-na dabarties Lietuvai netin-ka: jaunimas visai jos nesu-pras. Tai mūsų tėvų giesmė – anos, idealistinės Lietuvos, kai vargo žmonės atsirai-tojo rankovės ir stodo savo valsty-bės statyti. Tada Aleksandras Kačanauskas, nors ir nebūda-mas varpų derintoju, sunkiai besidarbuodamas suderino Kauno Karo muziejui devynis varpus. Mat vokiečiai už tokį darbą prašė 30,000 markių, o Lietuvai neturėjo pinigų. Tad Kačanauskas valstybei pin-i-gus sutaupe. Šiandien sunku būtų įsivaizduoti tokį pasi-šventimą: valstybės gerovė mažai kam rūpi. Turbūt net žodis "valstybė" – daugeliui abstrakti sąvoka.

Tad be reikalo nuste-bom po rudens rinkimų patyrę tau-tos pareikštą valią. Juk tai bu-vo bendros padėties išdava: pro ugnikalnio burną plūp-telėjusi lava. Dvasinės pro-blemos kunkuliavo daug giliau. Ar Lietuvos apsilankę – jų ne-matėm? Ar juostom perristi, gėlėm apdovanoti ir Alytaus šampanu pavaisinti vaikščio-jom Tėvynę neregiams?

Lapkričio mėnesį Čikagos lietuviai surengė lenkų poeto Czeslaw Milosz kūrybos vaka-rą; mano bičiuliai atsiuntė to vakaro garsajuostę. Vienoj poemoj Milosz kalba apie ne-seniai iš vėrgijos išsivadavus-į kraštą (gal apie Lietuvą, ku-rių buvo prieš kelis mėnesius viešėjęs?) ir šitaip išsitaria: "Evil will return with force" (Blogis sugrįš su jėga). Šiur-pu buvo klausytis.

Kai aš apie savo Tėvynę gal-voju, dažnai prisimenu romė-nišką posakį, kurį ir dabar pa-kartosiu: "Mokėjai, Hanibalai, pergale laimėti, bet nemoke-jai jos panaudoti" (Vincere scis, Hannibal, victoria uti nescis). Mes taipgi – su dramb-liais perėjom per Alpes, atli-kom legendinį, tiesiog neįsi-vaizduojamą laisvės žygį, bet pergalei panaudoti reikia ne vien narsumo. Reikia ir išmin-ties.

Tad liūdintiems pasakytina: Lietuvai dar bus progų įrody-

ti, kad išminties ji turi. Juk esama mūsų tėvynėje daug do-rų ir išmintingų žmonių.

— *Ar iš sovietmečių sukurtos literatūros Lietuvoje yra išliekamos vertės kūrinių, kuriais domėsis ir ateinančios kartos?*

— Be abejonės, vertingų kū-rinių yra, o laiko rėtis viską są-žiningai išsijos. Ir galbūt atei-tis kartais prielankiau paž-velgs į kuklesnių rašytojų dar-bus, negu į žymių korifėjų raš-tus. Nedings tai, kas meniška, kas buvo rūpestingai išsaugo-ta ir nemeluotai išsakyta.

Niekam nebus nei liūdna, nei skaudu, kai į užmaršties bedugnę nugarmės bevėrtė makulatūra, net nebuvusi me-nu. Bet ir tai, kas rašyta ezopi-ne kalba, taipgi yra ant išnyki-mo slenkščio. Dabar, kai stai-ga subyrėjo visos barikados, kai simboliai ir kruopščiai rinktos užuominos tapo nereikalingu balastu, gaila dideli-ųjų pastangų, kurios buvo pa-dėtos šiam metaforų raštui kurti.

Kęstutis Nastopka mums įduoda raktą į Lietuvos aliuzi-ų slaptąžodžius (Poezijos at-sakymas '90). Jo rašinys at-skleidžia tos požeminės kal-bos reikalavimus, vertinant šifrų kokybę. Tai buvo tarsi pranašiška užminta prasmė, kuri mezgėsi tarp rašmenų ir ženklų. Strapsnyje rašoma, kad R. Gavelis nuogastavęs: bene "normalaus pasaulio gy-ventojui" toji suokalbininkų poetika bus nesuprantama. Sakytai, kad nuogastauta su pagrindu: išradinų krip-togramų vandens ženklai "nor-malaus pasaulio gyventojui" beveik neįžiūrimi. Juk sun-ku pvz. iššifruoti, kad ir šito-kią užuominų samplaiką: "atei-tis išskobus duobę akmeni-niuos laiptuos primena suim-tųjų ištryptą duobę Lubian-kos kalėjime". Jau net dabar – tai neatsekami signalai, ku-rie turbūt visai išbluks ateity. Jie galioja tik laikinai, tik tam tikru metu ir tik tarp panašiai gyvenusių žmonių.

— *Girdėti balsų, kad perio-dinėje Lietuvos spaudoje la-bai žalojama lietuvių kalba. Ar tai jaučiama ir grožinėje literatūroje?*

— Pirmiausia tektų pažymė-ti, kad Lietuvos esama tikrai puikių raštijos pavyzdžių. Ta-čiau kartais šnekamosios kal-bos negerovių blakutės apkre-čia ne tik laikraščius, bet ir grožinę literatūrą. Iš vienos poezijos knygos esu išsirinku-si ir sudariusi kalbos "išbro-vėlių" žodynėlį: štormai, punk-tuacijos, vulkanai, fermos ir t.t. Tačiau apie tai nekalbė-siu; šia tema jau ne sykį išei-vijos spaudoj buvo išsirta. Antra vertus, žodžiai lengvai pataisomi. Aš norėčiau pa-minėti daug liūdną faktą: tuos

atvejus, kai lietuvių kalbos melodinis bangavimas sutrin-ka, kai sakinio ritmas ima krūpčioti svetimos žodžių gru-puotės įpročiais ir sunkiai dar-da per nesklaidumo duobes. Todėl net ir kelis sykius saki-nį skaitant, vidinė ausis ne-įstengia su juo susitaikyti.

Arba: Vilniaus universiteto kiemu ėjo viešnia iš Ameri-kos. Ant suoliuko sėdėjo du jaunuoliai. Iš tolo viešniai at-rūdė, kad juodu kalbasi rusiš-kai. Tačiau praėjusi pro šalį, ji suprato, kad žodžiai yra lie-tuviški, tik kalbos melodija banguoja nemūsiškai. Tokiais atvejais jau aišku, kad pažeis-ta pati kalbos širdis. O liūd-na būna nemažiau, kaip užgi-r-dus Tilžę vadinant Sovetskū.

— *Kaip manote: ar su atgimusia Lietuva atgims bei pa-kils ir literatūrinė kūryba? Ar yra tam sąlygos, skatinan-čios išsivaduoti iš homo sovie-ticus galvosenos bei jausenos?*

— Jūs, be abejonės, turit ome-ny atgimusia kūrėjų dvasią ir gaivius vėjus: ne tik pavienių rašytojų kūryboj, bet ir bend-rame literatūros poslinkyje.

Bandysiu į šį sudėtingą kla-simą atsakyti gyvenimišku pa-vydzdžiu. Turbūt liūdniausia mano viešnagės Lietuvoje va-landėlė susiklostė gražų rug-pjūčio vakarą, sėdint ant gra-žaus ežero kranto. Vienas man artimas (ir tikrai geras!) žmo-gus staiga galilstaudamas pa-sakė: "Tai matai, Birute, jei-gu būtum likusi Lietuvoj, bū-tum tapusi garsia rašytoja!" Kai aš, nustebusi ir šiais žo-džiais tiesiog netikėdama, už-klausiau: "Tu manai: komu-nistinė rašytoja?!", iš to (tik-rai gero!) žmogaus akių supra-tau, kad etinis klausimas jam nesudaro skirtumo. Jam buvo svarbi tik mano buitinė gero-vė, kurią rašytojui Sovietija garantavo. Kokias idėjas aš būčiau skelbusi, ar būčiau oku-pantui tarnavusi ir savo tautą nuodijusi – jam nerūpėjo.

Apie tai, aišku, kalbėjomės toliau, bet nežinau, ar savo pašnekovui išaiškinau, kodėl buvo geriau (net ir be Tėvynės) gyventi laisvėje ir netapti "gar-sia rašytoja", negu užmerktom akim žįsti kompartiją ir tapti paklusni jos peniukšliu. Tad jeigu gavūs vėjai dar nepa-judino tikrai gerų žmonių gal-vosenos, negreit jie gaivalin-gai sudrebins visą literatūrą.

Aišku, tie rašytojai, kurie nuo seno puoselėjo atgimimo mintį ir yra už ją kovoję, skelbs tuos pačius idealus ir ateity.

— *Kokios perspektyvos da-bar lietuvių literatūrai išei-vijoje?*

— Bendroji literatūros atei-tis išeivijoje, manččiau, men-ka. Ji bus tik asmeninė. Bet norėčiau kelis žodžius tarti apie laikraščius ir žurnalus. Jeigu užpernai atrodė, kad bū-tų tikslinga išeivijos periodi-ką perduoti Lietuvai, tai šmet mums jau tenka skubiai susi-rinkti išbarstytus savo gink-lus – strėles, ietis, net kišeni-nius peiliukus – ir teltis išei-vijos spaudos apkasuose. Da-bar paaiškėjo, kad, apsvaigę atgautos nepriklausomybės džiaugsmu, per anksti iš ran-kų išleidom politinę veiklą, sau pasilikdami tik įvairią ša-pą ir kitus geruosius labdaro darbus.

Vytautas Landsbergis yra išsireiškęs, kad Lietuvos lais-vės byla iš tikro buvo inform-a-cijos kova prieš dezinforma-ciją. Tad kas Lietuvą ateity – pastoviai ir užtikrintai – in-formuos? Tėvynę laisvam žo-džiui gresia daug spastų, ji neturi tikros išlikimo garan-tijos. Todėl išeivijoj skubiai steigtinasi laikraštis ar bent vieno lapo žiniaraštis, kuris būtų platinamas Lietuvoj vel-tui. Šiuo metu ten skaitoma vienkryptė spauda. Laikraš-čių kainos pakilo; žmonės ne-turi pinigų susipažinti su ke-liom nuomėnė. Tad jeigu koks nors svarbus straipsnis paskelbiamas demokratinio nusiteikimo spaudoj, jį tepa-muot tie, kurie panašiai ir gal-voja. O kaip pasiekti kįtąp mastančius žmones? Čia, man-ding, ir glūdi naujieji išeivi-jos tikslai: tvirtos spaudos iš-laikymas ir jos skleidimas Lie-tuvoje. Misiijos. Mes norim pa-veikti savo tautos mąstyseną!

Be reikalo buvo nukaldintas šūkis: "Mylėkim Lietuvą to-kią, kokia ji yra". Tai pralai-mėjimo žvilgsnis. Mums priki-šama, kad mylėjom nerealią, svajonėse išgražintą Tėvynę, kai tuo tarpu ji yra išprievar-tauta, girta ir purvina. Nebu-vom iliuzijose paskendę, to-kią Lietuvą ir mylėjom: išpie-rvartautą, nugirdytą ir purvais apdrabstytą. Bet ar tai nesi-ti? Šiuo metu ten skaitoma vienkryptė spauda. Laikraš-čių kainos pakilo; žmonės ne-turi pinigų susipažinti su ke-liom nuomėnė. Tad jeigu koks nors svarbus straipsnis paskelbiamas demokratinio nusiteikimo spaudoj, jį tepa-muot tie, kurie panašiai ir gal-voja. O kaip pasiekti kįtąp mastančius žmones? Čia, man-ding, ir glūdi naujieji išeivi-jos tikslai: tvirtos spaudos iš-laikymas ir jos skleidimas Lie-tuvoje. Misiijos. Mes norim pa-veikti savo tautos mąstyseną!

Paminklas pirmajam Lietuvos istorikui SIMONUI DAUKANTUI Papilės kapinėse Nuotr. H. Paulausko

Rašytoja BIRUTĖ PŪKELEVIČIŪTĖ Lietuvos medijų murgėjime (1992 m. vasara) Nuotr. A. Sutkauskas

Grėsmingi eilėraščiai

Dėl "TŽ" išspausdintų sibirinių eilėraščių buvau tardomas ir grasinamas

1973 m. gegužės mėn. iš 13-tos į 14-tą, antrą valandą nakties, būrys čekistų (per durų "vilke-lį" pasirodė tik vienas, kaip paštininkas "atnešęs skubią te-legramą") įsiveržė į butą. Pa-darę kratą, su paimtais "bylo-je reikšmę turinčiais daiktais ir dokumentais", kartu išsive-žė ir mane į KGB rūmus tardy-ti. Nors po keliųolikos valandų, neturėdami pakankamai įro-dymų, leido grįžti į namus, bet tardymas KGB ir vėliau proku-ratūroje užsitęsė visą pusme-tį. Buvau kaltinamas už jauni-mo kurstymą nuversti sovietin-ę valdžią, antitarybinių atsi-šaukimų gaminimą Kaune R. Kalantos susideginimo meti-nių minėjimo dienai ir plati-nimą.

Kratos metu, tarp kitų daik-tų, užrašų, dokumentų, laiškų, buvo paimta ir arti tūkstančio mano katorgoje ir grįžus tėvyn-ėje, rašytų eilėraščių. Tai padėjo jiems išaiškinti, kad keletas jų buvę publikuoti Ka-nados lietuvių laikraštyje "Tė-viškės žiburiai". Berods, pra-dejant trečią tardymą, tardy-tojus ypatingoms byloms majo-ras Pilelis, rodydamas iš to rankoje laikomus kelis laik-raščius, pakeltu balsu parei-kalavo, kad paaiškinčiau "kas tai". Mačiau, kad tai "Tėviš-kės žiburiai" ir paprasčiau duo-ti iš arčiau pasižūrėti, nes tikrai nesupratau ko jis nori. Padavęs man porą egz. ėmė rei-kalauti prisipažinimo, kokiais būdais ir per kokius asmenis eilėraščius perdaviau redak-cijai, gąsdindamas, kad tai esanti antitarybinė propagan-da, už kurią teksią atsakyti,

VYTAUTAS KASTYTIS

Vakaras be namų

Užkūriau laužą
Po pakelės medžiū.
Namu dienas
Iš lėto deginu
Ir atminimų dūmais
Nuo įkyrių minčių
Ginuos.

O nepažįstamus laukuos
Beviltiškai armonika vaičioja,
Širdžių nerasdama,
Kurias namie graudent ir virkdyti
Mokėjo...

Dieburgas, Vokietija
1946 m. liepos 11 d.

kią, kokia ji yra". Tai pralai-mėjimo žvilgsnis. Mums priki-šama, kad mylėjom nerealią, svajonėse išgražintą Tėvynę, kai tuo tarpu ji yra išprievar-tauta, girta ir purvina. Nebu-vom iliuzijose paskendę, to-kią Lietuvą ir mylėjom: išpie-rvartautą, nugirdytą ir purvais apdrabstytą. Bet ar tai nesi-ti? Šiuo metu ten skaitoma vienkryptė spauda. Laikraš-čių kainos pakilo; žmonės ne-turi pinigų susipažinti su ke-liom nuomėnė. Tad jeigu koks nors svarbus straipsnis paskelbiamas demokratinio nusiteikimo spaudoj, jį tepa-muot tie, kurie panašiai ir gal-voja. O kaip pasiekti kįtąp mastančius žmones? Čia, man-ding, ir glūdi naujieji išeivi-jos tikslai: tvirtos spaudos iš-laikymas ir jos skleidimas Lie-tuvoje. Misiijos. Mes norim pa-veikti savo tautos mąstyseną!

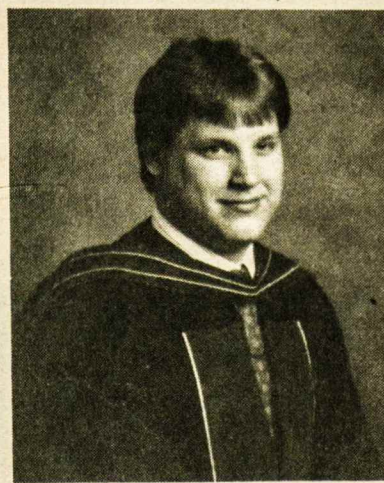
Neduok Dieve, kad mums tektų kovoti už Lietuvą – prieš Lietuvą... Tikekimės, kad taip niekad nebus, tačiau tu-rim iš akių neišleisti fakto, kad Rytų Europa gyvena ant ugnikalnio briaunos.

ir mano padėtį palengvintų atviras prisipažinimas. O aš net nebandžiau slėpti savo pa-sitenkinimo pamatęs, kad vie-name egz. pirmame puslapyje išspausdintas eil. "Mano me-tai" stamboku šriftu užima vi-šą psl.

Kitame buvo įdėtas eilėraš-tis "Duonai". Pastebėjęs, kad eilėraščiai publikuoti kaip "Atsiminimai iš Vorkutos" be autorius pavardės, išsigyniau, jog nieko nežinau. Net pasidi-džiauvau, kad mano eilėraščiai kitų katorgininkų būdavo nusi-rašomi, išmokstami atmintinai, o dažnokai, kai kuriems prai-takius kokios žinomos dainelės gaidas, ir sudainuojami. Tiki-nau, kad eilėraščius perdavusis redakcijai galėjo ir nežinoti eilėraščių autoriaus. Kada tai buvęs nepatenkintas Jūrate ir Česlovu Norvaisomis, kad prieš kurį laiką gabenė iš V. Vokietijos V. Svilo įduotus kelis "TŽ" egzempliorius su mano eilėmis pabijoję multi-nės čekistų, sumetė juos į šiukšliadėžę anoję pusėje ge-ležinės uždangos, – dabar net džiaugiausi. Jeigu šie laikraš-čiai būtų buvę užtikti pas ma-ne, tai tikrai nebeišsiskųčiau. Garantuoti apkalrintų antita-rybinę propagandą. Dabar tar-dytojus, neturėdamas kitų įro-dymų, turėjo pasitenkinti ma-no siūloma versija. O po pus-mečio, vienai tardomajai, akis-tatoje su manimi, pakeitus parodymus (nes juos davus tar-dytojų vertiant), mano tardy-ma baigė nesudarę baudžiamo-sios bylos.

Juozas Grušys, Kaunas

Red. pastaba. Autorius prašo "TŽ" redakciją surasti jo mi-netus eilėraščius, išspausdintus "TŽ" ir pastebi neatsiėmus nę apytikrės datos. Iš dabartinio "TŽ" darbuotojų niekas minėtų eilėraščių nepamena. Apgai-lestaujame, kad nežinant bent apytikrės datos, neįmanoma šiuo metu išpildyti autoriaus prašymo.

ARŪNAS A. PABEDINSKAS, cheminės inžinerijos daktaras. Arūnas gimė ir augo Čikagoje. 1986 m. baigė 4 metų studijas Iliinojaus universitete Urbanoje, gaudamas bakalaurą (B.Sc.) laipsnį cheminės inžinerijos srityje. Tų pačių metų rudenį persikėlė į Torontą ir, gavęs universiteto stipendiją, tęsė studijas toliau. 1988 m. pavasarį gavo magistro (M.A. Sc.) laipsnį, taip pat iš cheminės inžinerijos. Gavęs vel universiteto stipendiją, pasilikio Toronto universitete rengtis dak-taratui. Praeitų metų rudenį, ap-gynęs disertaciją, gavo daktaro (Ph. D.) laipsnį. Šiuo metu Arūnas dir-ba S.R.P. Industries bendrovėje, ty-rinėdamas, kaip būtų galima prita-kyti plastinių medžiagų ir medžio atliekų mišinio produktus statyboje ir pramonėje. Š.m. balandžio mėn. Toronto universitetas siūnė Arū-ną į Angliją skaityti paskaitas Polymer Processing Society suvažiavi-me. Arūnas apsisprendė likti To-ronte ir su žmona Danute (Čėpaite) auginti šeimą Kanadoje.

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

Bernardo Brazdžionio ir prel. Prano Juro 1950 m. išeivijos lie-tuvių vaikams įsteigta "Eglutė" nuo 1959 m. redagavo ir Putname leido Nekaltai Pr. Marijos se-serys. Daugiausia darbo turbūt bus įdėjusi seselė Ona Mikailaitė, mėnesinio "Eglutės" žurnaliuko redaktorė nuo 1963 m., dėl kitų įsipareigojimų vienuolijai dabar pasitraukianti iš šių pareigų. Nuo 1993 m. pradžios "Eglutės" reda-gavimo globą perėmė Reginos Ku-čienės vadovaujama JAV LB švie-timo taryba, redaktore paskyrusi nuolatinę savo spaudos taktinin-kę Nijolę Nausėdienę. Leidėjomis sutiko pasilikti Nekaltai Pr. Ma-rijos seserys Putname vienuolynė. Naujoji red. N. Nausėdienė 1992 m. gruodžio 3 d. įvykusiame abie-jų institucijų atstovų posėdyje aptarė redagavimo, finansinių leidybės išlaidų ir naujų skaity-tojų suradimo problemas.

Kompozitorius Julius Gaidelis (1909-1983), baigęs Juozo Gruo-džio klasę Kauno konservatori-joje, kompozicijos studijas gi-lino N. Anglijos konservatorij-oje Bostone pas prof. Carl McKin-ley. Vadovavo Bostono vyrų cho-ru, dirbo vargonininku Šv. Ka-zimiero lietuvių parapijoje Brock-tone. Jo mirties dešimtosios me-tinės buvo prisimintos klebono kun. Petro Šakalio sausio 10 d. atnaušintomis Mišiomis. Parapi-jos salėje apie velionies gyve-nimą ir kūrybą kalbėjo Elena Va-syliūnienė. Dvi velionies dainas padainavo sol. Benediktas Povilainis. J. Gaidelio kūrybinį palikimą sudaro kelios simfoni-jos, opera "Dana", baletas "Či-cinskas", kantatos "Giesmė apie Gediminą", "Kovotojai", simfo-ninės poemos "Satrijos raganų karnavalas", "Gedimino sapnas", "Jūratė ir Kastytis" ir daug kitų kūrinių. Jų įrašus dešimtuoj J. Gaidelio mirties metinių proga Klivlande transliavo "Tėvynės garsų" radijo valandėlė, dabar vadovaujama sol. Aldonos Stem-puzienės.

Simonas Šišmanas (Szyszman), karaimų istorikas, gimęs 1909 m. birželio 30 d. Krymo Simferopo-lyje, mirė Paryžiuje š. m. vasario 22 d. Velionis buvo artimai susijęs su Vilniaus universitetu, kurio ma-tematikos-gamtos fakultete che-mijos studijas baigė magistro laipsniu 1933 m. Tada trejetą me-tų dirbo asistentu to fakulteto or-ganinės chemijos katedroje. Šiom pareigom iš Varšuvos vėl grįžo Lietuvos 1940-41 m. atgautan Vil-niun, išmoko lietuvių kalbą. Vil-niaus universitetui S. Šišmanas paliko savo biblioteką, norėda-mas, kad Vilnius taptų pasaulyje retų karaimo studijų centru. Pa-ryžiuje jis yra išleidęs studiją apie karaimų tikėjimą ir istoriją. 1983 m. išverstą ir vokiečių kalbon. Velionis taipgi buvo pradėjęs leisti karaimų istorijos žurnalą "Bū-letin d'Etudes karaïtes". Minėtina ir Švedijos Uppsaloje išleista paskutinioji S. Šišmano studija "Europos karaimai". Pagrindinį savo dėmesį velionis skyrė ka-raimų istorijai Rytų Europoje. Jis buvo ištikimęs, kad Lietu-von karaimai atvyko dar prieš Vy-tauto Didžiojo laikotarpį.

Vasario šešioliktosios deiman-tinei sukakčiai skirtą parodų cik-lą Čikagoje pasiūlė Lietuvos gar-bės konsulas Vladoas Kleiza, o ši sumanymą įgyvendino meno in-stitucijos ir jų vadovai. Ciklo renginiai buvo pradėti fotomeni-ninko Algimanto Kezio kasmet surengiama tradicine išeivijos lietuvių dailininkų darbų paro-da. Šiemetinė jungtinė paroda "Dailė '93", atstovavusi šešias-dešimt trims JAV ir Kanadoje gyvenantiems lietuvių dailinin-kams, buvo surengta sausio 23-31 d.d. M. K. Čiurlionio galerijoje Jaunimo centre. Pradėta parodų ciklą pratęsė taip pat M. K. Čiur-lionio galerijoje vasario 12-21 d.d. įvykusi grafiko Viktoro Petravi-čiaus (1906-1989) spalvotų mono-tipijų paroda. Ją surengė M. K. Čiurlionio galerija ir Lietuvių dailiojo meno institutas, 1980-82 m. dail. V. Petravičiaus su-kurtas monotipijas pasiskolinę iš jų rinkinį 1983 m. Indianos Elk-harte įsigijusio JAV muziejaus Midwest Museum of American Art. Informacinį leidinėlį "Ant-rašą jaunystei" pavadintai Vik-toro Petravičiaus parodai paruo-šė M. K. Čiurlionio galerijos ku-ratorė Birutė Šontaitė. Žymysis grafikas V. Petravičius mirė 1989 m. rugsėjo 16 d. Mičigano Union Pier vietovėje ir yra palaidotas New Buffalo Pine Grove kapinė-se.

Metinės Ievos Simonaitytės premijas už geriausią Lietuvos pajūrio literatūrą kūrinių prieš septynerius metus įsteigė Agluonėnų ūkis. Jas laimėjo rašytojai Ro-mas Sadauskas, Kostas Kaukas, fotomenininkė ir žurnalistė Ona Pajėdaitė, poetas Stasys Jonaus-kas, prof. dr. Vytautas Kubilius ir po mirties premiją gavęs po-etas Vladas Nausėdas. Dabar ko-lektyvinio Agluonėnų ūkio jau nebėra. Ievos Simonaitytės pre-mijas nutarė testai Agluonėnuose įsikūrusios Lietuvos ir Danijos įmonės "Provint Lid" direktorius R. Skiotys. Vertintojų komisijos nariai, susipažinę su pernai iš-leistomis pajūrio literatūrų knygo-mis, beveik vienbalsiai nutarė septintuoju I. Simonaitytės pre-mijos laureatu paskelbti rašyto-ją ir knygų leidėją Juozą Marcin-kų už apsakymų knygėlę vaikams "Juodieji gandrai".

Vilniaus universiteto prof. dr. Česlovas Kudaba, pakirstas sunkios ligos, mirė vasario 19 d. Velionis, gimęs 1934 m. liepos 24 d. Ignalinos rajono Vaiciekavo kaime, studijas Vilniaus univer-sitete baigė apgynęs geografinės doktorato disertaciją. Jo kūrybi-nį palikimą sudarė knygos "Iгна-linos apylinkės" (1967), "Kur Ne-munas teka" (1970), "Kalvotoji Žemaitija" (1972), "Upelių pakrantėmis" (1977), "Geografinės kelionės ir atradimai" (1980), "Nerimi" (1986), monografija "Lietuvos aukštumos" (1983). Ve-lionis 1990 m. buvo išrinktas Ig-nalinos krašto atstovu Lietuvos aukščiausiojoje taryboje ir įsijun-gė į aktyviausiųjų Lietuvos at-gimimo sąjūdžio vadų eiles, su kitais veikėjais pasirašė Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo aktą. Vilniečiai su velioniu atsisveiki-no Vilniaus universitetui priklaus-iančioj Šv. Jono šventovėj. Velio-nis pagal jo pageidavimą pala-i-dotas Karveliškių kapinėse.

Filosofas prof. dr. Antano Ma-ceinos (1908-1987) aštuoniades-šimt penktajam gimtadieniui skir-tą parodą surengė Lietuvos tauti-nė Martyno Mažvydo biblioteka Vilniuje, lankytojus supažindin-dama su šio filosofo, katalikiško modernizmo atstovo gyvenimu ir veikla. Vytautas Vitkūnas "Tie-sios" skaitytojams pasakoja: "Žmogų, mažiau susipažinusių su A. Maceinos moksline veikla ste-bina jo darbų gausumas. Štai kai kurių veikalų, eksponuojamų pa-rodoje, pavadinimai: 'Tautinis auklėjimas', 'Kultūros filosofijos įvadas', 'Socialinis teisingu-mas', 'Buržuazijos žlugimas' ir pan. Tai ketvirtajame dešimtmetyje išleisti šio filosofo darbai. Vėliau A. Maceina paskelbė vei-kaus 'Saulės giesmė', 'Dievo Avi-nėlis', 'Didieji dabarties klausimai', 'Filosofijos kilmė ir pras-mė' ir kt. A. Maceina sukūrė gana savitą kultūros bei religijos filosofiją. Kultūrą jis laikė žmo-gaus kūrybine veikla, kūrybos re-zultatu. Kultūra, pasak šio filo-sofo, — tai žmogaus dvasios ir gamtos sintezė. Dėstydamas min-tis apie religiją, A. Maceina kal-bėjo apie jos atnaujinimą. Esmi-ne to sąlyga laikė kultūros seku-liarizaciją... Parodoje taipgi buvo išstatyti ir A. Jasmanto sla-pyvardžiu išleisti filosofinės poe-zijos rinkiniai — "Gruodas", "Ir niekad ne namo!".

Jauno rež. Audriaus Stonio "Neregių žemė" buvo pripažinta geriausiu 1991 m. dokumentiniu filmu Europoje ir įvertinta Eu-ropos kino akademijos "Felikso" žymeniu. Tarptautiniame Oberhausen trumpametražių filmų festivalyje "Neregių žemė" lai-mėjo eksperimentinio filmo pri-žą. Pusulvadi trunkanti filmą rež. Audrius Stonys sukūrė su filmuotoju Rimvydu Leipumi ir filmui skirta kompozitoriaus Vid-manto Bartulio muzika. Doku-mentiniame filme yra tik du ne-kalbantys akli veikėjai: gyvulius su meile šerianti balta senutė ir invalido kėdė važinėjantis, joje Tado Blindos polką armonika gro-jantis aklas muzikantas. Aklam gyvulių pasauliui atstovauja du kontrastai — jų laukianti nesu-prantama skerdykla ir tvarto du-ris atvėrusi akla senutė, dreban-čiomis rankomis siūlantį šieną ožkoms, savo širdimi šviečianti tamsioje. Premijomis įvertintame dokumentiniame "Neregių že-mės" filme kalba tik rež. A. Sto-nio pasirinkti, R. Leipaus nufilmuoti vaizdai, V. Bartulio muzi-ka ir iš toli skambantys prasmін-gi senutės žodžiai: "Niekas iš ten nėra atėjęs pasakyti ir kas ty buvo, ir kas ty yr...".

V. Kst.

Dabartinė (1993 m.) Priselimo parapijos kredito kooperatyvo valdyba. Sėdi iš kairės: J. PALYS – vicepirm., dr. S. ČEPAS – pirm. Stovi: V. VAIČIŪNAS – izd., V. BIRETA narys ir E. GIRDAUSKAS – sekr. Nuotr. St. Dabkaus

Pusė milijono lietuviškai veiklai

Priselimo parapijos Toronte kredito kooperatyvo 30-metį minint

VINCAS KOLYČIUS

Koks yra kiekvienos finansinės institucijos pagrindinis tikslas? Kai pažiūrime į šio krašto didžiuosius bankus ir kitas finansines įstaigas, tai netenka net abejoti, kad jų pagrindinis tikslas yra pelnas. Matome aukštus dangoraižius, sporto sales, didelius pastatus ir bankų investicijas į įvairias verslo įmones.

Kredito kooperatyvų, betgi, pagrindinis tikslas nėra pelnas, bet patarnavimas savo nariams. Priselimo parapijos kredito kooperatyvas šiais metais mini savo veiklos 30 metų sukaktį. Nedidelė ta sukaktis, tačiau norime su „TŽ“ skaitytojais pasidalinti, kas per tuos 30 metų įvyko.

Kooperatyvas buvo įsteigtas 1962 m. Tuo laiku Toronte jau veikė lietuvių kredito kooperatyvas „Parama“ ir kai kam atrodė, kad antro kooperatyvo neverta steigti. Tačiau praktika ir 30 metų veikla parodė, kad tos abejonės buvo nepagrįstos, nes abu kooperatyvai pastoviai auga. Toronte esant nemažam lietuvių skaičiui, taupytojai gali pasirinkti kur kam patogiau atlikti savo finansines operacijas. Daug narių naudoja abi kooperatyvų patarnavimus. Priselimo parapijos kredito kooperatyvas nuomoja parapijos patalpas, užtat jis būna atidarytas ir sekmadieniais, sudarydamas sąlygas atvykusiems į pamaldas kartu sutvarkyti savo finansinius reikalus. Sekmadieniai nuo pat įsteigimo dienos buvo ir tebėra didžiausia kooperatyvo užsiėmimo diena.

Šiek tiek istorijos

Kooperatyvas buvo įsteigtas 1962 metais. Iniciatorių pasitarimas, kuriame dalyvavo 6 asmenys, įvyko 1962 m. kovo 6 d. Steigiamasis susirinkimas sušauktas birželio 18 d. Dalyvavo 40 asmenų. Susirinkime buvo pasirašytas pareiškimas Ontario provincijos valdžiai leidimo (charter) gavimui. Leidimas buvo gautas rugpjūčio 1 d. ir rugpjūčio 30 d. buvo sušauktas pirmas kooperatyvo susirinkimas, kuriame dalyvavo 45 asmenys. Buvo išrinkta pirmoji kooperatyvo valdyba ir komisijos. Pirmąją valdybą sudarė: dr. S. Čepas – pirmininkas, V. Kolyčius – vicepirmininkas, V. Matulaitis – izdininkas, L. Matukas – sekretorius, J. Petrauskas – valdybos narys. Kooperatyvas pradėjo savo veiklą, atidarydamas pirmą kartą kasos langelį 1962 m. rugsėjo 29 d. Pirmuoju kooperatyvo vedėju buvo paskiriamas J. Matulionis.

Pradžią dažniausiai būna sunki bei lėta. To negalima būtų pasakyti apie Priselimo parapijos kredito kooperatyvo veiklos pradžią. Šis ant-rasis Toronto lietuvių kredito kooperatyvas, kurį trumpai pradėta vadinti Priselimo bankeliu, nuo pačių pirmųjų dienų, greitai augo. Gale pirmojo veiklos mėnesio į kooperatyvą jau buvo įstoję 184 nariai ir įnešti per \$50,000 indėlių. Po trijų veikimo mėnesių kooperatyvas jau turėjo 362 narius ir jų indėlių suma sie-

kė \$191,185. Tai buvo tikrai sėkminga pradžia.

Per 3 mėnesius buvo įvestos beveik visos bankinės operacijos: indėlių priėmimas bei išmokėjimas, paskolų (asmeninių ir nekilnojamo turto) davimas, narių čekių sistema, priėmimas apmokėti įvairias sąskaitas ir kt.

Kiekvieną mėnesį kooperatyvo narių skaičius augo, o kartu ir indėliai. Per pirmuosius 22 mėnesius kooperatyvo balansas pasiekė 1,000,000 dol., o po 40 mėnesių – 2,000,000 dol. Angliškoje kooperatyvų spaudoje buvo rašoma, kad Priselimo kooperatyvo augimas Ontario provincijoje buvo rekordinis, nes nė vienas kitas kooperatyvas Ontario provincijoje nebuvo pasiekęs tokio greito augimo nariais ir balansais. Pagrindinė to greito augimo priežastis – lietuviškos visuomenės pasitikėjimas bei visų kooperatyvo narių aktyvus įsijungimas ir rėmimas. Minint kooperatyvo dešimtmetį, buvo išleistas specialus leidinys, o minint kooperatyvo 25 metų sukaktį visiems kooperatyvo nariams buvo suarušta speciali vakarienė, kurioje dalyvavo visų lietuviškų kooperatyvų atstovai ir kiti kviesti svečiai. Taip pat buvo išleistas specialus leidinys tai sukačiai paminti.

Kooperatyvo patarnavimai

Nuo pat kooperatyvo įsikūrimo pagrindinis tikslas buvo patarnavimas savo nariams. Todėl per visus 30 veiklos metų buvo stengiamasi tą patarnavimą atlikti geriau ir tobuliau, prisiderinant prie vietinių bankų patarnavimų ir prie narių pageidavimų.

Šiandien kooperatyvas patarnauja savo nariams visas 7 dienas savaitėje per visus metus: kevirtadieniais ir penktadieniais net iki 8 val. vakaro. Patogesnių bankinių darbo valandų kitur rasti negalima.

Lietuvos kankinių parapijoje Mississaugoje veikia kooperatyvo skyrius, kuris yra atidarytas kiekvieną sekmadienį, kur parapijiečiai, atvykę į pamaldas, gali pasinaudoti kooperatyvo patarnavimais. Ten taip pat numatoma įsigyti kompiuterius, kurie žymiai pagreitins ir pagerins narių aptarnavimą. Nariams

yra suteikiama galimybė taupyti ir naudotis įvairiomis sąskaitomis.

1. **Sėrų sąskaita.** Šioje sąskaitoje kiekvienas narys privalo turėti vieną sėrą \$25 vertės. Kooperatyvo nariai dividendą už sėrų metinio susirinkimo metu dažniausiai skiria Maironio šeštadienei mokyklai Toronte.

2. **Depozitų-čekių sąskaita.** Nariai gauna čekių knygetes ir nemoka jokio mokesčio už išrašytus čekius. Už šios sąskaitos santaupas palūkanos apskaičiuojamos kiekvieną dieną ir prirašomos nariui kiekvieno mėnesio gale.

3. **Taupomoji sąskaita (savings).** Už santaupas šioje sąskaitoje palūkanos apskaičiuojamos kas mėnesį ir prirašomos du kartus per metus: birželio 30 ir gruodžio 31 d.d.

Už santaupas, laikomas šioje trijoje sąskaitose, nariai gauna nemokamą gyvybės draudimą iki \$2000. Draudos dydis priklauso nuo nario amžiaus, kada indėliai buvo įnešti ir nuo nario santaupų dydžio.

4. **Dieninių palūkanų taupomoji sąskaita (Daily savings).** Už santaupas šioje sąskaitoje palūkanos apskaičiuojamos kiekvieną dieną ir prirašomos kiekvieno mėnesio gale.

5. **Terminuoti indėliai.** Į šią sąskaitą priimami indėliai, kuriuos narys nori laikyti nuo 3 mėn. iki 5 metų. Palūkanų dydis už terminuotus indėlius priklauso nuo laikotarpio, kuriam jie yra įdedami. Jūs galite išimti prieš terminą, bet tuo atveju palūkanų nuostimis bus mažesnės.

6. **Garantuoti investavimo pažymėjimai (G.I.C.).** Už šią sąskaitą mokomos aukštesnės palūkanos negu už terminuotus indėlius, tačiau iš jos negalima pinigų išimti, kol nėra suėjęs terminas. Mokamos metinės palūkanos, tačiau galima gauti ir mėnesines.

7. **Registruotas pensijų taupymo planas (R.R.S.P.).** Į šią sąskaitą įdedami indėliai yra atleidžiami nuo pajamų mokesčio. Palūkanos apskaičiuojamos už kiekvieną dieną ir prirašomos du kartus per metus.

8. **Registruotas pensijų pajamų fondas (R.R.I.F.).** Į šią sąskaitą patartina pervesti santaupas iš R.R.S.P. prieš 71-ą

gimtadienį, nes sulaukus 71 metų jau negalima daugiau įdėti į R.R.S.P. Išimant iš šios sąskaitos mažesnius sumomis galima sutaupti pajamų mokesčių mokėjimą.

9. **Taupymo sąskaita pirmo namo pirkimui (OHOSP).** Yra duodamos valdžios lengvatos mokant pajamų mokesčius.

10. **Amerikos dolerių taupomoji sąskaita.** Palūkanos apskaičiuojamos kiekvieną dieną ir prirašomos mėnesio gale.

Kooperatyvas išduoda asmenines paskolas iki \$50,000. Šios paskolos iki \$15,000 turi gyvybės draudimą. Gyvybės drauda duodama nariams iki 70 metų amžiaus.

Nekilnojamo turto paskolos (mortgages) duodamos iki 75% turto vertės, bet jos dydis negali perviršyti \$200,000. Palūkanos už šias paskolas paprastai būna mažesnės negu vietinėse kanadiškose finansinėse institucijose.

Kiti patarnavimai: parduodamos tarptautinės pinigų perlaidos (money orders), keliautojų čekiai (travellers cheques), be jokio mokesčio galima sumokėti nuosavybės mokesčius, dujų, telefono, elektros ir vandens sąskaitas. Kooperatyvo vedėjas turi teisę patvirtinti narių parašus, prašant užsienio paso ir kitus dokumentus, kuriems reikalingas parašo patvirtinimas.

Indėlių saugumas

Per paskutiniuosius kelis metus dažnai girdime apie įvairių finansinių institucijų bankrotavimą, kur taupytojai praranda savo santaupas. Kai kas klausia, ar Priselimo kredito kooperatyvo taupytojai gali pasitikėti, kad jų santaupos yra saugios?

Per visus 30 metų kooperatyvas niekad nepadarė rizikingų nuostolingų investicijų ir kiekvienais metais subalansavo metines operacijas su pelnu, kuris buvo kaupiamas į atsargos kapitalą. Pagal valdžios reikalavimus kredito kooperatyvai privalo sukaupti atsargos kapitalą, kuris būtų nemažesnis 5% visų aktyvų. Mūsų kooperatyvo atsargos kapitalas 1987 m. pasiekė 5% nuo balanso, o šiuo metu siekia per 7%.

Be to, taupytojų santaupos, lygiai taip pat kaip bankuose, ar Trust bendrovėse yra apdraustos Ontario valdžios. Taigi saugumą užtikrina ne tik valdžios draudimas, bet ir atsargos kapitalas, kuris šiuo metu siekia – per 4 milijonus dol.

Jeigu dėl kokių nors priežasčių reikėtų kooperatyvą uždaryti, tai šį atsargos kapitalą nariai galėtų pasidalinti ir kiekvienam šerinkiniui šiandien tektų per \$1,200.

Taigi kooperatyve taupyti yra daug saugiau negu kokioje save reklamuojančiose finansinėse institucijose, kurių ne viena jau bankrotavo, nusinešdama taupytojų santaupas.

Lietuviškos veiklos rėmimas

Nors lietuviškos veiklos rėmimas nėra tiesioginė Priselimo parapijos kredito kooperatyvo sritis, tačiau kooperatyvo parama lietuviškai veiklai yra ypatingai didelė. Per 30 veiklos metų lietuviškos reikalams kooperatyvas paaukojo \$510,000. Per tą laiką piniginių paramos susilaukė švietimo institucijos, jaunimo organizacijos, klubai, meno ansambliai, tautinių šokių grupės, lietuvių parapijos, lietuviškoji spauda ir daugelis ki-

tų organizacijų bei vienetų, dirbančių lietuviškos kultūros bei lietuviškos išlaikymo darbą. Prieš Lietuvos nepriklausomybės atgavimą kooperatyvas rėmė visas organizacijas, padėjusias tautai atgauti laisvę ir nepriklausomybę. Didžiausia \$100,000 auksa buvo 1991 m. paskirta „Pagalba Lietuvai“ vajui. Yra paskirta \$50,000 Lietuvių slaugos namams. Kooperatyvas taip pat yra mecenatas \$1000 premijos, kurią kasmet Kanados lietuvių bendruomenė paskiria pasižymėjusiam Kanadoje lietuviui kultūrininkui-visuomenininkui.

Per tuos 30 metų kooperatyve dirbo ir dirba daug lietuvių studentų, kurie ne tik galėjo šiek tiek užsidirbti, bet ir įgavo praktikos. Kooperatyvo įnašas į lietuvių bendruomenę yra gana didelis, ir dabartinė padėtis rodo, kad jis auga, stiprės ir dar daugiau galės padėti lietuviškos reikalams.

Kooperatyvo ateitis

Paklaustas apie kooperatyvo ateitį valdybos pirmininkas dr. S. Čepas šitaip atsakė: „Reikia manyti, kad kooperatyvo ateitis yra gana ir daug žadanti. Nors dalis mūsų narių iškeliavo amžinybėn, bet vis atsiranda naujų narių, iš kurių nemaža yra jaunimo. Pusę valdomųjų veiksmų narių sudaro jaunieji. nedaug iš jaunučių narių šiuo metu taupo, nes beveik visi yra tik sukurę jaunus šeimas ir šiuo metu moka nuosavybės ir asmenines paskolas. Manau, kad kai išsimokės skolas ir jie, kaip ir jų tėvai, pradės taupyti senatvei“.

Kooperatyvo valdyba ir jos darbas

Kooperatyvo valdybos pirmininku nuo pat įsikūrimo dienos visus 30 metų buvo dr. S. Čepas. Paklaustas, koks buvo jo pagrindinis motyvas, kad vis sutiko kandidatuoti kadencijai pasibaigus, jis atsakė: „Sunku į šį klausimą atsakyti. Galbūt daugiausia įtakos turėjo kiti valdybos nariai, kurie, 3 metų kadencijai pasibaigus, prikalbėdavo mane vėl kandidatuoti sekančiai kadencijai. Atrodo, kad ir kooperatyvo nariai mano buvimu valdyboje buvo patenkinti, nes nė viena kartą metiniame susirinkime nepasūlė kito kandidato mane pakeisti“.

Kitas asmuo, kuris paskolų komisijoje išbuvo visus 30 metų, yra Aloyzas Kuolas. Dabartinis valdybos vicepirmininkas Jurgis Palys valdyboje išbuvo 29 metus.

Dabartinę valdybą sudaro: pirm. dr. S. Čepas, vicepirm. J. Palys, izd. Vaidotas Vaičiūnas, sekr. Eug. Girdauskas ir narys V. Bireta. Kooperatyvo vedėju nuo 1977 metų yra R. Underys.

Dr. S. Čepo paklausias ar prisimena kokius momentus, kada buvo sunkiausia vadovauti kooperatyvui. Ar per tuos 30 metų kooperatyvas pergyveno kokių nors krizių, kas liečia valdybą, tarnautojus ir finansines operacijas? Jis atsakė: „Ypatingai sunkių momentų niekad neturėjome. Galbūt buvo kiek sunkiau vadovauti veiklos pradžioje, pradedant operacijas, nes reikėjo viską išmokyti ir žiūrėti, kad nebūtų padaryta didesnių klaidų. Daug padėjo ne tik patarimai, bet ir konkrečių darbų visi valdybos ir komisijos nariai. Kas šeštadienį ir sekmadienį jie dirbo prie kasos langelio, o palūkanų prirašymo metu (kompiuterių dar nebuvo) per Naujus metus ir liepos 1 d. visi dirbdavome pamainomis palūkanas apskaičiuoti ir ranka įrašyti į kiekvieno nario sąskaitą. Finansinių sunkumų kooperatyvas niekad neturėjo. Net ir sunkiausiais visoms finansinėms institucijoms metais (1981-82) mūsų kooperatyvas nuostolių neturėjo ir knygas subalansavo su pelnu“.

Į paskutinį klausimą, kokiomis mintimis dar norėtumėt pasidalinti su kooperatyvo nariais 30 m. sukakties proga, dr. S. Čepas atsakė: „Pirmiausia noriu padėkoti visiems nariams už pasitikėjimą savu kooperatyvu. Ypatingai dėkoju tiems, kurie nebėgojo su savo santaupomis į kitas finansines institucijas, kartais siūlančias didesnes palūkanas. Daugiausia mūsų mokamos palūkanos taupyto-

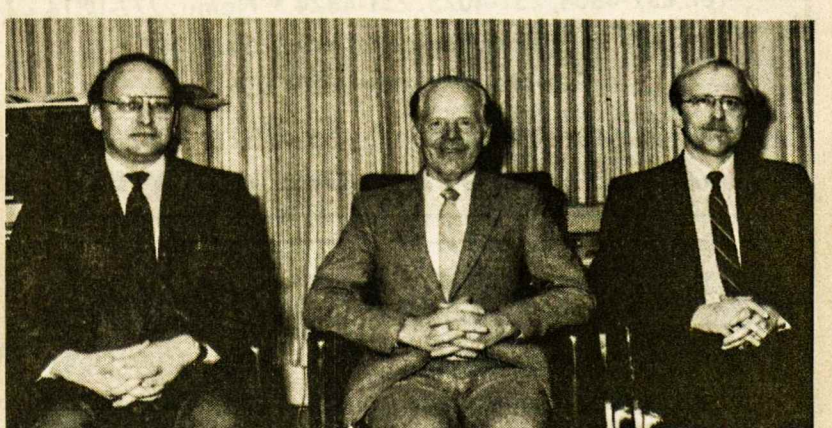
Pirmoji Priselimo parapijos kooperatyvo valdyba. Sėdi iš kairės: dr. S. ČEPAS – pirm., klebonas kun. PLACIDAS BARIUS, OFM, V. MATULAITIS – izd. Stovi: V. KOLYČIUS – vicepirm., L. MATUKAS – sekr., ir J. PETRAUSKAS – narys

Kooperatyvo vedėjas R. UNDERYS sako: „Esu patenkintas, galėdamas dirbti su lietuvišiais ir stengdamasis jiems patarnauti. Ypatingai vyresnio amžiaus žmonės ateina su visokiais reikalais ir čia sava kalba gali išsiaiškinti įvairius klausimus, liečiančius palikimus, investicijas ir pan. Dauguma jaunesniųjų teiraujasi apie paskolas. Mano pageidavimas, kad kooperatyvo nariai naudotųsi visais patarnavimais“ Nuotr. St. Dabkaus

Revizijos komisija. Iš kairės: D. KERSIENĖ, J. FREIMANAS, R. BUDNIKAS

Paskolų komisija. Iš kairės: A. NAUSEDAS, A. KUOLAS, R. KULIAVAS

Priselimo parapijos kredito kooperatyvas darbo valandomis. Kairėje tarnautojas A. GENYS Nuotr. St. Dabkaus

jams yra aukštesnės ar bent lygios su kitur mokamomis, be to, mūsų kooperatyvas teikia nariams įvairius patarnavimus, už kuriuos neima jokio mokesčio. Noriu patarti mūsų nariams nesusigundyti spekuliacinių investicijų, kur kartais yra siūlomos nepaprastai aukštos palūkanos. Gaile, bet ir mūsų lietuvių tarpe yra tokių, kurie, susigundę aukštomis palūkanomis, prarado ne tik palūkanas, bet ir investuotą kapitalą. Kviečiu visus lietuvius įsijungti į mūsų kooperatyvo narius ir skolintis bei taupyti tik savaime lietuviškame kooperatyve. Čia saugu ir patogiu, o ir visa mūsų lietuviškoji veikla kas metai iš mūsų gauna nemažą paramą, kurios negauname iš kitų, vietinių finansinių institucijų, nors gana daug lietu-

vių taupytojų ten laiko nemažai savo santaupų“, – baigė valdybos pirmininkas dr. S. Čepas.

Priselimo parapijos kredito kooperatyvo 30-ties metų svarbesni duomenys

Narių skaičius užaugo iki	\$3,406
Aktyvas-balansas pasiekė	\$53,351,758
Nariams išduota paskolų (asmeninių ir nekiln. turto)	\$166,822,597
Nariams išmokėta palūkanų ir dividendų	\$39,301,341
Nariai gavo draudos	\$434,305
Lietuviškomis organizacijoms paaukota	\$510,000
Atsargos kapitalas užaugo iki	\$4,119,220

P.S. Priselimo parapijos kredito kooperatyvo susirinkimo aprašymas sekančiame „TŽ“ numeryje.

Priselimo parapijos kredito kooperatyvo tarnautojai. Sėdi iš kairės: R. NORVAIŠAITĖ, R. PRAKAPAS, I. RENTEL. Stovi: A. GENYS, V. JONUŠIENĖ, R. UNDERYS – vedėjas, R. KIŠKŪNAITĖ, A. JANUSZKO ir G. SLABOŠEVIČIENĖ. Nuotraukoje trūksta – M. KUNCAITYTĖS ir D. TAMUTYTĖS

PRISIKĖLIMO
PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 College St., Toronto, Ontario M6H 1A8
Telefonai: (416) 532-3400 ir 532-3414

KASOS VALANDOS: Pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais – nuo 9.00 v. ryto iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais – nuo 9.00 v. ryto iki 8.00 v.v.; šeštadieniais – nuo 9.00 v. ryto iki 1.00 p.p.; sekmadieniais nuo 9 v. ryto iki 12.30 v.p.p. SKYRIUS ANAPILYJE: sekmadieniais nuo 9.30 v. ryto iki 1.00 v.p.p.

MOKA UŽ:	IMA UŽ:
90-179 d. term. ind. 5.00%	Asmeninės paskolas
180-364 d. term. ind. 5.25%	nuo 9.25%
1 metų term. indėlius 5.25%	Sutarties paskolas
2 metų term. indėlius 5.50%	nuo 9.25%
3 metų term. indėlius 5.50%	Nekiln. turto paskolas:
4 metų term. indėlius 5.50%	Su nekeičiamu nuosimčiu
5 metų term. indėlius 6.00%	1 metų 7.25%
1 metų GIC-mėn. palūk. 5.50%	2 metų 7.60%
1 metų GIC-met. palūk. 6.00%	3 metų 8.25%
2 metų GIC-met. palūk. 6.25%	Su keičiamu nuosimčiu
3 metų GIC-met. palūk. 6.50%	1, 2 ir 3 metų 7.00%
4 metų GIC-met. palūk. 6.75%	
5 metų GIC-met. palūk. 7.00%	
RRSP, RRIF ir OHOSP.... 4.00%	
RRSP ir RRIF-1 m. term. ind. 6.00%	
RRSP ir RRIF-2 m. term. ind. 6.50%	
RRSP ir RRIF-3 m. term. ind. 6.50%	
RRSP ir RRIF-4 m. term. ind. 6.75%	
RRSP ir RRIF-5 m. term. ind. 7.00%	
Taupomąją sąskaitą 3.50%	
Kasd. pal. taupymo sąsk. 3.00%	
Kasd. pal. čekių sąsk. iki...2.00%	
Amerikos dol. kasd. pal. taupymo sąsk. 2.25%	

Draudame asmenines paskolas iki \$50,000 ir mortgicijus iki 75% (kainoto turto vertės. Pardudame pinigines perlaides (money orders) ir kelionių čekius (traveler's cheques). Neiname mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas.

AKTYVAI per 54 milijonus dolerių

Mūsų tikslas – ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

PENSININKAMS PATARNAUJU JAU 10 METŲ.

Skambinkite tel. 232-9000

1 East Mall Crescent
Etobicoke, Ontario M9B 6G8
Res: 231-2839

ANTANAS GENYS

DRAUDA "ALL THE CHOICE IN THE WORLD"

MASKELL INSURANCE BROKERS LTD. (Savininkas Balys Maskeliūnas)

Tel. 251-4864, 251-4025, 251-4824 • Namų: 277-0814
2405 Lakeshore Boulevard West, Suite 403
Toronto, Ontario M8V 1C6

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA • 35 METŲ PATIRTIS
• ĮVAIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ •

MARGIS DRUG STORE

408 Roncesvalles Ave. Tel. 535-1944

PRIMA "ONTARIO DRUG BENEFIT" RECEPTUS.
Pensininkams 10% nuolaida nuo visko (išskyrus cigaretes)

NEMOKAMAS PRISTATYMAS Į NAMUS

MARGIS DRUG STORE turi "Lottario" loterijos skaitytuvą (kompiuterį)

NRS NATIONAL REAL ESTATE SERVICE

NRS WESTSIDE REALTY INC.

Jei norite pirkti ar parduoti namą, ar gauti informaciją, prašau man paskambinti. Prižaduo mielai ir sąžiningai patarnauti.

Lina Kuliavienė

2323 Bloor St. West nr. 218, Toronto, Ontario M6S 4W1
(Windermere – Bloor kampas)

Tel. (416) 767-9000 Fax (416) 767-0382

CANADA LOYAL INSURANCE CORPORATION
Greitas ir tikslus patarnavimas

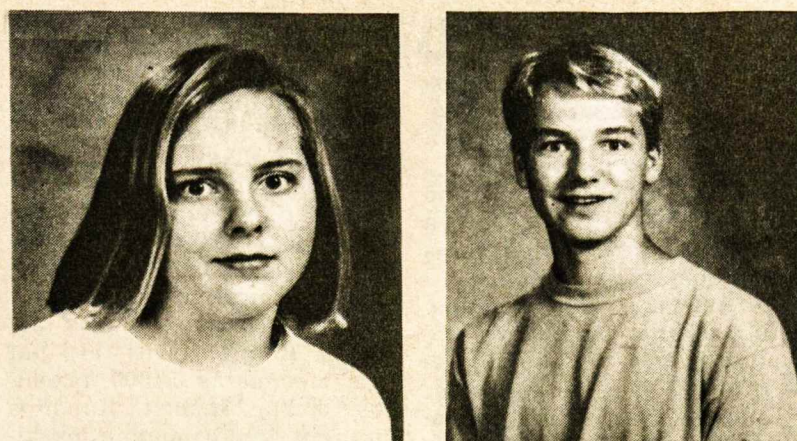
DRAUDA

gyvybės, automobilių, gaisro atveju, nuomininkų turto, verslo ir komercijos

Juozas Eimis Ramas

1270 Central Parkway West, Tel. 566-1866
Suite 608, Mississauga, namų 766-5857
Ontario L5C 4P4, Fax 566-1102

Klientų patogumui, susitarus, atvažiuoju į namus

Iškylus jaunesni plaukikai – brolis ir sesutė CANDICE SEPULYTE, 13 m. amžiaus ir SEAN SEPULIS – 15 m.

SPORTAS

Redaguoja SIGITAS KRAŠAUSKAS.
32 Pasadena Gardens, Toronto, Ontario, M6S 4R5.
telefonas (416) 766-5367

Brazauskas apie sportą...

Ištrauka iš Lino Linkevičiaus pokalbio su Algirdu Brazausku, dar prieš prezidentinius rinkimus, kuris buvo paskelbtas "Lietuvos sporto" 1993 m. vasario 6 d. laidoje.

A. Brazauskas: "Politiką galima būtų palyginti su ilgu nuotoliu bėgimu. Reikia apskaičiuoti jėgas visai distancijai – bėgti tolygiai, reikalui esant sportuoti, kai nadinga – šiek tiek atsilikti, tačiau visuomet galvoti apie tikslą, apie finišą. Politika nieko neverta, kai matosi tik procesas, veiksmas, tegul ir labai gražus, tačiau be jokio apčiuopiamo rezultato. ... Sąžiningas politikas visuomet turi galvoti apie pasekmes, apie tikslą, kurį nori pasiekti, turi planuoti, apskaičiuoti būsimą rezultatą – kaip sporte. ... Manęs agituoja už sportą ar aiškinti apie jo svarbą ir reikšmę tikrai nereikia. Aš puikiai suprantu, kad tai ne tik tautos sveikatos garantas, bet ir valstybės prestižo reikalas. Kai "Žalgiris" nugalėdavo CASK krepšinio aikštėje, mintyse švedavome daug didesnę pergalę. Sportas tuo metu buvo bene vienintelė legali nacionalinės saviraiškos priemonė, o ir dabar, būkime atviri, pasaulis žino apie Lietuvą žymiai daugiau, sekdamos Lietuvos olimpiečių startus, o ne diskusijas parlamente. ..."

(Algirdas Brazauskas, jaunystėje buvo Lietuvos lengvosios atletikos rinktinės nariu, boksavosi, slidinėjo, mėgo buriuoti. ... Red.)

Plaukimo horizontus...

Sean Sepulis, artėjantis į amžiaus 16-tuosius ir jo sesutė Candace 14-likmetė, yra pasireiškę kaip geri plaukikai. Pasiekiami rezultatai teikia vilties, kad iš jų išaugs rimti plaukimo sporto atstovai. Sean pradėjo plaukti 1984 m. Metais vėliau įsijungė ir sesutė Candace. Abu priklauso Etobicoke "Swim Club". Nuo 1989 m. abu jaunuoliai priklauso "Guelph Marlins Swim Club".

Pereitą vasarą Sean Sepulis, jauniausias "Marlins" klubo narys kvalifikavosi vyrų klasėje 100 m distancijoje nugar. Netrukus 200 m nugarą atstume pagerino kvalifikavimuisi standartinį laiką penkiomis sekundėmis ir laimėjo aukso medalį. 1992 m. gruodžio mėn., "Guelph Invitational" plaukimo pirmenybėse Sean laimėjo šešis aukso medalius jauniui, 15 ir daugiau amžiaus klasėse, laisvu ir peteliškio plaukimo stiliume. Aplamai, jo geriausias pasiektas laikas laisvo stiliaus plaukime: 50 m – 24.45, 100 m – 53.49, (50 m laisvu stiliumi R. Mažuolis nuplaukė per 22.47 sec ir pagerinęs Lietuvos rekordą. Barcelonoje toks rezultatas būtų užtikrinęs ketvirtąją vietą. 100 m laisvu stiliumi Mažuolis nuplaukė per 50.4 sec), 200 m – 2:06, 400 m – 4:29, 1500 m – 18:37. Nugarą: 100 m – 58:66, 200 m – 2:06.41, ir t.t. 1992, 15 – 17 metų amžiaus grupėje, Kanados mastu: 50 m laisvu stiliumi 16-tas, o 100 m nugarą 10-tas. Sean Sepulis yra Ontario plaukimo rinktinės narys.

Candace Sepulyte, Sean sesutė, aktyviai dalyvauja savo amžiaus grupės varžybose. Dalyvauja įvairiose plaukimo stiliuose. Mėgstamiausias jos yra laisvo stiliaus plaukimas ir geriausi pasiekimai: 50 m – 31.9, 100 m – 1:09.9, 200 m – 2:34, 400 m – 5:18.29, 800 m – 10:41.09. Linkėtina sėkmės jauniems plaukikams. Sean ir Candace tėvelis Jonas Sepulis buvo aktyvus "Vyčio" krepšininkas. Sig.K.

ŠALFASS slidinėjimo pirmenybės

Toronto "Jungties" ir Klivlando "Žaibo" sporto klubai bendromis jėgomis surengė 1993-ųjų Šiaurės Ame-

rikos lietuvių slidinėjimo pirmenybes, kurios vyko vasario 27 d. Holiday Valley, NY valstijoje. "Jungties" pastangomis atvyko gausūs būrys ir gerų slidininkų iš Kanados. Kaip tik šiose pirmenybėse išryškėjo puikius jų prieauglis. "Žaibas" rūpinosi informacija, techninių varžybų pravedimu ir slidininkų globa. Suvažiavo jų iš Kanados, Lietuvos, Australijos ir JAV-bių tolimiesių vietovių, kaip Kalifornijos, Floridos. Australietį Jurgį Liutiką lydėjo nesėkmė. Susižeidęs keli, negalėjo net į starto vartus stoti. Pirmenybėse iš viso dalyvavo 67 slidininkai, vyrų, moterų ir jaunimo klasėse. Jauniausias dalyvis buvo kanadietis Stasys Pacevičius, 4 metų amžiaus.

Oras buvo labai palankus. Pirmenybės vyko stačiame "Edelweiss" kalno šlaite, paženklintame juoda spalva (Black Diamond). Vartai buvo sustatyti lengvom kombinacijom, sklandžiam, ritmiškam nusileidimui. Didysis slalomas buvo 900 pėdų ilgio ir turėjo 22 vartus, o slalomas 450 pėdų su 21.

Pirmenybėse pranašumu žibėjo Diana Jonkutė iš Vilniaus. Romas Stankevičius, vienas iš geriausiųjų Lietuvoje, surado sau konkurentą Darių Steponavičių iš Klivlando. Romas didžiojo slalomo nusileidime buvo pirmasis, tačiau slalome turėjo nusileisti mūsų Dariui iš Klivlando.

Šių pirmenybių vyriausias vadovas – Darius Steponavičius. Jos užbaigtos užkandžiais, laimėtojų pristatymu bei dovanyl įteikimu. Kanadietiš autobusui išvežus apie 6 val. vakaro atgal į namus, likusių dalyvių dalis buvo pakviesta vakaronei ir svečiųjų šeiminkų Gidonės ir Kestutio Steponaičių namus, esančius slalomo papėdėje. Buvo vaišinta, svarstyta ir speliota, kur įvyks sekančios pirmenybės. ... Kanadoje? Kalifornijoje? Floridoje. ... ar kur kitur. ... V.C.

Pasekmės – Didysis slalomas. (17-34 amžiaus grupė). Moterys: 1 v. Renata Stankevičiūtė – 39.54 (N.Y. Ont.), 2 v. Ona Šileikaitė – 50.81 (Tor). Vyrų: 1 v. M. Ažuolas – 37.13 (Tor.), 2 v. Petras Taraska – 37.66 (Klivl), 3 v. Romas Biskys – 37.88 (Tor).

(35-44 am. gr.). Moterys: 1 v. Rūta Pacevičienė – 47.66 (Etob), 2 v. Sharon Akelaitienė – 47.77 (Etob), 3 v. Virginia Puzerienė – 55.26 (Tor). Vyrų: 1 v. Rimas Kuliavas – 37.17 (Tor), 2 v. Antanas Pacevičius – 37.47 (Acton, Ont), 3 v. Algis Mainelis – 38.91 (Klivl).

(45-64 am. gr.). Moterys: 1 v. Dalia Staškevičiūtė – 44.70 (N.Y. Ont.), 2 v. Regina Šileikienė – 65.37 (Tor). Vyrų: 1 v. Algis Juodikis – 34.04 (Los-A.), 2 v. Vaidotas Kvedaras – 41.31 (Hamil), 3 v. Romas Staškevičius – 41.97 (N.Y. Ont).

(65 ir aukščiau). Vyrų: 1 v. Vytenis Čiurlionis – 39.56 (Klivl), 2 v. Algirdas Nakas – 41.78 (Fla).

(Moterų elitai). 1 v. Diana Jonkutė – 34.87 ir 34.39 (Vilnius), 2 v. Indrė Freimanaitė – 43.88 ir 41.49 (Tor). (Vyrų elitai). 1 v. Romas Stankevičius – 33.23 ir 30.93 (Vilnius), 2 v. Darius Steponavičius – 32.32 ir 32.44 (Klivl), 3 v. Darius Viskontas – 33.48 ir 34.17 (Tor).

Slalomas. (17-34 am. gr.). Moterys: 1 v. Renata Stankevičiūtė – 28.82 (N.Y. Ont.), Vyrų: 1 v. Petras Taraska – 27.24 (Klivl), 2 v. Viktoras Šimkus – 28.60 (Tor), 3 v. Gailius Vaidila – 31.75 (Tor).

(35-44 am. gr.). Moterys: 1 v. Sharon Akelaitienė – 37.80 (Etob), 2 v. Virginia Puzerienė – 38.78 (Tor). Vyrų: 1 v. Rimas Kuliavas – 27.27 (Tor), 2 v. Algis Mainelis – 28.67 (Klivl), 3 v. Albinas Puzeris – 29.60 (Tor).

(45-64 am. gr.). Moterys: 1 v. Dalia Staškevičienė – 32.57 (N.Y. Ont). Vyrų: 1 v. Algis Juodikis – 23.86 (Los

A.), 2 v. Romas Staškevičius – 30.28 (N.Y. Ont.), 3 v. Vaidotas Kvedaras – 30.74 (Hamil).

(65 ir aukščiau). Vyrų: 1 v. Algirdas Nakas – 28.23 (Fla), 2 v. Vytenis Čiurlionis – 28.86 (Klivl).

(Moterų elitai). 1 v. Diana Jonkutė – 22.22 ir 22.66 (Vilnius), 2 v. Gailė Jonytė – 26.67 ir 27.07 (Tor), 3 v. Indrė Freimanaitė – 33.16 ir 34.66 (Tor).

(Vyrų elitai). 1 v. Darius Steponavičius – 21.58 ir 21.58 (Klivl), 2 v. Darius Viskontas – 23.75 ir 23.39 (Tor), 3 v. Romas Stankevičius – 35.95 ir 21.06 (Vilnius).

Jaunimo klasių rezultatai bus paskelbti vėliau.

Golfininkų susirinkimas

Toronto lietuvių golfo klubo metinis narių susirinkimas įvyks š.m. kovo 31 d. Prisikėlimo parapijos muzikos studijoje. Programoje praejusio sezono veiklos apžvalga, 1993-ųjų sezono varžybų kalendoriaus pristatymas ir kiti svarbūs reikalai. Pradžią 7.30 v.v. Narius ir svečius prašome dalyvauti.

Andrius Zaleskis, klubo p-kas

Ateitininkų žinios

Toronto jaunučiai ateitininkai vasario 28 d. kartu su Hamiltono jaunučių būriu labai smagiai praleido laiką McMichael galerijoje, Kleinberge. Atvyko tryliką vaikų, kuriuos galerijos palydovės dviem grupėm vedžiojo po sales ir aiškino apie įvairius Kanados dailininkus, Inuit skulptorius bei jų naudojamas medžiagas, techniką ir simboliką. Kartu papietavę, vaikai turėjo progos jaukioje aplinkoje sukurti ir savo darbėlį – žiemos vaizdą. Atvykę tėvai, taip pat gerėjosi ne tik įdomiais rodiniais, bet ir saulėta diena bei puikia galerijos aplinka.

Del pavasario atostogų kovo mėnesį susirinkimų nebus. Balandžio 3 d., šeštadienį, 1 v.p.p., Vaikų namuose (pas sesėles) bus ateitininkų priešvėlykinių susikaniimas, į kurį kviečiami visi ateitininkai – teveliai, sėndraugiai, studentai, moksleiviai ir jaunučiai. Retai visi susirenkame – nepagailėkite laiko praleisti valandėlę kartu, bendrauti ateitininkų šeimoje! RSJ

Skautų veikla

• Kovo 23 d., 7.30 v.v., skautininkų-kubų bendra sueiga Prisikėlimo parapijos Parodų salėje. Kalbės svečias iš Lietuvos mons. K. Vasiliauskas. Dalyvausime visi-sos.

• Gerojo darbo šalpos fondas jau įpusėjo, tačiau dar neužbaigtas. Galintys prie jo prisidėti prašomi skambinti j.s. A. Emapke-riui tel. 622-5142.

• Giliuok-liepsnelių draugininkei Danai ir sk. vyčiui draugininkui Petriui Petrauskas, gandrais atnešė didelę dovaną – paukštytę. Tūntai sveikina, linki džiaugsmo ir laimės.

• "Rambyno" tuntas Toronto, vadovaujamas s. A. Senkaus, turi 88-ius skautus įvairaus amžiaus. Draugovių sueigos vyksta kas antrą šeštadienį po pamokų Maironio mokyklos patalpose. M.

• Kovo 7 d. vyko tradicinė Kazuko mugė, kurią surengė "Rambyno" ir "Satrijos" tūntai bei tėvų komitetas. Esant gražiam orui, mugė Prisikėlimo parapijoje pritraukė daug žmonių, o rengėjai jau 9-tą v. buvo pilnai pasirušė. Visuose draugovių paviljonuose gražiai išdėstyta įvairių pyragų, rieštainių bei kitų skanėstų, lemondų, kavos; taip pat patėjų pagamintų įvairių rankdarbių; "Birutės" draugovės tautinės juostos, leles, kilimėliai; tiekimo skyr. gausūs skautiškom uniformom reikmenys, o skautininkų-kubų laimikų stalas turtinga loterija, kurios gautas pelnas skiriamas Lietuvos skautams-tėms. Besigrožint štai ir švilpukas – 9.45 v. atidarymas, tyla, dėmesys! Kanados rajono vadeivė s. A. Sapienė atrišo mazgą. Mugė atidaryta. Po to visos draugovės atėjo iškaluysti Mišių. Jas atnašavo s. kun. Augustinas Simanavičius, OFM, kun. Eugenijus Jurgutis, OFM, ir kun. Liudas Januška, OFM. Skaitymus atliko ps. J. Neimaniene, giedodjo dainos vienetas "Sutartinė", vargonais palydint m. D. Radtkai. Pamokslė s. kun. A. Simanavičius, OFM, visus kvietė aplankyti mugę ir paremti skautišką veiklą, taip pat skaniai papietauti. Pasiūmė visi sugrįžti į savus paviljonus aptarnauti svečių. Grojo "Gintaro" ansamblio penketukas: G. Karasiejus, R. Milkiene, T. Pabrėža, V. Ramanauskas ir smuikininkas A. Stulgys. Nuotai-ka buvo puiki ir atradė tikras turgus, kaip ir sostinėje Vilniuje. Mugė pavyko puikiai. Viskas buvo išparduota, šeiminkams net maisto pritrūko. Rengėjai džiaugėsi gerais mugės rezultatais. Nenusiminė per daug ir tūntininkai, nes jiems pietų nebeliko, o dar reikėjo posėdžiauti ir planuoti mugę kitais metais.

Ateinantis didesnis renginys Šv. Jurgio šventės balandžio 25 d. Anapilio salėje ir Lietuvos kankinių šventovėje. M.

• Ar jau parėmė Kanados lietuvių kultūros muziejų?

PARAMA LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS **40**

MOKA:

5.00% už 90 dienų term. indėlius
5.00% už 6 mėnesių term. indėlius
5.25% už 1 m. term. indėlius
5.25% už 2 m. term. indėlius
5.50% už 3 m. term. indėlius
5.50% už 4 m. term. indėlius
6.00% už 5 m. term. indėlius
5.50% už 1 m. GIC mėn. palūk.
6.00% už 1 m. GIC invest. pažym.
6.25% už 2 m. GIC invest. pažym.
6.50% už 3 m. GIC invest. pažym.
6.75% už 4 m. GIC invest. pažym.
7.00% už 5 m. GIC invest. pažym.
4.00% už RRSP ir RRIF ind. (variable rate)
6.00% už RRSP ir RRIF 1 m. term. ind.
6.25% už RRSP ir RRIF 2 m. term. ind.
6.50% už RRSP ir RRIF 3 m. term. ind.
6.75% už RRSP ir RRIF 4 m. term. ind.
7.00% už RRSP ir RRIF 5 m. term. ind.
4.00% už OHOSP (variable rate)
3.50% už taupymo sąsk. (gyvybės drauda)
3.00% kasd. pal. sąsk. virš 10.000
2.00% už kasd. pal. čekių sąsk.
2.25% už Amerikos dol. kasd. pal. sąsk. (US dol. Sav. Acc.)

IMA:

už asmenines paskolas nuo 9.25%
už nekilnojamo turto paskolas (mortgages): su nekeičiamu nuosimčiu

1 metų 7.25%
2 metų 7.60%
3 metų 8.25%
(fixed rate)

su keičiamu nuosimčiu

1, 2 ar 3 metų 7.00%
(variable rate)

Asmeninės paskolas duodame iki \$65,000 ir mortgicijus iki 75% (kainoto turto. Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antreji mortgicijai.

Nuosimčiai gali pasikeisti savaitės eigoje.

AKTYVAI per 96 milijonus dolerių

Kredito kortelė

Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydys, bet nedaugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$30,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. Gaunama pinigines perlaides. Kelionių čekiai (American Express, Thomas Cook mastercard cheques). Kelionių drauda nariams ir svečiams iš kitų kraštų. (The Co-operators & Blue Cross). Nekilnojamo turto paskolų (mortgage) drauda. (Cumis & The Co-operators).

KASOS VALANDOS:

- Pirmad., antr. ir trečiad. nuo 9 v.r.-3.30 v.p.p.
- Ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9 v.r.-8 v.v.
- Šeštadieniais nuo 9 v.r.-1 v.p.p.

BŪSTINĖ: Lietuvių namai –

1573 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 1A6

Telefonas 532-1149

STEPHAN'S FURS 406 Roncesvalles Ave.
2239 Bloor Street West. Telefonas 536-5936 ir
Telefonas 762-7775
Parduodami kailiniai apsiaustai ir įvairaus kailio kepurės.
Priimami užsakymai. Daromi pataisymai bei persiuvimai.

KINGSWAY NATIONAL REAL ESTATE LTD.

1614 Bloor St. W., Toronto, M6P 1A7 (Arti Toronto Lietuvių namų)

PERKANT – PARDUODANT NAMA VISADA JUMS SAŽINGAI IR DRAUGIŠKAI

STASYS JOKUBAITIS.

Telefonai 535-2331 arba 537-2869

BVL ELECTRICAL ENGINEERING Licence E-2392

Taisau senas ir įvedu naujas:

- ELEKTROS INSTALIJACIJAS
- VĖSINIMO SISTEMAS
- ŠALDYTUVUS
- SKALBIMO MAŠINAS
- ELEKTRINES PLYTELES
- DŽIOVINTUVUS
- KITUS BUITINIUS ĮRENGIMUS

Skambinti Vytui tel. 236-9071 arba (page) 237-2121, Toronto.
Greitas – sąžiningas – pigus patarnavimas. Visi darbai garantuoti pagal susitarimą.

BALTIC CONSTRUCTION

Namų įrengimai ir pataisymai:

- atnaujinimas, remontas ir nauja statyba gyvenamųjų namų, parduotuvių, restoranų, įstaigų ir vasarnamių
- staliaus darbai
- vidaus sienų įdėjimas
- dažymas
- elektros įvedimai
- vandentiekio sistemos įvedimas
- stogai
- įvairūs cemento darbai
- kiemų sutvarkymas
- prieklauskos
- garažai
- tvoros
- medžių pjovimas
- virtuvės, vonios remontas ir apdaila
- rūšių įrengimas
- šildymo ir vėsinimo sistemų įvedimas
- plytelių įdėjimas
- pataisymai ir prietaikymai pagal invalidų ir senelių poreikius.

16 metų patirtis

Nemokamas įkainavimas **Pensininkams nuolaida**

Skambinti Pauliui Stanevičiui tel. (416) 604-1871 Toronto.
Wasaga Beach/Stayner tel. (705) 428-6502.

LEDAS REFRIGERATION

Taisau ir prijungiu visų rūšių rezidencinius bei komercinius reikmenis:

- Šaldytuvus
- Elektrines voryklas (krosnis)
- Skalavimo mašinas, džiovintuvus
- Indų plovimo mašinas

Atlieku įvairius vandentiekio sistemos (plumbing) darbus, įrengiu vonias, šildymo ir šildymo sistemas.

Skambinti R. Jareckui

tel. 767-8711 Toronte

(Nemokamas atvažiavimas ir įkainavimas.)

KRILAND MARINE

Mūsų įstaigos: Mississauga
Holland Landing
Barrie

Nauji ir naudoti laivai – motoriniai ir buriniai nuo 10 iki 50 pėdų

Mercury ir Yamaha motorai

Leiskite man padėti surasti jums laivą pagal jūsų poreikius

Galiu padėti jums parduoti laivą

Lietuvių kalba patarnauja
Petras Petrauskas tel. (416) 891-2222
nr. 1 Port St. E., Mississauga, Ont. L5G 4N1

Kanados įvykiai

(Atkelta iš 1-mo psl.)
gamybą, atleisti 4.500 tarnau-
tojų iš turimų 28.000.

Sparčiai padidėjusi Ontario deficitų atnešta skola verčia finansų ministrį F. Laughreną ieškoti kitų pajamų šaltinių. Lengviausia būtų padidinti provincinius pajamų ir prekybos mokesčius. Tačiau dėl jų padidinio būtų susilaikta neišvengiamų protesto balsų. Praėjusią savaitę Ontario premjero Bob Rae NDP socialistų vyriausybė svarstė specialaus mokesčio įvedimą turtui ir palikimams. Šį klausimą jau ilgokai tiria specialus komitetas, o dabar juo su-

sidomėjo ir finansų ministras F. Laughrenas.
Sumanymas atrodė viliojantis, NDP socialistų dažnai žadėtas rinkėjams. Ontario gyventojams, kurių metinės pajamos prašoka pusę milijono dolerių, būtų įvestas 1% turto mokestis. Jis paliestų 15% Ontario provincijoje gyvenančių šeimų ir atneštų apie penkis bilijonus dolerių valdžios iždai. Palikimams, kurie yra verti daugiau kaip pusę milijono dolerių, galėtų būti įvestas 30% mokestis. Valdžios išdan jis atneštų porą bilijonų dolerių. Vis dėlto premjero Bob Rae vyriausybė šio gundančio sumanymo atsisakė. Mat tokių specialių mokesčių savo gyventojams neturi nė viena Kanados provincija. Jų įvedimas Ontario provincijoje turtuolių kapitalą nukreiptų į kitas provincijas.

Politinio smūgio NDP socialistams gali tapti prasidedantis didžiųjų darbo unių nusivylimas premjero Bob Rae vyriausybėje. Kanadoj yra didelė ir stipri automobilių gamintojų unija. Dalis "General Motors" darbininkų nubalsavo sustabdyti finansinę unijos paramą Ontario NDP socialistams ir jų premjerui Bob Rae. Neišsamiu balsavimu buvo pradėtos pastangos nutraukti šios unijos metinę 50.000 dolerių paramą Ontario NDP socialistų partijai.

Šiuo reikalu grasinama praveisti išsamesnį visų unijos narių balsavimą. Mat pasigirsta vis aštresnių priekaištų Ontario NDP socialistų partijai ir jos pirmajai vyriausybei šioje provincijoje. Esą ji, atėjusi vyriausybė, jau užmiršo unijos narių poreikius, didesnę dėmesį skirdama ne darbininkams, o darbdaviams.

V.Kst.

Suomijos "Fin Air" orinio susisiekimo bendrovė 1993 m. vasario 24 d. Toronte surengė priėmimą įvairių tautybių bei kelionių biurų atstovams. Jame aptarti tiesioginiai skrydžiai į Lietuvą. Nuotraukoje priėmimo dalyvavusios gintarietės – AURELIJA KARASIEJŪTĖ, JŪRATĖ GAIZUTYTĖ ir viešnia iš Lietuvos kanklininkė DAIVA ČIČINSKIENĖ

TORONTONT

Latvija centre, kovo 3 d. vakare, Gabija Petruskienė, Latvijos bendruomenės kvietimu, skaitė paskaitą ir atskatinėjo į gausius klausimus apie rinkimus Lietuvoje. Latvijoje rinkimai į Seimą vyks birželio mėnesį. Latvijos išeivijos bendruomenėje jaučiamas didelis dėmesys rinkimams, vykdoma balsuotojų registracija jau dabar, ruošiamasi atsakingai balsuoti, pasiinformuojant įvairiomis paskaitomis, simpoziumais. Vakaronių metu kas savaitę rodomi išrašai iš Latvijos televizijos. Latvijoje numatomos panašios priešrinkiminės sąlygos kaip buvo Lietuvoje: spauda, televizija bei radijas beveik išskirtinai vienos partijos įtakoje; didesnis dešiniųjų jėgų susiskaldymas, nei buvo Lietuvoje. K.

Minėjimas "Vilniaus" rūmuose

Toronto lietuvių pensininkų klubo Vasario 16-sios šventė įvyko vasario 16 d. Nors buvo blogas oras, bet salėje visi paruošti stalai buvo užpildyti dalyviais. T. Kobelskienė Toronto pensininkų klubo renginių vadovė atidarė minėjimą ir paprašė dainininkių būrelį sudainuoti "Lietuvą brangi". A. Biške-

vičienė jautrių eilėraščių deklamavimu nukėlė dalyvius į Lietuvą.

Dainų būrelis dar ir daugiau padainavo liaudies dainų. O Juodišienė paskaičius išpūdingai kun. Ylos sukurtą maldelę, dalyviams pasisotinus garuojančiu kugeliu, pyragu ir kava, T. Kobelskienė pakvietė H. Stepaitį paskaitai, kuris savo kalboje apibūdino Lietuvos padėtį visais etapais pradedant 1918 metais ir baigiant 1990 m. kovo 11-tąja, o taip pat ir šiais metais, Lietuvos prezidento rinkimais. Salėje sutirštėjo slegianti nuotaika: ar neparklups ir vėl mūsų didvyrių atgavinta Lietuva? Telioka prisiminti katedroje Vasario 16-sios pamaldose, vysk. P. Baltakio, OFM, pamokslą pasiūlytą mintį: "Ką beišrinkti Lietuvoje prezidentu – melskimės, kad jis garbingai vadovautų nepriklausomai Lietuvai". Po dar dviejų A. Biškevičienės deklamacijų minėjimas baigtas Tautos himnu.

Šios Lietuvos deimantinės nepriklausomybės sukakties proga taip pat norėčiau priminti mūsų seneliams, kad nesivaržytų prabilti į vaikučius lietuviškai. Tebūnie mūsų pareiga pamokyti juos nors keletą lietuviškų žodžių, o gal išmokyti ir dainelę. Brangios dovanos vaikiškiams Kalėdų ar gimtadienių progomis yra lengvai užmiršamos. Išmokyti lietuviški žodžiai, posakiai liks jų pasamonėje visam gyvenimui. Kanadoje užaugęs jaunimas domisi savo šaknimis, jų neslėps, bet didžiulios.

L. Šileikienė

PADEKA

Kaip graži akimirka prabėgo 8 savaitės Kanadoje. Atsisveikindama norėčiau padėkoti Kanados lietuvių krašto valdybos kultūros komisijai už pakvietimą. Daliai Viskontienei ir R. ir J. Karasiejams už suteiktas puikias darbo ir gyvenimo sąlygas, kūrybinį bendradarbiavimą.

Ačiū visiems, kurių globą ir artumą jaučiau per visą viešnagę. Tik šių nuostabių žmonių pagalba aš tiek daug pamačiau, sužinojau, pasisėmiau dvasinio peno. Tai G. ir R. Paulioniai, R. ir M. Slapšiai, I. Pivoriūtė, F. ir V. Skrinkskai, M. ir G. Skrinkskai, B. ir T. Stanuliai, V. ir T. Pabrėžos, N. Benotienė, E. Firavičienė iš Toronto, R. ir J. Piečičiai bei J. ir P. Adamoniai iš Montrealio, R. ir R. Kličiai iš Otavos, D. Chainauskienė iš Londono.

Labai dėkinga dr. Angelei Kazlauskienei už stomatologinę pagalbą.

Išvykdamas noriu palinkėti visiems Kanados lietuvių kultūros puoselėtojams kūrybinės sėkmės, kantrybės ir energijos jų nepaprastai sunkiam ir atsakingam darbe.

Ačiū kanklininkėms už dėmesį ir kantrybę. Džiaugiuosi, kad buvau reikalinga.

Daiva Čičinskiene, kanklininkė iš Vilniaus

Paieškojimas

Gedvilas Ignas, Juozo, gimęs 1918 m., į Kanadą atvyko 1944-45 m. Dirbo jūreivių laive. Po vieno laiško ryšys nutrūko. Ieško brolis su dukra, gyvenantys Palangoje. Pats ar žinantys apie jį prašome rašyti šiuo adresu: V. Katz, 4215-15A Street S. W., Calgary, Alberta, T2T 4E1.

Paremkite "Teviškės žiburių" auką, rėmėjo ar garbės prenumerata, testamentiniu palikimu. Iš anksto dėkingi –

"TŽ" leidėjai

Dovanokite giminėms Lietuvoje šilumą ir saugumą

ŠILUMINĖS MIKROKROSNELĖS \$99.00

Namų, automobilių, asmens saugos aliarų sistemos nuo \$49. Užsakius su pristatymu į namus, pristatome per kelias dienas. Užsakymus priimame tel. (416) 533-8443. Adresu: FAX: (416) 533-6279 1605 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A6 AUDRA TRAVEL CORPORATION

Toronto lietuvių pensininkų klubo narių METINIS SUSIRINKIMAS

šaukiamas 1993 m. balandžio 6, antradienį, 1 v.p.p., "Vilnius Manor" pensininkų namuose, III aukšte, 1700 Bloor St. W., Toronto, Ontario

DARBOTVARKĖ:

1. Susirinkimo atidarymas
2. Prezidiumo sudarymas:
 - a) susirinkimo pirmininko ir sekretorių,
 - b) mandatų, nominacijų ir balsų skaičiavimo komisijų
3. Praeitų metų susirinkimo protokolo skaitymas ir priėmimas
4. Pranešimai: a) valdybos pirmininko, b) iždininko, c) revizijos komisijos, d) revizoriaus (auditor)
5. Diskusijos dėl pranešimų
6. 1992 m. apyskaitų tvirtinimas
7. Revizoriaus (auditor) tvirtinimas 1993 metams
8. Rinkimai: 3 narių į valdybą, 1 nario į revizijos komisiją
9. Einamieji reikalai
10. Susirinkimo uždarymas

Nesusiurinkus kvorumui nustatytu laiku, susirinkimas įvyks po pusės valandos, kuris bus teisėtas nežiūrint dalyvaujančių narių skaičiaus.

VALDYBA

AUDRA Travel CORPORATION
15 METŲ SUKAKT!
ŠVENČIANTIS VIENINTELIS KANADOJE LIETUVIŠKAS PROFESIONALUS KELIONIŲ BIURAS
KVIEČIA KELIAUTI KARTU!

KELIONĖS Į VILNIŲ,
Ryga, Taliną, Kijeva
Balandžio 20, 27 Liepos 6, 7, 20, 21, 27, 28 Spalio 5, 19
Gegužės 11, 18, 19, 25, 28 Rugpjūčio 10, 11, 24, 25 Lapkričio 23
Birželio 8, 9, 22, 23 Rugsėjo 1, 7, 21 Gruodžio 21
Grįžimas pagal pageidavimą. Skiridami patogiomis oro linijomis.
Kaina vasaros sezonui nuo \$899.00.

Papiginta kaina giminėms iš Lietuvos tik \$799.00.
Išskrenda iš Vilniaus trečiadienį birželio 23, 30 arba liepos 7.
Grįžta į Vilnių rugpjūčio 24, 31 arba rugsėjo 7.
Vietų skaičius labai ribotas. Užsakykite vietas dabar!

Mūsų biure Jūs galite užsakyti:
• Iškvietimus bei keliones giminėms atvykti į Kanadą.
• Sveikatos ir kelionių draudimus.
• Persiųsti pinigų ir vaistų giminėms.
• Keliones lėktuvais bei traukiniais.
• Keliones pramoginiams laivams.
• Keliones į Floridą ir kitus šiltus kraštus.
• Keliones į sveikatingumą sanatorijas.
VISAIS ŠIAIS KLAUSIMAIS SKAMBINKITE:
Tel. (416) 533-8443, FAX (416) 533-6279
1605 Bloor St. W., Toronto, Ontario M6P 1A6, Canada

CLIA Cruise Lines International Association
IATA
GIANTS TRAVEL LTD.
Kelionių verslo registracijos nr. 2559030 (retail)
nr. 2475066 (wholesale)

Teviškės žiburiai • 1993. III. 16 – Nr. 11 (2246) • psl. 11

Dantų gydytoja Gintarė Sungailienė, D.S., D.D.S.

39 Dundas Street East, Suite 201, Mississauga, Ontario L5A 1V9 **Telefonas: 276-8863**
Taip pat gydytoja priima pacientus ketvirtadieniais.
1588 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A7 (Priešais Lietuvių namus) **Telefonas: 530-1070**

Dantų gydytojai

Dr. J. E. BIRGIOLAS, D.D.S.

Dr. S. DUBICKAS, D.D.S.

Dr. R. KARKA, D.D.S. M.S. Dip. Orth. (Orthodontist)

2373 Bloor Street West **Telefonas 763-5677**
(Prie Jane St.)

Advokatas

VICTOR E. RUDINSKAS, B. Eng., M. Eng., B.C.L., LL.B., M.B.A.

15 John St., Suite 2 **Tel. 240-0594**
Weston, Ontario M9N 1J2 (24 valandas)
(arti Lawrence ir Weston Rd.) **FAX 248-5922**

Advokatas

PETRAS K. ŠIMONĖLIS B.A. M.L.S. LL.B.

perėmė a.a.advokato Algio Puterio bylas ir testamentus

3425 Dundas St. W., Suite 200 **Telefonas**
prie Windermere Ave. (staigos (416) 763-3362
Toronto, Ontario M6S 2S4

Advokatas

ALGIS S. PACEVIČIUS, B.Sc., LL.B.

2 Jane St., Suite 500 **Telefonai:**
Bloor ir Jane gatvių kampas (staigos (416) 762-7393
Toronto, Ontario M6S 4W3 namų 233-0303

NAUJA LIETUVIŠKA SPAUSTUVĖ

Renkame tekstus lietuviškai ir angliškai. Spausdiname: raštinės reikmenis (laiškus, vokus, vizitines korteles); bekalkinio (carbonless) popieriaus blankus; lankstinukus ir reklaminius lapelius (flyers); knygas, kalendorius; vestuvinius ir kitus kvietimus; koncertams biilietus ir programas. Susitarus užsakymus paimame ir pristatome. Prienamos kainos. Lietuviams nuolaida.

RE/MAX Above the Crowd! **Juozas (Joseph) NORKUS** namų pirkimo ir pardavimo atstovas, patarnauja lietuvių kalba.
Nemokamas namų įvertinimas.
RE/MAX West Realty Inc.
1678 Bloor Street West
Toronto, Ontario M6P 1A9
Phone: (416) 769-1616

Century 21 **DRESHER Ltd.**
Real Estate
Member Broker
Tel. 233-3334 **FAX 233-0285**

3830B Bloor St. W., Islington, Ont. M9B 1K8
Patarnavimai visose pirkimo ir pardavimo srityse. **Kreipkitės į Valterį ar Rick Drešerius.** Kiekviena įstaiga tvarkosi atskirai.
Didžiausia pirkimo ir pardavimo organizacija pasaulyje.

DRESHER INSURANCE BROKERS

Fax 233-0285 - Tel. 231-2661
3830B Bloor Street West, Islington, Ontario M9B 1K8
Lietuvių kalba patarnauja – V. DREŠERIS ir RIMA (Petkutė) DREŠERIENĖ
Darbo valandos: 9 v.r. – 7 v.v., šeštadieniais – 9 v.r. – 5 v.p.p.
Narys "Better Business" biuro

Patarnavimas – greitas ir tikslus!
V. Dauginis – telefonai (416) 533-1121, (416) 822-7376
Lilija Pacevičienė – telefonai (416) 533-1121, (519) 853-3652
* GAISRO * AUTOMOBILIŲ * ATSAKOMYBĖS *
* GYVYBĖS * KOMERCINĖ *
DRAUDA – INSURANCE
Walter V. Dauginis Insurance Broker Limited,
1613 Bloor St. West, Toronto, Ont., M6P 1A6
(416) 533-1121 **FAX 533-1122**

Nordland Express

1650 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 4A8. Tel. (416) 535-5000

Nordland dėžės galite nusipirkti:

1. Anapilio knygyne, Mississaugoje, tel. (416) 242-3648
2. Estų namuose, Rytų Toronte, tel. (416) 461-1344
3. Hamiltone, tel. (416) 523-5639
4. Kitchener-Cambridge, tel. (519) 650-1054
5. Collingwood-Wasaga, tel. (705) 445-4248
6. Sault Ste. Marie, tel. (705) 949-1198
7. Sudbury, tel. (705) 522-3179

Nordland dėžės:

1 ir 1½ kub. pėdos dėžės	\$ 1.00
3 kub. pėdų dėžės	\$ 2.00

Persiuntimas:

1 kub. pėdos dėžė (12"x12"x12")	\$ 7.50
1½ kub. pėdos dėžė (12"x12"x18")	\$11.25
3 kub. pėdų dėžė (12"x18"x24")	\$22.50
Siuntiniai, kurie yra perkrauti ar įpakuoti ne Nordland dėžėse, siunčiami pagal svorį (kg)	\$ 1.50

Pristatymas į namus:

Pristatymas bet kokio skaičiaus siuntinių tuo pačiu adresu (bendras svoris ne daugiau 50 kg)	\$15.00

JAV ir Kan. dolerių pervedimas ir pristatymas:

Bet koks kiekis JAV ir Kanados dolerių **4% + \$15.00**

Drauda: Kiekvienas siuntinys yra automatiškai apdraustas \$100.00.

100.00 galima apdrausti papildomai **5%**
Atidaryta nuo pirmadienio iki šeštadienio 8 v.r. – 8 v.v.

DABAR perkelkite JAV ar Kanados dolerius į Lietuvą čekiu ar pinigine perlaida

Nordland Express perduoda pinigus – greitai ir saugiai – tiesiai gavėjui ir gauna iš jo perdavimo patvirtinimą. Perkėlimo mokestis – tik 4% plus \$15 už pristatymą.

	JAV dol.	Kan. dol.
Perkėlimo suma		
Perkėlimo mokestis - 4%		
Pristatymas	12.00.	15.00.
Viso		
Siuntėjas:	Gavėjas:	
.....		
.....		
.....		
Tel:	Tel:	

Išrašykite čekį ar piniginę perlaidą **Nordland Express** vardu ir siųskite:
Nordland Express, 1650 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 4A8.
Daugiau informacijų gausite paskambinę tel. (416) 535-5000, FAX (416) 535-5001.

TORONTO

Anapilio žinios

— Kovo 14, sekmadienį, mūsų parapijoje buvo švenčiama Tikinčiosios Lietuvos diena ir Lietuvos išsivadavimo iš sovietinio jungo bei nepriklausomybės atstatymo diena. Toronto VI. Pūtvio šaulių kuopa ir KLK moterų draugija iškilmingai dalyvavo 11 v.r. Mišiose su savo vėliavomis.

— Gavėnios rekolekcijos mūsų parapijoje bus kovo 25-28 d. Jas ves Vilniaus arkikatedros klebonas mons. Kazimieras Vasiliauskas. Rekolekcijų tvarka: kovo 25, ketvirtadienį — 10 v.r. Mišios su pamokslu; kovo 26, penktadienį — 10 v.r. Mišios su pamokslu ir 7 v.v. Mišios su pamokslu; kovo 27, šeštadienį — 10 v.r. Mišios su pamokslu ir 6 v.v. Mišios su pamokslu; kovo 28, sekmadienį — pamokslai įprasta sekmadienio Mišių tvarka. Išpažinčių bus klausoma prieš ir po Mišių.

— Religinės šalpos popietė, kuria užbaigiamos Gavėnios rekolekcijos, bus kovo 28, sekmadienį. Aukos ir pelnas bus skiriami Adomo Jakšto spaustuvei Lietuvoje. Popietę rengia mūsų parapijos KLK moterų draugijos skyrius ir parapijos tarybos religinė sekcija. Popietės metu kalbės mūsų rekolekcijų vedėjas, Vilniaus arkikatedros klebonas mons. Kazimieras Vasiliauskas. Bus pietūs ir pyragai. Bilietai jau platinate sekmadieniais parapijos salėje.

— Mišios kovo 21, sekmadienį, 9.30 v.r. už a.a. Konstanciją Kamnickienę, 11 v.r. už parapiją; Wasagoje 2 v.p.p. už a.a. Bronių Kanapką.

Lietuvių namų žinios

— Sekmadienio popietėje dalyvavo 135 asmenys. Svečių knygoje pasirašė: Diana Jonkutė, B. Zinkevičienė iš Vilniaus; Vyt. Genčius iš Sun City, Ar. JAV; J. Morkūnas iš Trout Creek, Ont. Su svečiais supažindino ir pranešimus padarė LN valdybos išd. Edmundas Pamataitis.

— Kovo 21, sekmadienį, 1.30 v.p.p. bus rodomas filmas – Keturakio komedija "Amerika pirtyje".

— Kovo 21, sekmadienį, 3 v.p.p. LN Karaliaus Mindaugo menėje įvyks metinis "Paramos" kredito kooperatyvo narių susirinkimas. Registracija 2 v.p.p.

— Kovo 27, šeštadienį, 6 v.p. D.L.K. Gedimino menėje įvyks LN vyrų būrelio metinis pobūvis. Meninė programa, šilta vakarienė su vynu, paruošta Vytauto Birštono, linksma muzika ir kitos įvairenybės. Bilietus galima gauti pas A. Sukauską tel. 244-2790, E. Bartminą tel. 249-0490, Z. Revą tel. 251-9635, B. Laučį tel. 252-2722 ir pas A. Genį tel. 231-2839.

— Kovo 28, sekmadienį, 1.30 v.p.p. yra šaukiamas LN ir Labdaros fondo narių metinis susirinkimas. Narių registracija prasidės 12.30 v.p.p. Bus renkami 6 valdybos nariai ir vienas į revizijos komisiją.

— Balandžio 18, sekmadienį, 1 v.p.p. Karaliaus Mindaugo menėje yra ruošiami iškilmingi velykiniai pietūs: šiltas maistas, vynas, kava, tortai, pagaminti prityrusių virėjų Vytauto Birštono ir Birutės Stanulienės. Bilietai gaunami sekmadienio popietėje pas moterų būrelio nares ir LN raštinėje. Tuo pačiu metu įvyks ir P. Makusio darbų paroda.

Aukos slaugos namams

"TŽ" nr. 8 per klaidą buvo paskelbta, kad Valentina Simanavičienė aukėjo \$20 a.a. E. Petrauskienės atminimui, turėjo būti a.a. Elenos Astrauskienės atminimui. Už padarytą klaidą nuosirdžiai atsiprašome; a. a. Antano Firavičiaus atminimui aukėjo: \$50 – J. Pikelis; \$30 – M. Žyvatkauskienė. Iš viso statybos fonde yra \$879,755.78. Aukos priimančios Toronto ir Hamiltono kredito kooperatyvuose arba siųsti tiesiog šiuo adresu: Labdaros fondas, Lietuvių slaugos namai, 1573 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A6

Lietuviškų velykinių sveikinių mūsų rasite Anapilio knygyne.

KZR ROOFING

Dengiamo ir taisome stogus. Skambinti tel. 604-3992 Toronto.

STEFAS MEDELIENĖ kovo mėn. gale skrenda į Lietuvą. Reikalingi paslaugų skambinkite tel. 1-416-434-1847.

EUROPEAN CATERING
Gaminamas maistas visom progom, parūpinama salė, muzika, gėlės, sutvarkomi gėrimų (baro) reikalai. Skambinti bet kuriuo laiku: Antanas Gataveckas tel. (416) 234-0243 arba 605-1883 Toronto.

IMOKĖJUS PINIGUS Į PASLAUGOS "RUTA" saskaita, jūs galite apsipirkti Lietuvoje savo gimines, draugus, senelius ir vaikus namais šiais produktais: šviežia skerdena 50 kg \$165, rūkytos mėsos gaminių 20 kg \$165, sauso maisto rinkinių 50 kg \$165. Perduodu pinigų iš rankų ir rankas neribojais kiekiais. Užsakovui pageldaujant, gavėjas gali gauti per 3 dienas. Maisto užsakymai pristatomi į namus. Teirautis nuo 9 v.r. – 11 v.r. tel. 416-536-4742. Adresas: 919 Dufferin St. Apt. 502, Toronto, Ont. M6H 4B3.

Prisikėlimo parapijos žinios

— Metinės parapijos rekolekcijos mūsų parapijoje prasideda šį trečiadienį, 7 v.v., Mišiomis ir pamokslu. Rekolekcijas praves Vilniaus arkikatedros klebonas prel. Kazimieras Vasiliauskas. Rekolekcijų tvarka: ketvirtadienį ir penktadienį Mišios ir pamokslas 9.30 v.r. ir 7 v.v., šeštadienį Mišios ir pamokslas 9.30 v.r. ir 4 v.p.p. Išpažinčių bus klausoma prieš kiekvienas Mišias. Automobilius prašoma vakarais statyti Neilson'o autoakštėje. Sekmadienį Mišios ir pamokslai įprasta tvarka.

— Pakrikštyti Sabina-Ashley ir Kazys-Jonas, Vidmanto ir Cora Silirkių vaikai.

— Kovo 12 d. palaidotas a.a. Antanas Firavičius, 79 m.

— KLK moterų draugijos mūsų parapijos skyriaus susirinkimas įvyks ateinantį sekmadienį, kovo 21, Parodų salėje po 11.30 v. Mišių. Jame kalbės Danielius Laurinavičius, maisto ir vaistų inspektorius Ontario provincijoje, apie Kanados ir užsienio maisto ir vaistų tikrinimą.

— Klivlando Dievo Motinos parapijos ir "Volungės" chorai su solistais atliks Schubert'o "G" dur Mišių veiklą ir Gavėniam pritaikytą koncertą "Dieve išgirs mano maldą" balandžio 4 d., 3.30 v.p.p., mūsų parapijos salėje.

— Mišios kovo 21, sekmadienį, 8.30 v.r. – už a.a. Juozą ir Anastaziją Pesekus ir už a.a. Vincą Beresnevičių, 9.20 v.r. – už a.a. Vytautą Vingelį, mirusį prieš 10 m., 10.15 v.r. už a.a. Juzę Rakauskienę, už a.a. Juozą Ražauską, už a.a. Mariją Norkienę, 11.30 v.r. už gyvus ir mirusius parapijiečius.

TRADICINIS "TĖVIŠKĖS ŽIBURIŲ" SPAUDOS BALIUS – BALANDŽIO 17, ATVEIKIO ŠEŠTADIENI, ANAPILIO SALĖJE. Bus jaunatviška meninė programa, gausi laimikiais loterija, lietuviški valgiai, geras orkestras, šokiai. Bilietai gaunami "TŽ" administracijoje ir po pamaldų Anapilio ir Prisikėlimo parapijos salėse. Loterijai yra sutelkta žymių skulptorių ir dailininkų darbai. Su įėjimo bilietais kiekvienas baliuje galės dalyvauti mažoje loterijoje.

Toronto lietuvių pensininkų klubas rengia Velykų pietus trečiadienį, balandžio 14 d., 12.30 v.p.p., Vilniaus rūmų III aukšto menėje. Bilietai gaunami pas T. Kobelskienę, tel. 760-8003 arba P. Jutelį, tel. 766-6019.

Nuo š.m. kovo 14 d. Vilniaus radijo laidos Toronto bus girdimos kas vakarą 9810 khz dažniu lietuviškai – 21 v., angliškai – 19 v.

Visos "Atžalyno" tautinių šokių grupės rengiasi savo metiniam pavasario koncertui, kuris įvyks sekmadienį, balandžio 25, Lietuvių namuose. Veiks loterija, bus kavutė ir užkandžiai. Šiais metais "Atžalyno" šokėjai atliks programą Karavano metu Vilniaus pavidilone, kuris vyks birželio 18-26 d.d. Po Karavano ir vasaros atostogų "Atžalyno" studentų grupė pradės ruošti Dainų ir šokių šventei Lietuvoje 1994 m. vasarą. I.P.

A.a. Onos Kurlpienės atminimui A. S. Draugeliai "Tėviškės žiburiams" aukėjo \$25.

Povilas Kirstukas savo testamente paliko "Tėviškės žiburiams" \$3,000

Vaclovas Valys iš JAV "Tėviškės žiburiams" paaukėjo \$1,000.

A.a. Marijai Ruseckienei mirus, užjaušdami vyrą Joną ir sūnų Viktorą, L. Baumgardų šeima \$40 aukėjo "Tėviškės žiburiams".

A.a. Jono Mikšio dešimties metų mirties prisiminimui žmona Antanina "Tėviškės žiburiams" aukėjo \$50.

A.a. Antano Verbicko atminimui V. M. Kazlauskai "Tėviškės žiburiams" aukėjo \$30.

A.a. Antano Verbicko atminimui J. V. Arštikaiciui "Tėviškės žiburiams" aukėjo \$30.

A.a. Veronikos Stanaitienės atminimui Danutė Žemaitienė ir dukra Audronė "Tėviškės žiburiams" aukėjo \$20.

Atitaisymas, "TŽ" 9 nr. Winnipeg'o kronikose išspausdinta a.a. Leonas Kuncaitis. Turi būti Antanas. Atsiprašome.

REIKALINGA namų šeimininkė ir auklė 6 dienas per savaitę, galinti gyventi kartu. Pageidautina, kad kalbėtų angliškai ar rusiškai. Skambinti tel. 771-6462 Thornhill.

ŠEIMA nori išsinuomoti 3 miegamųjų butą arba namą. Gali būti ir kituose miestuose ar kaime. Skambinti tel. 766-1592.

PARDUODAMAS grynas bičių medus. Kreiptis pas bitininką J. Norkų (didesnius kiekius pristatui į namus) tel. 389-8179. Taip pat galima gauti Anapilio knygyne.

"TĖVIŠKĖS ŽIBURIŲ" SPAUDOS BALIUS

1993 m. balandžio 17, šeštadienį, didžiojoje Anapilio salėje

Dalyvaukime visi ir paremkime savo laikraštį!

MENINĖJE PROGRAMOJE išgirsite *Toronto dainos vienetą "SUTARTINĖ", vadovaujamą Nijolės Benotienės.*

PRAMOGINĖJE DALYJE galėsite pasidžiaugti smagia orkestro "Žagarai" šokių muzika.

DALYVAUSITE dviejose loterijose – didžiojoje ir mažojoje (su įėjimo bilietais). PASIVAISINSITE žymių kulinarių gamintais valgiais ir įvairiais baro gėrimais.

STALAI (po 8 asmenis) bei vietos užsakomi iš anksto šiokiadieniais "TŽ" administracijoje tel. 275-4672 arba parapijose po pamaldų sekmadieniais. **BILIETO KAINA** – \$8 asmeniui, studentams po programos – šokiams įėjimas nemokamas ir vietos nerezervuojamos.

Visus dalyvauti kviečia – "Tėviškės žiburių" leidėjai

Vakaro pradžia – 6.00 v.v., meninės programos – 6.30 v.v.

RELIGINĖS ŠALPOS POPIETĖ

Lietuvoje Adomo Jakšto spaustuvei paremti kovo 28, sekmadienį, 12.30 v.p.p., didžiojoje Anapilio salėje

- Tai diena pritaikyta tema kalbės rekolekcijų vedėjas Vilniaus arkikatedros klebonas mons. Kazimieras Vasiliauskas
- Meninę programą atliks pianistas Vytautas Pacevičius
- Bus labai skanūs pietūs ir pyragai

Bilietus-kvietimus prašome įsigyti iš anksto parapijos salėje sekmadieniais po Mišių arba kitomis dienomis vakarais užsisakyti pas A. Augaitienę tel. 231-7416. Popietę rengia ir visus dalyvauti kviečia –

KLKM draugijos Lietuvos kankinių parapijos skyrius ir tarybos religinė sekcija

MALONIAI Kviečiame jus į GAVĖNIO KONCERTĄ

"Dieve, išgirs mano maldą"

(Pagrindinis veikalas – F. Šubert'o Mišios G dur)

1993 m. balandžio 4, sekmadienį, 3.30 valandą po pietų, Prisikėlimo parapijos salėje, 1021 College Street, Toronto, Ontario

Koncertą atliks: Klivlando Dievo Motinos nuolatinių pagalbos parapijos choras, "VOLUNGĖ" – Toronto lietuvių choras, solistai

Virginija Bruožytė-Muliolienė, Michael Jones ir Jonas Vaškevičius

Įėjimas į koncertą nemokamas

Rengia "VOLUNGĖ" ir jos muzikos vadovai Dalia Skrinskaitė-Viskontienė ir Jonas Govėdas

"Iš močiutės skrynios" – tokiu vardu pavadintas šių metų Toronto lietuvių jaunimo ansamblio "Gintaras" metinis pavasario nuotaikos koncertas balandžio 3, šeštadienį, 6 v.v. Etobicoke School of the Arts auditorijoje, 675 Royal York Rd. (į šiaurę nuo Queensway).

Kaip jau įprasta matyti, ir ši kartą žiūrovai turės progos pasigėrėti gausių šokių, kaimo kapelos, instrumentalistų, skambų dainininkų sklandžia ir marga meniška pyne. Bilietai iš anksto platinami sekmadieniais parapijose arba pas J. Vingelienę tel. 233-8108. Visos vietos numeruotos. Įėjimas asmeniui \$10, vaikui \$6. Rengėjai kviečia bilietus iš anksto įsigyti ir tuo paremti savąjį jaunimą, kuris stropiai ruošiasi šiam koncertui.

"Gintaras" yra pakviestas dalyvauti 1994 m. įvyksiančioje dainų ir tautinių šokių šventėje Lietuvoje. Tai išvykai jau dabar telkiamos lėšos – platinami loterijos bilietai. Bus galima laimėti kelionę lėktuvu į Floridą (P. Lawson Travel), barbeque ir bevielį telefoną. Visi kviečiami pabandyti laimėti ir tuo prisidėti prie lėšų telkimo gintariečių išvykai į Lietuvą, įvertinant jų iškilį reprezentaciją ir savojo jaunimo išlaikymą lietuvių bendruomenėje. S.

Dr. Gina J. Ginčauskaitė optometristė
1551 Bloor Street West, Toronto, Ont. M6P 1A5 (prie Lietuvių namų)
Priima pacientus pagal susitarimą
Telefonas 532-7115
Susitarus priima pacientus ir vakarais

ATOSTOGOS SAULĖTOJ FLORIDOJ. Kambarys ir prausykla, vėsinimas, apšildomas baseinas, pusryčiai – savaitei \$200. Miegamas kambarys, bendra prausykla – savaitei \$150. Artį parduotuvių ir pajūrio. Skambinti arba rašyti: A. Zupkus, 5886 Guest Court, North Fort Myers, FL 33903, USA. Tel. (813) 656-5886.

Metinis "PARAMOS" kredito kooperatyvo narių susirinkimas

įvyks š. m. kovo 21, sekmadienį, 3 v.p.p., Toronto Lietuvių namuose.

Narių registracija prasidės 2 valandą po pietų. Prašome atsinešti nario knygutės.

VALDYBA

"Paramos" kredito kooperatyvo

valdyba praneša, kad yra sudaryta nominacinė komisija rinkimams kovo 21 dieną į valdomuosius "Paramos" organus.

Nominacinė komisija yra šios sudėties:

Birutė Jankauskienė

Juozas Norkus

Vytautas Skrinskas

Kandidatus gali siųsti du pilnateisiai "Paramos" nariai, gavę raštišką siūlomo kandidato sutikimą. (Siūlymo formos galima gauti "Paramos" raštinėje). Siūlymus, adresuotus nominacijos komisijai, siųsti "Paramos" raštinėn arba įteikti prieš susirinkimą.

VALDYBA

ATLIEKU staliaus, vidaus sienų (drywall) bei plytelių dėjimo, dažymo, elektros įvedimo, vandentiekio sistemų įvedimo (plumbing) darbus. Įrengiu pirtis (saunas). Skambinti Algiiui tel. 255-1080.

WAŠAGOJE gerame rajone parduodamas 2300 kvadratinų pėdų namas ant didelio sklypo su visais patogumais. Galima būtų nuomoti pusę namo vasarai arba visiem metams. Skambinti (705) 429-2351 nuo 3 v.p.p. iki 6 v.v.

MONTREAL

Yves Mainville, Baxter Diagnostic Corp. tarnautojas, nuolatos gauna medicininių reikmenų Lietuvos ligoninėms. Jau baigiama antroji siunta. KLB Montrealio apylinkė šios siuntos persiuntimui trūksta pinigų. Apylinkės valdyba yra dėkinga Vytautui Gruodžiui, per savo motinos a.a. Emilijos Gruodienės gedulines pamaldas leidusiam tam reikalui rinkti aukas. Surinkta apie \$1100, bet tai maždaug vienas trečdalis reikiamos sumos. Apylinkės valdyba kreipiasi į visus lietuvius, prašydama paremti savo auką šį reikalą ir pabrėžia, kad šie mediciniai reikmenys bus pasiųsti tiesiog kuriai nors provincijos ligoninei išveiktai oficialių įstaigų tarpininkavimo. Aukoms yra atidaryta "Lite" sąskaita nr. 223; aukas galima ir kiekvienas KLB Montrealio apylinkės valdybos narys.

Šv. Kazimieras buvo paminėtas Šv. Kazimiero parapijoje kovo 7 d. Po iškilmingų pamaldų parapijos svetainėje buvo surengtas suėjimas su pietumis.

Juozinas rengia Jūros šaulių "Neringos" kuopa kovo 21 d. AV parapijos salėje. Bus pagerbtas AV parapijos klebonas kun. Juozas Aranauskas. Tuo pačiu bus atsisveikinta su kun. Izidorium Sadausku, kuris pakviestas Vilniaus kun. Jono Bosko parapijos klebonu.

A.a. seselė Bonita Žemgulytė, 90 m. amžiaus, mirė sausio 15 d. Vokietijoje. Palaidota sausio 26 d. Rheinbach prie Hamburgo kapinėse. Ji buvo vien iš pagrinčių Šv. Elžbietos ligoninės Šveikšnojė statybos organizatorių. Montrealyje liūdėjo jos sesuo Julija Mickienė. B.S.

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC

Namai - Automobiliai - Prekyba - Atsakomybė
3907A Rosemont Blvd., Montreal, Que. H1X 1L7
Tel. 722-3545 FAX 722-3546
JOANA ADAMONYTĖ, A.I.B. DONNA SVRAKA, A.I.B.
PETRAS ADAMONIS, C.I.B. Res. 256-5355
Greitas ir tikslus patarnavimas. Pasiteiravimas nelpareigoja apsidrausti.

LITAS MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

1475 DeSeve St., Montreal, Que. H4E 2A8

Tel. 766-5827; 766-5830

Skyrius: 3907A Rosemont Boulevard
VISI BANKINIAI PATARNAVIMAI

AKTYVAS – virš \$29,000,000 REZERVAS – virš 2 milijonų.

MOKA UŽ:

Certifikatus 1 m. – 5.75%	Taupymo – special. 2.25%
Certifikatus 2 m. 6.25%	Taupymo – su gyv. dr. 1.50%
Term. indėlius:	Taupymo – kasdienines 1.75%
1 metų 5.00%	Elnamos sąsk. 1.50%
180 d. - 364 d. 4.50%	RRIF-RRSP – 1 m.term. 6.00%
120 d. - 179 d. 4.50%	RRIF-RRSP – 2 m.term. 6.25%
60 d. - 119 d. 4.50%	RRIF – RRSP – taup. 2.00%
30 d. - 59 d. 3.00%	

IMA UŽ:

Nekiln. turto nuo 7.25%, asmenines – nuo 7.00%

Informacija apie naujausias palūkanas "Lite"

KAS VALANDOS:

	1475 DeSeve	3907A Rosemont
Pirmadieniais	9.00- 3.00	10- 2
Antr., treč.	9.00- 3.00	
Ketvirtadieniais	12.00- 8.00	3.00- 7.00
Penktadieniais	10.00- 6.00	2.00- 6.00

EUROPARCEL

APTARNAUJAME LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ,
DĖMESIO: SVARBUS PRANEŠIMAS

- 1) Nuo kovo 31 d. kaina už kg bus \$5.10 dėl pakilusių transporto išlaidų
- 2) Būtinai užrašykite gavėjo telefono numerį persiuntimo blanko. Tai pagreitins jūsų paketo pristatymą
- 3) Naujas tel. numeris **848-9693**. Būtinai palikite žinią telefono atsakomoje mašinėlėje ir aš jums tuoj pat atskambinsiu

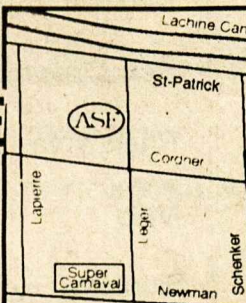
Siuntiniai pristatomi tiesiog į namus
Nėra maksimumo svorio
Minimumas 2 kg, arba \$10.00
Neskaitome už pristatymą.

2600 RUE LEGER, LASALLE

Nuo pirmadienio iki penktadienio, 7 v.r.-4 v.p.p.

848-9693

SKAMBINKITE INFORMACIJOS IR APTARNAVIMO REIKALAMS BET KADA - 7 DIENAS

KILIMŲ IR BALDŲ VALYMAS

EURO CLEAN

Greitas patarnavimas, prieinamos kainos, dezinfekcija ir "Stainguard".

SKAMBINKITE VIDMANTUI ŠILININKUI
TEL. 456-0717 ARBA 402-7976